

A BEM JÓZSEF ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2011-2016.

TARTALOMJEGYZÉK

I. BEVEZETÉS	4
II. HELYZETELEMZÉS	6
II.1. Tárgyi adottságaink	8
II.2. Személyi ellátottság	9
II.3. Tanulólétszám alakulása	9
III. AZ INTÉZMÉNY JOGÁLLÁSA	11
IV. NEVELÉSI PROGRAM	14
IV.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei	14
IV.1.1. Az iskola ars poeticája	14
IV.1.2. Pedagógiai alapelvek	14
IV.1.3. Az iskola legfontosabb céljai	16
IV.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai	21
IV.1.5. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai	22
IV.1.6. Az iskola fő céljai megvalósítását szolgáló működő és fejlesztésre szánt programok és eszközök	24
IV.1.6.1. A kompetencia-területek beépítése	30
IV.2. Az iskolai oktató-nevelőmunka színterei, a csoportszervezés elvei	37
IV.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	38
IV.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	43
IV.5. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek	44
IV.6. A tehetség, képesség kibontakozását szolgáló tevékenységek	46
IV.7. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai feladatok	47
IV.8. A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok	49
IV.9. A szociális hátrányok enyhítését, a prevenciót szolgáló tevékenységek	49
IV.10. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	50

IV.11. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formái	51
V. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	54
V.1. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	74
V.2. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	74
V.3. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magatartása, szorgalma, értékelésének és minősítésének követelményei, továbbá – jogszabály keretei között – a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája	75
V.3.1. Az iskola helyi értékelési rendszere	75
V.3.2. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	76
V.4. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	77
V.5. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése	78
V.6. Tantárgyankénti szöveges értékelés szempontjai 1-2.osztály félévéig	78
V.7. A moduláris oktatás esetén az egyes modulok értékelés és minősítése, valamint beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe	103
V.7.1. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	103
V.8. A nem szakrendszerű oktatás megszervezése	104
VI. AZ ISKOLA NYILVÁNOSSÁGI CSATORNÁI	108
VII. AZ INTÉZMÉNY KÉPZÉSI RENDJE	111
Az iskolában alkalmazott kerettantervek	114
Értékelés, osztályozás	114
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	122

I. BEVEZETÉS

„ Az iskola dolga,
hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogy megtaníttson bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára,
hogy megtaníttson szeretni, amit csinálunk,
és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni. „ (Szent-Györgyi Albert)

A modern iskola a 21. század gazdasági és társadalmi életében betöltendő szerepekre készíti fel növendékeit, ez a feladat gyökeresen más, mint az iskolák megszokott, hagyományos szerepe. Egyre gyorsuló ütemben haladunk a hirtelen változó, információ-bázisú csúcstechnológia és a minden elemében összefüggő gazdaság korszakába.

Az iskolára új szerep hárul, ugyanis azon kívül, hogy növendékeit alapvető ismeretekkel és készségekkel látja el, magas szintű gondolkodást, fejlett kommunikációs készséget és társas viselkedést is ki kell alakítsa diákjaiban. (**kulcskompetenciák**)

Tanárként elsődleges feladatunk, hogy diákjainkban a boldogulásukhoz leginkább szükséges készségeket fejlesszük, ezért gondosan szemügyre kell vennünk társadalmunk szociális, gazdasági és demográfiai viszonyait, hogy a jelenlegi szocializációs és nevelési gyakorlat alapján megítélhessük, növendékeinknek milyen készségekre lesz szükségük, illetve, hogy melyeket kell kialakítani, fejleszteni.

Úgy gondolom, hogy a szocializációs úrt az iskolának kell betöltenie.

Az iskolának is fontos feladata van abban, hogy megtanítsa a gyerekeket:

- a másokkal való törődésre,
- önzetlenségre,
- segítségnyújtásra.

Az iskolák feladata az erkölcsi és társas fejlesztés is.

Ha sikeres pedagógusok szeretnénk lenni, az a feladatunk, hogy diákjainkat olyan világra készítjük fel, amelyben az ő sikerességükhöz szükséges készségekkel rendelkeznek:

- saját boldogulásuk érdekében meg kell tanulniuk **kommunikálni**
- másokkal többféle társas helyzetben **sikeresen együttműködni**, (olyan társas megnyilvánulásokra, mint a törődés, az önzetlenség, a segítségnyújtás)

Az oktatás is súlyos válsághelyzet előtt áll. Ha nem változtatunk tanítási gyakorlatunkon, képtelenek leszünk társadalmunk többségét az oktatás akárcsak minimális elvárásainak megfelelő szintjére fejleszteni.

Olyan új pedagógiai módszereket kell alkalmaznunk tanításaink során, amellyel

- módunkban áll ha csak kis időre is megtapasztaltatni, hogy igenis vannak olyan helyzetek, amelyekben az egymás segítése gyümölcsöző és nem hátráltató lehetőséget biztosítunk diákjainknak a demokrácián alapuló oktatásra

Nagyon fontos a tantestület módszertani megújulását szolgáló **kooperatív tanulási technikák** megismerése, és alkalmazása.

A kooperatív tanulás korcsoportokra, tantárgyakra és feladatokra való tekintet nélkül jobb eredményeket szül, mint a versenyztető és az egyéni módszerek. A társadalmi beilleszkedéshez elengedhetetlen képességeket jelentősmértékben fejleszti.

A diákok képessé válnak az együttes problémamegoldásra, hatékonyabban át tudják vállalni egymás szerepeit, sokkal kooperatívabbak, segítőkészebbek hajlamosabbak lesznek mások elismerésére.

Közben a diákok önbecsülése jelentős mértékben nő, felébreszti a diákokban a belső motivációt és a tanórák hangulata is kedvezőbb.

A kooperatív tanulás hatására fejlődnek a kognitív és az érzelmi igénybevételt kívánó szerepek vállalásához szükséges képességek

A kooperatív tanár értékeitől, céljaitól függően változtatja, hogy az egyes osztályokban milyen módszert használ. A kooperatív tanulási módszereket és mennyiségüket tanítási céljaink függvényében kell megváltoztatnunk, attól függően, hogy mit kíván a helyzet: legyenek kooperatívok, versengők vagy éppen teljesen önállóak.

Cél tehát, hogy a tanulóink a lehető leggazdagabb tanulási tapasztalatokkal rendelkezzenek, hogy minél megfélelőbben alkalmazkodjanak és változtassák meg társadalmi és fizikai környezetüket.

A gyerekek tanuláshoz való viszonyának alakulása az iskolába lépés percétől a tanári testület, a gyerekeket tanító egyes tanárok kezében van. A tanítók és tanárok felelőssége e kérdésben tagadhatatlan. Tanulás-módszertani óráinkon első helyen szerepel a tanulás örömeinek, szabadságának visszaadása.

A tanulás, a szellemi munka módszertanát tanítva a személyiség egészére kell hatnunk.

Olyan tulajdonságok fejlesztésére adódik alkalom, mint a rendszeresség, kitartás, alaposság, önállóság, akaraterő, rendszeretet, szorgalom.

Olyan tanítási légkört kell teremteni, melyben a személyiség mindenféle erőltetettségtől mentesen, harmonikusan fejlődhet. A kommunikáció készségeinek a fejlesztését segítenék a különböző csoportmódszerek alkalmazása, a tanulók intenzívebb együttműködésére épülő tanítási technikák elterjesztése. Ezek közé tartozik a kooperatív tanulás és a projektmódszer.

Tudom, nagy a teher pedagógus társaim vállán. Nem is ezek mennyiségét akarjuk növelni, inkább a minőségi gondolkodásban kívánnék változást, akár a mennyiség csökkenése mellett is.

Nagy feladatok, problémák megoldásában meghatározó a nevelők tudatos, átgondolt, célirányos tevékenysége. A társadalmi - politikai - gazdasági értékítélet a pedagógiai munkát az alsó szférába sorolta, és úgy néz ki, hogy nehezen tud onnan kitörni. És mégis, mindezekkel együtt munkánk nem sekélyesedhet ennek az értékrendnek a szintjére. Aki továbbra is - a jövőben is - vállalni fogja ezt a munkát, annak ezek tudatában kell tennie.

Bízom benne, hogy nevelőtársaim tudva a napi gondokról, azokat be nem engedve oktató-nevelő munkájuk terére, felelősségteljesen fogják megoldani az előttünk álló feladatokat, a szülők megalégedésére.

Spisákné Karasz Katalin

Mb.igazgató

II. HELYZETELEMZÉS

A Bem József Általános Iskola 2011. augusztus 1-től mint anyaintézmény működik, tagintézményei lettek: Kazinczy Ferenc Tagintézmény, Gárdonyi Géza Tagintézmény és Herman Ottó Tagintézmény.

A Bem József Általános Iskola államosításkor-1948-ban-a 3-as számot kapta, ekkor 1000 tanulója és 36 pedagógusa volt.

1963-ban vette fel a Bem József nevet. Az államosításkor az egyházi iskolák épületei és szolgálati lakásait kapta meg az intézmény. Ekkor 3 épületben két különböző helyen (Kálvin tér, Bethlen G. út) 19 tanteremben kezdte meg működését a „3-as”. Az 1970-es évek végén és a 80-as években jelentős változások történtek: fűtéskorszerűsítés, belső átalakítások.

1988-ban költözött az iskola jelenlegi épületébe, mely 21 tanteremmel, 2 előadóval, a város egyik legnagyobb tornacsarnokával, sportudvarral, 2 műhelyteremmel, könyvtárral és 600 fős konyhával rendelkezik. 1998-ban a tetőtérben számítógépes csoportszoba alakult ki.

Az objektív adottságokon túl az iskolánkban folyó angol nyelvi, testnevelési emeltszintű oktatás is meghatározza, hogy az iskoláskoruk létszámának csökkenése mellett is *tartósan magas a tanuló létszámunk*, örvendetesen *nagy a szülői érdeklődés* iskolánk iránt.

A Kazinczy Ferenc Tagintézmény épülete Nyíregyháza, Árok u. 17. szám alatt található. Iskolánk alapításának éve 1978. Az épület 500-600 tanuló befogadására alkalmas. A legújabb alapító okirat szerint 476 fő az engedélyezett tanulólétszámunk. Az épületben 16 tanterem, 1 fejlesztő szoba, tornaterem, könyvtár, ebédlő, 4 szertár, 3 irodahelyiség, és 1 szolgálati lakás található. Zöld parkosított udvarunk, sportpályánk és játszóterünk van. 12 éven keresztül bázisintézmény voltunk, jelenleg az országos Referencia-intézményi hálózatba szeretnénk bekapcsolódni. Előminősített referencia-intézmény vagyunk, a pályázatot szeretnénk folytatni. Az Educatio szolgáltatói kosarában 5 elfogadott és minősített „Jó gyakorlat”-unk van feltöltve. Elsőként kapcsolódtunk be a HEFOP 3.1.3 kompetencia pályázatba, és megnyertük az ezt kiegészítő HEFOP/2009/3.1.3/B/09/03 számú pályázatot is, mellyel korszerű oktatástechnikai eszközökkel és programcsomagokkal, adathordozókkal bővítettük intézményünket.

A Gárdonyi Géza Tagintézmény 1983-ban épült. Jelenleg évfolyamonként két párhuzamos osztály van, melyből az alsó tagozat iskolaotthonos formában működik. Alapító okirat szerinti engedélyezett tanulólétszám 420 fő. Iskolánkban 8 tanterem, 7 szaktanterem, 2 kisterem, 2 szertár, egy könyvtár, orvosi szoba, 285 négyzetméteres tornaterem, öltözők, ebédlő, irodák, nevelői szoba található. A galérián egy csoportszobát és egy pihenőt alakítottunk ki. Gyermekbarát, parkosított játszóudvarral, sportpályákkal rendelkezünk.

1992-től ép értelmű, de valamilyen krónikus betegségben, testi fogyatékoságban szenvedő tanulókat és egészséges gyerekeket integráltan, együtt nevelünk. A NAT és a Kerettanterv adta lehetőségeket kihasználva: angol nyelvet, drámát, számítástechnikát oktatunk első osztálytól kezdve.

A Herman Ottó Tagintézmény épülete Nyíregyháza-Oros Fő u 60.sz. alatt helyezkedik el, igaz földrajzilag nem kedvező helyen, de csodálatos környezetben. 100 éves múltra tekint vissza, ugyanis Oroson a közoktatás 1911-ben indult, az akkori községi vezetés jóvoltából. A jelenlegi épület egy része 1961-ben épült, majd bővült 1976-ban. 1993-ban egy főzőkonyhával, a hozzátartozó tárolókkal és egy exkluzív ebédlővel vált teljessé az iskola.

Az ebédlő és az iskola udvara az egyetlen olyan hely ahol a 7800 lakosú településrész rendezvényeit, összejöveteleit meg lehet tartani.

2008-ban 73 millió forintért újította fel az önkormányzat, és kb. még 1milliót hozzáadtak a szülők és a részönkormányzat.

Jelenleg 9 normál méretű tanterem, 1 informatika terem, 1 természettudományos terem, 1 kb. 160 m²-es tornaterem a hozzátartozó 2 öltözővel, 2 fejlesztő szoba és egy csoportbontásra alkalmas kis terem, jól felszerelt főzőkonyha, 150 m²-es ebédlő, 120m²-res internettel, televízióval ellátott könyvtár áll rendelkezésre.

Folyosóink, előtereink tágasak, sok-sok növényvel. Nagyon egyedivé varázsolják a preparált állatok az alsó szint előterét.

Természetesen van 1 tanári szoba és 2 kisebb iroda és a szükséges szertárak.

Az intézmény tágas udvara jól felszerelt EU-s minősítésű játékokkal. Zöld felület kb. 3000m² amit a szülők és támogatók segítségével hoztunk létre. Az előkertben és az udvaron több mint 100 fajta növény található. A tanítást és a szüneteket sem zavarja az utca zaja, hiszen az udvar és a tantermek ablakai egy csodálatosan szép tóra néznek.

Iskolánk megítélésében a közvetlen és közvetett partnerek felé, meghatározó szerepe van intézményünk személyi és tárgyi adottságainak és az iskolában folyó oktató-nevelő munkának. Mindezek az iskola külső jó megjelenését, a szülők érdeklődésének felkeltését és a tanulósám biztosítását is jelentik.

Különösen fontosak ezek mindakkor, amikor Nyíregyháza város gyermeklétszáma folyamatosan csökken, a pedagógusok felé a törvény által szabályozott előírások egyre nőnek, iskolák zárnak be, tanulócsoporthoz szűnnek meg.

A szülői igények, elvárások egyre nagyobb nyomást gyakorolnak iskolára, pedagógusra egyaránt. Az iskolaválasztás lehetősége versenyhelyzetet teremt az intézmények között, így azok egyre inkább az eladhatóságra” törekednek.

Fontos, hogy más, amit egy iskola mond magáról és megint más, hogy valójában mi is történik ott. Mi az a minőség, amit fel tud mutatni a szülőknek, mint megrendelőknak, az államnak és a fenntartónak.

A mi iskolánk elsősorban nem szavakban, hanem tettekben határozza meg önmagát!

Mindezt egy jól képzett tantestület biztosítja, amely nyitott a továbbtanulásra, a továbbképzéseken való részvételre, versenyek rendezésére, az iskolai hagyományok megteremtésére és megőrzésére.

Az oktatás színvonala magas, ezt bizonyítja a középiskolai beiskolázások száma. A gimnáziumok visszajelzései alapján évekre visszamenő tapasztalatunk, hogy gyermekeink megállják a helyüket, többnyire megtartják jó tanulmányi eredményüket.

Iskolánk vonzereje

- angol nyelv tanítása első évfolyamtól (a Kazinczyban és a Herman Iskolában német nyelv is)
- mindennapos testnevelés az alapozó és kezdő szakaszban
- iskolaotthonos oktatás alsó tagozaton

- 1-2. évfolyamon választható tantárgy az idegen nyelv mellett a tánc-dráma.
- első évfolyamtól kislánytorna
- angol és testnevelés tagozat
- emelt szintű angol nyelvű oktatás 5. évfolyamtól
- emelt szintű informatikaoktatás első évfolyamtól
- az oktatás magas színvonala
- interaktív eszközök használata a mindennapi oktató-nevelő munkában
- környezeti adottságok – jó megközelíthetőség, belvárosi előnyök, családias légkör, játszótér
- az esélyegyenlőség biztosítása
- cseh-magyar cserediák-kapcsolat, célja az idegen nyelv gyakorlása, egymás kultúrájának megismerése
- Angliai körút nyelvgyakorlás céljából
- Sítábor
- Zenei és digitális társművészetek nyári tehetségfejlesztő tábora

II.1. TÁRGYI ADOTTSÁGAINK

Iskolánk épülete ebben a tanévben lesz 25 éves. A Kazinczy Ferenc Tagintézmény 33 éves, külső megjelenését tekintve általános felújításra szorul. A Gárdonyi Géza Tagintézmény 1983-ban épült, 2005-ben került sor felújítására, bővítésére. A Herman Ottó Tagintézmény az idén ünnepli 100. évfordulóját. Jelenlegi épülete 1961-ben épült, 1976-ban került sor az épület bővítésére, 2008-ban felújítására.

Iskolai költségvetésünk reálértékbeli csökkenése az oktató nevelő munkához kapcsolódó közvetlen szakmai kiadásainak lehetőségét csökkentette le. Ezeket az egyéb bevételi források kihasználásával tudjuk kompenzálni.

A lelátóval ellátott, nemzetközi szabványnak megfelelő tornacsarnokunk nemcsak a sportosztályok megszervezését tette lehetővé, de egyre mozgalmassabb sportélet színterévé is vált, ahol gyakran kapnak lehetőséget társintézményeink is, ahol mozgalmassabb sportélet folyik tanítási időn túl is, helyt adunk nemzetközi sportrendezvényeknek is, és nem utolsósorban jelentős kulturális rendezvényeknek is. Így szinte folyamatos üzemmódban működik, miközben nem zavarja az oktató-nevelő munkát.

Mindezek révén ma tudjuk működtetni sportosztályainkat, meg tudjuk oldani a mindennapos testnevelést, lehetőséget tudunk biztosítani az igen élénk órán kívüli sporttevékenységekhez, lényegesen javítottuk az angol nyelv emeltszintű tanításának feltételeit. Úgy is fogalmazhatok: *aláépítkeztünk a speciális képzéseinknek hosszabb távra is.*

Ma mégis úgy merül fel a kérdés, hogy a szokványos iskola épületszerkezet - tantermi elrendezés- funkcionálisan mennyiben tud megfelelni az egyre differenciáltabb oktató-nevelő tevékenységnek.

Ismerethordozó és ismeretközvetítő eszközeinket folyamatosan bővítjük, interaktív táblával ellátott tantermet alakítottunk ki, ahol pedagógusaink az új oktatási technikákat, módszereket használva tudják diákjainkat tanítani.

II.2. SZEMÉLYI ELLÁTOTTSÁG:

Személyi feltételek az alábbiak:

Nevelői létszám: 119,5 fő

NOKS: 4,5 fő (gyermekvédelmi felelős)

Gazdasági állás: 2 fő

Egyéb állás: 27,25 fő

II.3. TANULÓLÉTSZÁM ALAKULÁSA:

A Bem iskolában közel 700 gyerek 24 tanulócsoportban tanul, napközis csoportok száma 11, tanulószoba 1. Három gyógytestnevelés csoportunk heti kilenc órában tevékenykedik.

A Kazinczy Ferenc Tagintézményben a tanulócsoportok száma: 15, a tavalyi évhez képest 2-vel csökkent (1 nyolcadik, 1 első). Létszámunk közelítőleg 400 fő. Napközis csoportok száma: 9, tanulószoba 1. Van két gyógytestnevelési csoportunk heti 6 órában, mellyel szakember foglalkozik.

A Gárdonyi Géza Tagintézményben 16 tanulócsoport, 8 napközis csoport, 2 tanulószobai csoport és 2 gyógytestnevelési csoport működik. Gyermeklétszámunk 2007-től folyamatosan emelkedik, ami az intézmény vonzerejét mutatja.

A Herman Ottó Tagintézményben 4 tanulócsoportban megközelítőleg 80 gyermek tanul az 1-4. évfolyamon. A napközis csoportok száma 4.

A tanulólétszámok az elmúlt években bizonyos külső okokra tekintettel – ami elég sokrétű – csökkentek, majd stabilitást mutattak. A Bem iskolában néhány évfolyamon az osztályokban magas létszámok alakultak ki, ehhez járult még az átszervezés után, hogy plusz osztályokat kellett indítani a felső tagozaton (a Hermann Ottó Tagintézményben megszűnt a felső tagozat), amelyek jelentősen feltöltődtek más iskolából érkező gyerekek miatt is. A magas létszámok miatt nagy kihívást jelent a pedagógiai munka megfelelő szinten történő végrehajtása.

Mindenképpen **meghatározónak tartom, hogy nevelőink hosszú távon vállalják ezt a kétségtelen többletmunkát**, oly módon, hogy ez nem von maga után tartalmi visszaesést.

Lehet még ezen kívül létszámnövelő tényezőként felhozni **az angol és a testnevelés tagozatot**, iskolánk kedvező földrajzi helyzetét. Ezeknek bizonyára valós hatásuk van a folyamatos tanulólétszám növekedésre.

Én mégis meghatározóbbnak tartom *azt a belső légkört, ami iskolánkban fennmaradhatott, tovább fejlődhetett*, azt a tendenciát, hogy **nevelőink egyre több figyelmet fordítanak a személyiségformálásra, a tanulókkal való kapcsolat alakítására, a szülővel való kapcsolattartásra**.

Utoljára, de nem utolsó sorban igen fontosnak tartom **iskolánk nyitottságát** formai és tartalmi tekintetben egyaránt.

Iskolánk iránti érdeklődés azután sem csökkent, hogy a fenntartónk fokozatosan csökkenti a felvehető tanulók létszámát.

Összességében elmondható, hogy iskolánk ma a szülők érdeklődését és bizalmát bírva tanulólétszámát tekintve igen népes.

Tárgyi feltételeink számszerűleg jónak mondhatók, a mindenkori funkcionális igényeknek megfelelően tovább fejleszthetők, korszerűsíthetők.

Nevelői állományunk stabil, szerkezetében, képzettségében állandóan változó, a folyamatos továbbképzést igény szerint vállalni akaró, a szülővel a partnerkapcsolatot szélesíteni tudó közösség.

A középfokú intézményekkel kapcsolataink pozitívan fejlődnek, ami elsősorban annak tudható be, hogy végzős nyolcadikosaink egyre jobban megállják helyüket a választott középiskolákban.

Az iskolaválasztást előkészíti, illetve elősegíti a két speciális képzésünk, így az angol tagozatosok elsősorban a Zrínyi Ilona Gimnáziumot, a Kereskedelmi Szakközépiskolát és a Széchenyi István Közgazdasági Szakközépiskola külkereskedelmi illetve számítástechnikai tagozatát választják, míg testnevelés tagozatosaink, a röplabda utánpótlás nevelésünk eredményeként tovább tanulhatnak a Vasvári Pál Gimnáziumban testnevelés tagozatán, ugyanakkor a reálérdeklődésű tanulóink jelentkezhetnek a közeli Krúdy Gyula Gimnáziumba, a humán érdeklődésűek pedig a Kölcsey Ferenc Gimnáziumba.

Örvendetes, hogy az utóbbi időben nyolcadikos tanulóink közül egyre többen választanak érettségit adó gimnáziumot és szakközépiskolát, ahol sikeresen állják meg helyüket.

III. AZ INTÉZMÉNY JOGÁLLÁSA

(az iskola alapító okirata alapján)

A költségvetési szerv:	
1. Elnevezése:	Bem József Általános Iskola
OM azonosítója:	033401
2. Székhelye:	4400 Nyíregyháza, Epreskert u. 10.
3. Tagintézményei:	Bem József Általános Iskola Kazinczy Ferenc Tagintézmény 4400 Nyíregyháza, Árok u. 17. Bem József Általános Iskola Gárdonyi Géza Tagintézmény 4400 Nyíregyháza, Kórház u. 13. Bem József Általános Iskola Herman Ottó Tagintézmény 4551 Nyíregyháza-Oros Fő u. 60.
4. Intézményegységei:	nincs
5. Alapítás éve:	1948
6. Irányító szerv neve és székhelye:	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése 4400 Nyíregyháza, Kossuth tér 1.
7. Alapító és fenntartó szerv neve és székhelye:	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzat 4400 Nyíregyháza, Kossuth tér 1.
8. Létrehozásáról rendelkező határozat:	210/2009.(IX.28.) számú Kgy.hat.
9. Jogállása:	Jogi személyiséggel rendelkező költségvetési szerv
10. Működési köre:	Kötelező felvételt biztosító iskola, felvételi körzetét Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése Oktatási Bizottságának határozata alapítja meg.
11. Intézmény típusa:	általános iskola 1-8 évfolyam
12. A költségvetési szerv jogszabályban meghatározott közfeladata	A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerinti közoktatási feladatok: általános iskola
13. Gazdálkodási besorolás	Önállóan működő költségvetési szerv

14. Az intézmény vezetőjének kinevezése	A mindenkor hatályos, a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényben, és a végrehajtására kiadott kormányrendeletben foglaltak szerint Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése pályázat útján nevezi ki és bízza meg.
15. Az intézmény foglalkoztatottjai jogviszonya:	Foglalkoztatásuk közalkalmazotti jogviszonyban történik. (1992. évi XXXIII. a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény alapján)
16. Az intézmény képviselőjére jogosultak:	Az intézmény mindenkori vezetője
<p>17. Szakágazat szám: 852010 Alapfokú oktatás (Alapfokú művészetoktatás kivételével)</p> <p>Az iskola alaptevékenysége szakfeladat rend szerint</p> <p>852011-1 Általános iskolai nappali rendszerű nevelés, oktatás (1-4 évfolyam) 852021-1 Általános iskolai nappali rendszerű nevelés, oktatás (5-8 évfolyam) Emelt szintű testnevelés és idegen nyelvi oktatás Különleges helyzetben lévő tanulók nevelése, oktatása: - hátrányos helyzetű tanulók képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítése 841901 Önkormányzatok, valamint többcélú kistérségi társulások elszámolásai</p> <p>852012 Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4 évfolyam) 1993. évi LXXIX. törvény 121. § (1) bekezdés 29. pontjában foglaltak szerinti fogyatékoság típusai: a.) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzd, b.) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzd</p> <p>852022-1 Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5-8 évfolyam) 1993. évi LXXIX. törvény 121. § (1) bekezdés 29. pontjában foglaltak szerinti fogyatékoság típusai: a.) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzd, b.) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzd</p> <p>562913-1 Iskolai, intézményi étkeztetés 855911-1 Általános iskolai napközi otthonos nevelés Egész napos iskolaotthonos osztályok működtetése 855912-1 Sajátos nevelési igényű tanulók napközi otthoni nevelése 1993. évi LXXIX. törvény 121. § (1) bekezdés 29. pontjában foglaltak szerinti fogyatékoság típusai: a.) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfor-</p>	

<p>dulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzd,</p> <p>b.) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzd</p> <p>855914-1 Általános iskolai tanulószobai nevelés</p> <p>855915-1 Sajátos nevelési igényű tanulók általános iskolai tanulószobai nevelése</p> <p>1993. évi LXXIX. törvény 121. § (1) bekezdés 29. pontjában foglaltak szerinti fogyatékoság típusai:</p> <p>a.) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzd,</p> <p>b.) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzd</p> <p>931204-1 Iskolai, diáksport-tevékenység és támogatása</p> <p>931205-1 Fogyatékosággal élők iskolai, diáksport-tevékenysége és támogatása</p> <p>562917 Munkahelyi étkeztetés</p> <p>682001 Lakóingatlan bérbeadása, üzemeltetése</p> <p>682002 Nem lakóingatlan bérbeadása, üzemeltetése</p> <p>856099 Egyéb oktatást kiegészítő tevékenység</p>	
<p>18. Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytat.</p>	
<p>19. Évfolyamok száma: 8</p>	
<p>20. Az intézmény székhelyén felvehető maximális tanulólétszám: 812 fő</p> <p>Bem József Általános Iskola Kazinczy Ferenc Tagintézmény : 476 fő</p> <p>Bem József Általános Iskola Gárdonyi Géza Tagintézmény: 420 fő</p> <p>Bem József Általános Iskola Herman Ottó Tagintézmény 336 fő</p> <p>Összesen: 2044 fő</p>	
<p>21. A feladat ellátását szolgáló vagyon</p>	<p>Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdonában lévő ingó és egyéb vagyon kezelése és használata a hatályos vagyonrendeletben meghatározottak szerint. A vagyoni állapotot az önkormányzat és az intézmény mindenkori leltára, értékét a mindenkori mérleg tartalmazza.</p>
<p>22. A költségvetési szerv vagyona feletti rendelkezési jog:</p>	<p>Az intézmény által használt vagyonra és a vagyon feletti rendelkezés jogára Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló hatályos rendelet az irányadó.</p>
<p>23. Az iskola önállóan működő helyi költségvetési szerv, pénzügyi – gazdasági feladatait A Kodály Zoltán Általános Iskola látja el. Az iskola alaptevékenységét az éves költségvetés keretében biztosított pénzeszközökből, munkaterve alapján látja el.</p>	

IV. NEVELÉSI PROGRAM

IV.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI

IV.1.1. Az anyaintézmény és tagintézmények ars poeticája

A nyíregyházi Bem József Általános Iskola nyolc évfolyamos alapfokú intézmény. Az intézményt demokratikus nyugodt légkör jellemzi. Nevelőtestülete a gyermeki jogokat tiszteletben tartó, gyermekszerető pedagógusok közössége. Nevelő-oktató munkája során legfontosabb elve a tanulásra fogékony, új információk befogadására érzékeny, művelt, olvasott gyermekek nevelése.

A Gárdonyi Géza Általános Iskola Nyíregyháza intézményei közül különlegességével színesíti az alapfokú oktatási intézmények körét.

Különleges és egyedi minőségét jellemzi:

- A szülői, társadalmi és a magasabb iskolafok igényeinek megfelelően képzett, alkalmazható tudással rendelkező tanulókat képez.
- Tanulói az integrált nevelés hatására képesek legyenek elfogadni, tolerálni a más-
ságot.

Harmonikus, sokoldalú személyiségfejlesztéssel segíti tanulói társadalmi beilleszkedését, ki-
egyensúlyozott felnőtté válását.

Kazinczy: „Jót s jól” ebben áll a nagy titok!”

ALAPELVEK, ÉRTÉKEK, CÉLOK

Iskolánk szerkezetéből, képzési idejéből, vállalt feladataiból adódóan alapképzést nyújtó, általánosan képző és a fenntartó által engedélyezett képzési specialitásokat is megvalósító nyolc évfolyamos általános iskola.

IV.1.2. Pedagógiai alapelvek

Alapvető feladatunknak tekintjük:

- * A tankötelezettség teljesítését.
- * A személyiség sokoldalú fejlesztését.
- * Anyanyelvi kommunikációs képességek fejlesztését.
- * Mentális képességek fejlesztését.
- * Szocializációs képességek fejlesztését.

- * A testi egészség megőrzésének, fizikális adottságnak, életkornak megfelelő fejlesztését.
- * Esélyegyenlőség biztosítása a Halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyerekek részére
- Az informatikai ismeretek fejlesztését.
- A hátrányos helyzetűek felzárkóztatását, a magatartási és beilleszkedési zavarok megszüntetését heterogén osztályok kialakításával.
- A tehetségfejlesztést.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megoldását, kiemelt figyelmet fordítva a szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzésére.
- iskolánk nevelő – oktató munkájában a demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei hatják át a tanítási-tanulási folyamatokat, másság elfogadása;
- alapvető jelentőséget tulajdonítunk a kulcskompetenciák kialakításának, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kiművelésének;
- kiemelt figyelmet fordítunk az **emberiség előtt álló közös problémákra** és a különböző **kultúrák iránti nyitottságra**;
- pedagógiánk elfogadott alapelve: **a komplexitás elve**, azaz annak állandó figyelembevételre, hogy a nevelés során biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek hatásával kell számolnunk;
- az iskola valamennyi dolgozója és tanulója kölcsönösen tiszteletben tartja **egymás emberi méltóságát**;
- minden iskolai tevékenységünket - az oktatás és nevelés terén egyaránt - **a gyermekek okos szeretete** hatja át;
- iskolánk a fiatalokat felkészíti az **önálló ismeretszerzésre és önművelésre**, ennek feltétele a **tanulási képességek és szilárd alapkészségek** kialakítása;
- a tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában **a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg**, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerint az **ön-megvalósítás lehetőségét, differenciált tanulásszervezés**;
- az egyéni szükségletek szerint megfelelő feltételeket nyújtunk gyermekeinknek a **tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez**;
- minden támogatást megadunk ahhoz, hogy tanítványaink elsajátítsák **az élethosszig tartó tanulás alapjait**, valamint a folyamatot megkönnyítő képességeket, készségeket és **kompetenciákat: a szövegértési – szövegalkotási, matematikai – logikai, szociális, életviteli és környezeti, az életpálya-építési, idegen nyelvi, valamint az infokommunikációs technológiákat**;
- a kompetencia alapú oktatás során az ismereteket – készségeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesztjük;

- hatékony felzárkóztató munkával támogatást adunk a **szociokulturális hátrányok leküzdéséhez**;
- iskolánk segíti a világban való eligazodást az **idegen nyelvek oktatásával**;
- az általános társadalmi modernizációt követve **lépést tartunk az informatikai forradalommal**;
- az egyéni adottságokat figyelembe véve kialakítjuk tanítványainkban a **teljesítményorientált** beállítódást, az önálló tanulás képességét;
- a nevelési - oktatási folyamatokban **következetes „emberléptékű” követelményeket támasztunk**;
- a **szociális, életviteli és környezeti kompetencia** fejlesztését az ember és társadalom műveltségi blokk mindhárom aspektusa szolgálja: a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret (jelenismeret);
- megalapozzuk a **konstruktív életvezetést, az egyéni életpálya-építést és egészséges életmód** készségét;
- reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő **továbbtanulási irány** illetve **pálya kiválasztását**;
- a **kommunikációs - és viselkedéskultúra elsajátításával** kialakítjuk a **tárgyi és személyes világukban való eligazodás** képességét;
- alapvető értéknek tekintjük a **szűkebb és tágabb hazához való kötődés** érzését, **környezetünk megismerésének és megóvásának** igényét;
- a **NAT valamennyi műveltségi területe szolgálja a kulcskompetenciák fejlesztését**: a magyar nyelv és irodalom; az élő idegen nyelv; a matematika; az ember és társadalom; ember a természetben; földünk – környezetünk; a művészetek; az informatika; az életviteli és gyakorlati ismeretek; a testnevelés és sport;
- a **képesség-kibontakoztató felkészítés a személyiségfejlesztés, a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez**, a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási. továbbtanulási esélyének növeléséhez.

IV.1.3. Az iskola legfontosabb céljai

Pedagógiai tevékenységünk célja mindazoknak az intellektuális és emberi – erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, amelyek birtokában úgy tudják egyéni boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja.

Fontos cél, hogy az iskolába lépő kisgyermekben óvja és **fejlessze a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot**

Az alapozó időszak kezdetén a pedagógus **vezesse át a gyermeket** az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe; **tegye fogékonyá** a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom értékei iránt

- az iskola **adjon teret** a gyermek játék- és mozgás iránti vágyának;
- az iskola **segítse** a gyermek természetes fejlődését, érését;
- az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában **elemi ismereteket közvetíten, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen**;

- társas kapcsolataikat hassza át az egymás iránti tisztelet, fogadják el a szabályokat és megállapodásokat, alkalmazzák a kulturált együttélés normáit, tudjanak együttműködni másokkal;
- szeressék és óvják természeti környezetüket;
- az **olvasás iránti kedv** felkeltése, fenntartása;
- mélyrehatóan alapozzuk meg az **alapkészségek elsajátítását**;

A tanterv alapkövetelményeit szem előtt tartva **mindenkor figyelmet kell fordítani a tanulási problémákkal küzdők felzárkóztatására**, ugyanakkor nem szabad figyelmen kívül hagyni az átlagosnál jobb képességű tanulók **tehetséggondozását** sem.

Az önálló ismeretszerzés képességének birtokában nagyobb esélyt adunk tanulóinknak, hogy bármely iskolaszakaszba lépve, vagy másik iskolaszervezetben is eredményesen haladassanak tovább.

- A nevelés-oktatás második szakaszának fontos célja, hogy a pedagógusok folytassák az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegye figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiaileg elkülöníthető periódusra tagolódik;
- vegye figyelembe, hogy a 10 -12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz;
- vegye figyelembe, hogy 12 – 14 éves kortól (serdülőkor kezdete) a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás;
- **a kötelező iskolázás szakaszai:** a bevezető, az alapozó, a fejlesztő, az általános műveltséget megszilárdító, az általános műveltséget elmélyítő, pályaválasztási szakasz, amelyeknek a folyamaton belül a NAT által pontosan körülhatárolt funkcióját érvényesítjük;
- **az alapkészségek kimunkálása** (írás, értő olvasás, számolás, beszéd) **és differenciált fejlesztése**;
- a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket - érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően **készítse fel a továbbtanulásra**;
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a társadalomba való majdani beilleszkedésre;
- alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására;
- magas színvonalú és sokrétű ismeretátadással **fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó képességét, készségét és a kreativitását**;
- a tanítási – tanulási folyamat **strukturált tudást közvetítsen:** az ismeretek megszerzésének, a megértés, az alkalmazás és magasabb művelleti szintű alkalmazás képességének kialakításával;
- tudatosítsa a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi **értékeket**, erősítse meg a **humánus magatartásmintákat, pozitív szokásokat**, és a gyermek **jellemét** formálva szolgálja a személyiség kiteljesedését;
- a **személyiségfejlesztés céljait szolgálja** a tevékenységre nevelés (tanulás, munka, közéleti- és szabadidős tevékenységek), a képességek fejlesztése (értelmi, érzelmi, akarati és testi, a nyelvi-kommunikációs, a matematikai, a természettudományos; a történelmi, társadalmi, politikai, az esztétikai, a szomatikus és a technikai nevelés területei) és a szükségletek alakítása képezze;

- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során **fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;**
- a pedagógiai munka középpontjában tehát **a személyre szóló fejlesztés** álljon a „**tanulás tanulása**” és az **önálló ismeretszerzés** képességének kialakítása minden gyermek számára elérhetővé váljon,
- az **informatika alkalmazása** és az **idegen nyelvek tanulása** iránti igény fejlesztése is járuljon hozzá az alpműveltség kialakításához;
- **személyiségében legyen:** humánus, erkölcsös, fegyelmezett, kötelességtudó, nyitott, kreatív;
- alakítsa ki a saját hatékony tanulási stratégiáját, célszerűen alkalmazza a tanulási módszereket.

Az eltérő képességeket, érdeklődést is figyelembevéve továbbra is kiemelten kell foglalkozni a középfokú beiskolázással, a pályaorientációval.

Egész nevelői munkánk központjában a személyiség komplex, sokoldalú fejlesztésének, az egyéni képességek, és adottságok figyelembevételének kell állnia.

Nevelői munkánkban erősíteni kell a gyermekcentrikusságot. Minden egyes gyermeknek éreznie kell, hogy érte vagyunk, az iskolában, érdekükben történik minden.

Továbbra is **törekednünk kell a nyílt, befogadásra kész, a másságot toleráló, az eltérő véleményekben a kompromisszumot kereső demokratikus személyiség fejlesztésére.** Ebben nekünk nevelőknek kell pozitív magatartásmintát felmutatni.

A képzési időszak alapozó szakaszát kihasználva **el kell érni, hogy a tanulók az alapkészségek tekintetében, az anyanyelvi kommunikációs képesség, a matematika terén szilárd ismereteket szerezzenek, melynek birtokában képesek lesznek az önálló gondolkodásra, az önálló ismeretelsajátításra.** El kell érni, hogy *az alapozó szakaszból minden tanuló úgy lépjen tovább, hogy tud olvasni, írni, beszélni, készségszinten dolgozni a számtani alpműveletekkel.* Az alapképességek fejlesztésében változatos, egyéni adottságokhoz igazodó módszerkombinációk alkalmazásával biztosítani kell a tényleges átjárhatóságot. Meg kell szüntetni a tanulók módszer- és tankönyvfüggőségét. Nem engedhető meg, hogy egy tanuló azért nem kerülhet át más osztályba, vagy iskolába, mert ott más módszerrel, vagy más könyvből tanulják az anyanyelvet, a matematikát, de bármely tárgyat is. A tanulótól törvényesen csak az kérhető számon, hogy a követelményeket tudja-e teljesíteni, az semmiképpen sem, hogy milyen módszerekkel, milyen ismeretközvetítők és hordozók segítségével. **Természetesen ez nem sértheti a nevelők törvényben biztosított módszerek és tankönyvek megválasztására vonatkozó szabadságát.**

Felsőbb évfolyamokon - 7-8. évfolyam - minden szaktárgynak fel kell vállalni a tantárgy keretében megvalósítható képességfejlesztést. A tanterv követelményeihez igazodva, *törekedni kell az integrációs lehetőségek minél jobb kihasználására.*

A követelményszintek magukban hordozzák azt a lehetőséget, hogy mennyiségileg kevesebb ismeretet sajátítsanak el a tanulók, de azt oly módon tegyék, hogy ismereteik mélysége ne igényelje, hogy valamit újratanuljanak, hisz erre nem is lesz lehetőségük. Ennek csak úgy

tudnak megfelelni, ha a verbálisan elsajátított lexikális ismeretek helyett az **alkalmazható ismeretek** megszerzésére törekszenek. Az **ismeretek alkalmazási készségének kialakítását** az alapozó szakasz után a felsőbb évfolyamokon előtérbe kell helyezni.

A személyiség szocializációs képességének fejlesztésében minden tantárgyat tanító nevelőnek részt kell vennie. Kiemelt szerepe van az ének, rajz, testnevelés tantárgyaknak, és meghatározó az osztályfőnöki munka. Ezekben a területeken a szocializációs képességfejlesztés átfogja a tantárgyi struktúrákat, integrációs szerepet tölt be. Nagyobb támogatást kell adni, hogy a tantárgyak keretében jobban **kibontakozhasson a tanulók eltérő egyénisége, érdeklődési köre, sajátos egyéni arculata**, egészen addig, amíg a közösség tolerálni tudja kölcsönösségi alapon. **Átértékelésre szorul az osztályfőnöki szerepkör.** 5-8. évfolyamra visszakerül az osztályfőnöki óra. Ez nem jelenti azt, hogy az osztályfőnök az osztályfőnöki óra keretében minden az osztályával kapcsolatos nevelési problémát tud kezelni. Más formákat, más időkeretben is kell keresni az alkalmat, hogy az osztály egészében vagy kisebb csoportjaiban, esetleg egyes tagjaiban felmerülő problémával foglalkozzanak, azt megoldják. Ehhez hasonló együttműködési formák, problémamegoldó módozatokat kell kialakítani az osztályfőnöknek az osztályában tanító nevelőtársaival is. Ez szintén lehet egyéni beszélgetés, kiscsoportos megbeszélés vagy az osztályban tanítók egészére kiterjedő tanácskozás.

Ebben a körben át kell alakulni az osztályfőnöki munkaközösség-vezetői koordinációs tevékenységnek is.

A társadalom polarizációjával párhuzamosan jelennek meg egy-egy osztályközösségben **a magatartási zavarok, beilleszkedési problémák és tanulási nehézségek.** Ezeket a nevelés hatékonyságát jelentősen befolyásoló devianciákat *egyénilag vagy kis csoportban* lehet terápiásan kezelni.

Sok esetben maga *az intimitás, a négy szemközti partnerszintű, őszinte, feltáró jellegű beszélgetés a megoldáshoz vezető kulcs.* **Az osztályfőnök, a szaktanárok, a gyermekvédelmi felelős** összehangolt, tudatos nevelő munkájának lehet eredménye ezeknek a problémáknak a fokozatos felszámolása. A szerencsére-iskolánkban- csak szűk körben de igen változó területeken jelentkező – szociális, szomatikus, mentális, pszichés- problémák megoldása csak a megfelelő szakmaiság biztosításával lehetséges – családgyógyász, orvos, ideggyógyász, pszichológus, etológus-. *A koordinációs szerepet az osztályfőnöknek kell vállalni.* A szakirányú kontaktkiépítésében *a gyermekvédelmi felelős és a szabadidő szervező* járhat el eredményesen. Nem lehet ezeknek a problémáknak a kezelését, megoldását elhárító módon kezelni. Hibás az a megközelítés, hogy azért van a pszichológus, a gyógypedagógus, a nevelési tanácsadó, családgyógyász, stb., hogy megoldja ezeket a speciális feladatokat. Azért vannak, hogy segítsenek megoldani, nekünk.

Az úgynevezett frontális, minden osztályfőnökre kiterjedő munkaközösségi megbeszéléseket fel kell váltania az egy-egy konkrét probléma megoldására irányuló megbeszéléseknek, ahol mindig azok részvétele szükséges, akik az osztályban érintettek. Itt kell lehetőséget teremteni arra, hogy minden komolyabb problémát " kibeszélhessenek " az érintett nevelők, megtalálják a probléma megoldásához vezető utat. Változtatni kell azon az osztályfőnöki magatartáson, hogy addig nincs baj, amíg egy-egy probléma ki nem kerül az osztályból.

Az esetlegesen előforduló ilyen törekvések senkinek az érdekét nem szolgálják, sokkal inkább válhatnak kezelhetetlenné osztály- vagy iskolaközösségi szinten.

Az osztályfőnököknek mindenkor együtt kell működni az iskola gyermekvédelmi felelősével, a szükséges támogatást meg kell adni az 1997. évi XXXI. tv.-ből az iskolára háruló feladatok megoldásához. A **gyermekvédelmi felelős** rendelkezzen naprakész, pontos kimutatásokkal, a szociális problémákkal küzdő, hátrányos helyzetű, potenciálisan illetve ténylegesen veszélyeztetett helyzetű tanulókról. Ez csak úgy lehetséges, ha az osztályfőnökök maximálisan partnerek ebben a szerteágazó, felelősségteljes tevékenységben. Nagyon fontos a gyermekvédelmi felelős kapcsolatteremtő, irányító, közvetítő és terápiás szerepe is az osztályfőnök és a megfelelő szakemberek, intézmények között. Külön figyelmet kell fordítani a **szenvedélybetegségek,** illetve ezek megelőzésére, kimutatására, koordinálására, regisztrációjára is.

*Az Ember és társadalom ismeret járuljon hozzá a szocializációs képességek fejlesztéséhez. A mindenkori életkori sajátosságokat figyelembevéve **készítse fel a tanulókat a konfliktushelyzetek kezelésére, feloldására,** megkönnyítve ezzel beilleszkedésüket a gyorsan változó társadalmi közegbe.*

A történelem tantárgy keretében lehetőséget kell biztosítani a bevezetőben is említett identitásbeli problémák kezelésére, esetleges megoldására. Ezen túl **kapjon kiemelt szerepet, történelmünk, nemzeti múltunk, a lakóhely történelmének megismerése, kulturális örökségeinek ápolása, megőrzése.**

A természetismeret keretében **kerüljön előtérbe a korábban említett ökológiai problémák, veszélyek felismertetése, a problémák megelőzésének tudatosítása. A civilizáció fejlődésével, a fejlődés egyre gyorsabbá válásával, reális esélye van egy ökológiai katasztrófa bekövetkezésének. Ennek megelőzésére, az igen kényes ökológiai egyensúly fenntartására alapvetően meg kell változtatni a szemléletet, viselkedést és magatartást.**

Akkut problémává vált az egész társadalom, ezen belül kiemelten **az ifjúság egészségi állapota.** Ebben a kérdésben a megelőzés feladata kiemelt.

A testnevelés tantárgy keretében sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni az egészség megőrzését szolgáló tömeges, a szabadban rendszeresen végzett mozgásos tevékenységre, figyelembevéve a tanulók eltérő érdeklődési körét is, oly módon, hogy már az iskolában is, de az iskolarendszertől kikerülve is **válják belső igénnyé a mindennapos mozgásos tevékenységre való törekvés.** Kiemelten kell foglalkozni azokkal a tevékenységekkel, amelyek a tanulók körében nagy népszerűségnek örvendnek, pl. *kirándulások, túrák, kerékpározás, görkorcsolya, gördeszka, úszás stb.* Sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni a testneveléshez, sporthoz, sportjátékhoz kapcsolódó higiénés gyakorlatra is. *Az egészséges életmód életkornak megfelelő alakítása tantárgyfüggetlen nevelési feladat, mely minden nevelőnek közös feladata.* A tantárgyspecifikus feladatoknál felértékelődhet a szaktárgy felelőseinek fokozott felelőssége. Az osztályfőnököknek e nevelési terület esetében is vállalni kell a koordinációs tevékenységet.

A 21. század küszöbén tudomásul kell venni a technikai, technológiai robbanást, amely elsősorban az **információs technika** területén érezteti hatását. Az információs technikai eszközök mindennapos használatú tárgyainkká fognak válni. Így azon túl, hogy ezeknek kezelésére megtanítjuk tanulóinkat, **humanizálni is kell ezt a technikát.** El kell érni, hogy a felnövekvő nemzedék ne rabszolgája legyen ezeknek az eszközöknek, hanem értelmesen tudja azt saját szolgálatába állítani. Nagy kihívást jelent ez az e területen dolgozó nevelőknek. Nagyon árnyaltan kell a kérdést kezelni. Felmérni se tudjuk, hogy tanulóink milyen rétege birtokolja

már a számítógépeket, mennyien kerültek rá az információs szupersztrádára, s szereznek ott olyan információkat, amelyek az egészséges személyiségfejlődést szolgálják. Jó lenne, ha lennének ilyen ismereteink.

Ki kell mondanunk, hogy a számítógépek elterjedéséhez kapcsolódó problémáink zöme nem is technikai jellegű, hanem sokkal inkább az általános személyiség fejlesztés problémája. Célunk azonban, hogy nevelőink az interaktív terem adta új lehetőségeket napi szinten alkalmazva hasznosítsák.

Nem a mikor, hogyan, minek a segítségével kérdések válnak érdekessé. Ezeket ugyanis nem, vagy igen korlátoltan tudjuk kontrollálni. Arra kellene fókuszálnunk, hogy az a mennyiségben és minőségben igen differenciált inger, ismeret, élmény, hatás özön milyen irányba viszi a személyiséget.

Komoly személyiség torzító hatása, konfliktus forrása lehet, ha a tanuló nem tudja, vagy nem jól tudja feldolgozni mind azt, amit a technikai eszközök elérhetőkké tesznek számára.

Kiemelten kell kezelni: a személyiség zavarok egyre gyakoribb kialakulását –önbizalom hiány vagy túltengés, a realitásoktól való elszakadás, a kilátástalanság, reményvesztettség, a mindent feladás, az élet tagadása, torzult magatartási, viselkedési gyakorlat, a szexualitás kérdéskörének eldurvulása, elsekélyesedése, társas kapcsolatok kiüresedése, eldurvulása, alapvető kommunikációs deficit megjelenése.

Érdemtelen és szerencsétlen dolog az ***erkölcsi, etikai nevelést*** a számítógépes problémakörhöz kapcsolni. Mégis fel kell vállalni, hogy korunkban a humán kapcsolatok kilencven százaléka a technikához kapcsolható, vagy annak közvetítésével jön létre. Jelenleg még nagyon távol állunk a technika humanizálásától, gyakran a technikai eszközök uralják az embert, diktálják bioritmusunkat, életvitelünket, emberi kapcsolatainkat és nem fordítva, szolgálnának minket humánus igényeinknek megfelelően.

Meg kell próbálnunk megállítani ezt a félelmetes trendet, még mielőtt a technika uralma elhatalmasodna felettünk. Ehhez a felnövekvő nemzedék tudatformálása nemcsak szakmabeli kötelesség, mert ez társadalmi, nemzeti probléma, így az egész társadalom felelőssége, nemzet fennmaradási kérdés is. Az elektronikus sajtó, az Internetes ismeretek az egész személyiség fejlődésére kihat. Jelentős mértékben befolyásolja a mentális, a kommunikációs, szocializációs képességek fejlesztését, az egészséges életmód alakítását, a testi-lelki egyensúly harmóniáját.

IV.1.4. Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai feladatai

Feladatok a nevelés-oktatás első szakaszára (1 – 6. évfolyam):

- a pedagógiai munka középpontjában **a személyre szóló fejlesztés** törekvése álljon;
- **a tanítás** nem más, mint **a tanulók tanulásának szervezése**: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése, ezért, a tanulás-szervezés meghatározó szempontja **a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása** legyen;
- alapozzuk meg **a tanulóhoz való pozitív viszonyt** (attitűd);
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített **motivációval** fejlessze a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsa elő érzelmvilágának gazdagodását;
- alapozza meg **a tanulási szokásokat és módszereket**;

- támogassa az **egyéni képességek kibontakozását**;
- az oktatási folyamatban alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit;
- a tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz optimálisan alkalmazkodó **differenciálás** a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- működjön közre a **tanulási nehézségekkel való megküzdés** folyamatában;
- törődjön azoknak a **hátrányoknak a csökkentésével**, amelyek a gyermekek szociáliskulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak;
- tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- erősítse meg a **konstruktív magatartásformákat**, szokásokat;
- a gyermek **jellemét formálva szolgálja a személyiség érését**;

Feladatok a nevelés-oktatás második szakaszára (7 – 8. évfolyam):

- fejlessze a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek **a természeti, társadalmi és emberi környezettel való harmonikus, építő kapcsolatokhoz szükségesek**;
- az aktív tanulási tevékenységek (kooperatív tanulási technikák) közben **fejlessze a tanulóknál az önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját**;
- tisztázni **az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát**, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban;
- fordítson figyelmet **az emberiség közös problémáinak** bemutatására, tudjon „globálisan gondolkodni és lokálisan cselekedni”;
- **felelősen alakítsa saját természeti, társadalmi és emberi környezetét**;
- a tanulási stratégiák és módszerek elsajátítása;
- a tanulók **kapjanak folyamatos visszajelzést** a tanulmányi teljesítményükről és magatartásuk minőségéről;

IV.1.5 Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai eljárásai

(1–8.évfolyam)

- fokozatosan **átvezetjük a gyermeket** az óvoda játékközpontú cselekvéseiből **az iskolai tanulás tevékenységeibe**;
- **mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz**, megalapozzuk a tanulóknál az egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a **mozgásigény kielégítésével**, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; **a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával**;
- az **önismeret** alakításával, a **fejlesztő értékelés és önértékelés** képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: **az életkori jellemzők figyelembevétele**; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- **az iskolaotthonos nevelés és oktatás** - a nem szakrendszerű oktatásra alapozva - **egységes keretbe foglalja a tanulóknál az egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatait**;

tát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét;

- **a képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezése integrált felkészítésként is**, ha a közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés a halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg;
- **a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;**
- **a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;**
- **a kortárs kapcsolatok megerősítésével; elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával;**
- **a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;**
- az ismeretek tapasztalati megalapozása, a felfedezés lehetősége, a kreativitás fejlesztése, a differenciált fejlesztés, a művészeti, a gyakorlati és a közismereti készségek fejlesztésének egyensúlya, a tanulók egészséges terhelése; fejlődésük folyamatos követése, a személyre szóló, fejlesztő értékelés;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő **kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;**
- növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.). az iskola épít a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre;
- **heurisztikus tanulási helyzeteket** és rendszerező ismeretszerzési élményeket egyaránt kínálunk tanulóinknak, az így szervezett tanulási folyamat juttatja közel őket a **megismerés, a tudás örömehez, erősíti meg önbizalmukat és növeli teljesítményük értékét;**
- az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával; az erkölcsi **meggyőződés és az erkölcsi cselekvés** kívánatos összhangjának felismertetésével; az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával **a szocializációs folyamatokat segíti elő;**
- a tanulók megszerzett tudásukat **valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében** is alkalmazzák, döntésképeségüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik;
- az iskolában folyó nevelő – oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerében meghatározott rend szerint **funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket;**
- **alkalmazzuk a tanuló-megismerési technikákat, módszereket és eszközöket;**
- **az elemi szocializáció eredményeire építve beavatjuk tanulóinkat a politikai szocializáció folyamatába;**
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

IV.1.6. Az iskola fő céljai megvalósítását szolgáló működő és fejlesztésre szánt programok, eszközök

1. Az óvoda-iskola átmenet zökkenőmentessége érdekében
 - kölcsönös hospitálások, csoportmegfigyelések, tavasszal a leendő első osztályt tanítók, ősszel óvodapedagógusok látogatásai
 - nyílt nap az óvónők számára a bevezető szakaszon - az óvodás csoportok látogatása az iskolában.
 - közös ünnepek, rendezvények, műsorok (zenés, vidám műsorok, bábelőadás, gyermekszínház, stb.)
 - az elsősök ünnepélyes fogadása a tanévnyitón.
2. Az alapkészségek kialakítását szolgáló programok a kezdő szakaszon
 - a) SZINTETIZÁLÓ-ANALIZÁLÓ módszer szerinti írás-olvasás tanítás 1-4. évfolyam.
 - b) Hangoztató-elemző-összetevő módszerrel tanítunk, valamint egyéb, a tanár által választott módszerrel.
 - c) Külön tanterv alapján tanulnak:
 - eltérő tantervű tanulócsoport.
 - d) Általános iskola-középiskola átmenet zökkenőmentessége érdekében munkacsoport létrehozása
 - pályaorientáció munkacsoport
3. Idegen nyelv oktatás:
 - a) Az angol nyelv oktatása kezdő szakasztól felmenő rendszerben választható órakeretben.
 - b) Tehetség gondozás (versenyeztetés, továbbtanulás).
4. Labdajáték oktatás (kézilabda, röplabda)

A csoportok 3. osztálytól felmenőrendszerben működnek, három korcsoportban.

 - I. korcsoport: 3-4. osztály (kezdő szakasz)
 - II. korcsoport: 5-6. osztály (alapozó szakasz)
 - III. korcsoport: 7-8. osztály (fejlesztő szakasz)
5. Informatika, könyvtárismeret, médiaismeret oktatása:
 - választható tantárgyként a kezdő szakaszban-
 - Cél: a gyerekek két év alatt sajátítsák el a gépkézelés alapjait, ismerjék meg a gép fő részeit, a gép üzembe helyezését, az informatikában használt nyelvet, a parancsok használatát.
 - választható tantárgyként az alapozó, önálló tárgyként a fejlesztő szakaszon
6. Az önálló életkezdés technikáit, készségeit megalapozó, fejlesztő programok:

A technika és életvitel, valamint a rajz tantárgyakon belül.

 - kézműves technikák, manuális készségfejlesztés,
 - az anyagkezelés, technológiák fokozatossága, háztartásvezetés, háztartásökonómia,
 - egyszerűbb gépek, berendezések ismerete, kezelése, stb.
 - közlekedés,
 - modellezés.

Cél:

- a gyakorlatias, praktikus ismeretek közvetítése,
- funkcionális tárgyak, piaci-esztétikai értékek eszközök készítése,
- természetes alapanyagok, hagyományos, környezetkímélő technológiák alkalmazása.

Eszköz:

- önkiszolgáló tevékenységek kiszélesítése,
- környezetgondozás, parkosítás,
- iskolai termék díszítéseinek fejlesztése.

7. Helytörténet oktatása:

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, Nyíregyháza és környéke történetének oktatása bevezető-fejlesztő szakaszban.

Bevezető-kezdő szakaszban: természetismeret, anyanyelv.

Alapozó-fejlesztő szakaszban: földrajz, történelem, anyanyelv, idegen nyelv, technika-életvitel, stb.

cél: fokozatosan bővülő ismeretkör közvetítése közvetlen környezetéről, a megyéről.

Módszer: helytörténeti kutatás. A helytörténeti anyagok megismerése, feldolgozása.

8. Szociális gondoskodás

- a) A szociális jelzőrendszer hatékony működtetése.
Iskola – család – családsegítő gyermekjóléti szolgálat – önkormányzat.
- b) Krízisproblémák napi kezelése: étkeztetés, tankönyv- és taneszköz hiány.
- c) A gyermek- és ifjúságvédelem programja.

9. Kulturális funkciók ellátása:

- a) Hagyományörzés:
 - ünnepkörökhöz kapcsolódó népszokások felelevenítése, gyakorlása, ajándékkészítő műhelyek (iskolában, Művelődési Házban),
 - az iskolai élethez kapcsolódó események,
 - a használati eszközök, lakókörnyezet praktikái.
- b) Névadóink, Bem József, Gárdonyi Géza, Kazinczy Ferenc, Herman Ottó emlékének ápolása:
 - megemlékezések, munkásságához kapcsolódó vetélkedések, Gárdonyi-hét rendezvénysorozatai, Kazinczy-hét.
- c) A társintézmények műsorainak, zenés-táncos rendezvényeire, előadói estjeire, kiállításaira, színházi előadásokra tanulóink részvételének szervezése.
- d) A szülők tájékoztatása az iskola meghatározó programjairól, kulturális rendezvényeiről, nevelési-oktatási eredményeiről, terveiről, működési körülményeiről.

10. Pedagógiai szakszolgáltatások

- a) A sajátos nevelési igényű gyerekek kezelése gyógypedagógusok közreműködésével, szakszerűen történik.
- b) Az óvodáskorú gyerekek, ill. az iskolába lépők körében folyamatos, megelőző logopédiai fejlesztést alkalmazunk. Lehetőleg az írás-olvasás tanításáig a súlyosabb hibák korrekciójára törekszünk. A logopédiai ellátást az alapozó szakaszon túl is nyúlhat. Folyamatosan szűrjük a dislexiásokat, súlyosabb esetekben a nevelési ta-

- nácsadó szakmai szolgáltatását kérjük. A felső tagozatban igyekszünk ezeket a gyerekeket a nyelvtanulás alól felmenteni.
- c) A magatartási devianciák – különösen ha az pszichikai, idegrendszeri zavarokkal összefüggő eredetű – kezelésére pszichológiai szakrendelést kérünk. Rendszeresen igénybe vesszük a szociálpedagógus szakértelmét, közreműködését is.
 - d) Logopédusi, pszichológusi szakmai segítő tevékenység igénybe vétele.
 - e) Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek foglalkoztatása, felkészítése.
 - f,)IPR megalakítása, együttműködési megállapodások megkötése

11. Nem szakrendszerű oktatás szervezése

A nem szakrendszerű oktatás új szabályozását a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvényt (a továbbiakban: Kt.) módosító 2010. évi LXXI. törvény vezeti be 2010. szeptember 1-jei hatállyal.

A Kt. 8. § -ának új (3) bekezdése értelmében a bevezető és a kezdő szakaszban – tehát az 1-4. évfolyamon - nem szakrendszerű oktatás folyik. A helyi tantervben meghatározottak szerint az alapozó szakasz – tehát az 5 -6. évfolyam - kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozása időkeretének legfeljebb ötven százalékában **nem szakrendszerű oktatás is folyhat**, az alapozó szakasz fennmaradó időkeretében és a fejlesztő szakaszban szakrendszerű oktatás folyik. Az új szabályozás keret jelleggel határozza meg a nem szakrendszerű oktatásra fordítható időkeret törvényi maximumát, az adott iskolára bízva, hogy az ott folyó szakmai munka és a helyi igények ismeretében a helyi tantervben mekkora teret biztosít az ötödik és hatodik évfolyamon a nem szakrendszerű oktatás keretében folyó képességfejlesztésnek. Ebből következően a nem szakrendszerű oktatás megszervezése az 5-6. évfolyamon csak lehetőség és nem kötelezettség. A felmenő rendszerű bevezetés törvényi kötelezettsége miatt ebben az esetben is csak az 5. évfolyam esetében van lehetőség az új előírások szerint szervezett nem szakrendszerű oktatás 2010. szeptember 1-jétől történő bevezetésére.

A 2008-2010-es tanévek tapasztalatai iskolánkban a nem szakrendszerű oktatásról:

- az érintett korosztály képességeinek, készségeinek a fejlesztése minden tanítási órán folyik, nem köthető hatékonysága a nem szakrendszerű oktatáshoz
- nem volt módunkban csoportbontással megoldani ezeket az órákat, így osztályon belüli differenciálással próbáltuk a hatékonyságot növelni, ezt a szakrendszerű órákon is megteesszük.
- a nem szakrendszerű oktatás, akkor lenne igazán hatékony, ha plusz óraszámot biztosítanának ezen órák megszervezésére
- a gyengébb tanulók esetében szükség volt – a tanítási órákon kívül – további korrepetálásra, felzárkóztatásra

A nem szakrendszerű oktatást intézményünkben a törvényi szabályozásnak megfelelően felmenő rendszerben kívánjuk megszüntetni.

2010/2011. tanév	
5. évfolyam	a 2010. évi Pedagógiai Program szerint alkalmazzuk a nem szakrendszerű oktatást heti 7 órában a kötelező óra terhére és heti 1 órában a nem kötelező órák terhére
6. évfolyam	a 2010. évi Pedagógiai Program szerint alkalmazzuk a nem szakrendszerű oktatást heti 6 órában a kötelező óra terhére és heti 1 órában a nem kötelező órák terhére

2011/2012. tanév	
5. évfolyam	megszűnik a nem szakrendszerű oktatás, szakrendszerű oktatás folyik
6. évfolyam	a 2010. évi Pedagógiai Program szerint alkalmazzuk a nem szakrendszerű oktatást heti 6 órában a kötelező óra terhére és heti 1 órában a nem kötelező órák terhére

2012/2013. tanév	
5. évfolyam	megszűnik a nem szakrendszerű oktatás, szakrendszerű oktatás folyik
6. évfolyam	megszűnik a nem szakrendszerű oktatás, szakrendszerű oktatás folyik

A nem szakrendszerű oktatás megszüntetése után is kiemelt figyelmet kell fordítani az alábbiakra:

- önálló tanulás, jegyzetelési technikák tanítása 10-12 éves korban,
- információszerezés és feldolgozás (forrásból tájékozódás, szelektálás, rendszerezés, felhasználás, új kontextusban való alkalmazás),
- kommunikációs képességek (például: műfajok ismerete, értése, nyelvhelyesség, önkifejező képesség, stb.),
- szociális kompetenciák fejlesztése,
- térbeli, időbeli, mennyiségi viszonyokban való tájékozódás.
- kezelni kell az eltérő tanulói fejlettségi szintet, és megadni a lehetőséget ahhoz, hogy a lemaradó tanuló beérje társait, felzárkózzon az átlaghoz, meghatározott időn belül elérje a helyi tanterv elvárt követelményszintjét

Ennek módjai:

- kulcskompetenciák folyamatos fejlesztése tanítási órán
- differenciált óraszervezés

- kooperatív technikák nagyobb arányú alkalmazása
- felzárkóztatás (korrepetálás)
- tehetséggondozás (tanulmányi versenyek)
- egyéni fejlesztés a fejlesztőpedagógus segítségével

- **a nevelési-oktatási eljárások pedagógiai eszközeit a kooperatív technikákkal ötvözzük:**

***A: a meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei:** az oktatás valamennyi módszere, meggyőzés, minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép, bírálat, önbírálat, beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás, előadás, vita, beszámoló;*

B: a tevékenység megszervezésének módszerei:** csoportképzés, kooperatív feladatmegoldás, követelés, megbízás, (ön)ellenőrzés, (ön)értékelés, játékos módszerek, gyakorlás; minden gyermek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének illetve távolabbi céljainak **megfelelő programokat, tevékenységi formákat;

- a tanulási stratégiák megválasztásában és a taneszközök használatában kitüntetett szempont **az életkori jellemzők figyelembe vétele;**
- **személyes példamutatással** neveljük gyermekeinket toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása;
- a mentális képességek céltudatos fejlesztésével; **az önálló tanulás és az önművelés** alapozásával, gyakoroltatásával;
- az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, **a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése** érvényesül;
- megismerjük és **alkalmazzuk a szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztésére kidolgozott tanulói és tanári eszközrendszert, az SDT kínáلتa lehetőségeket;**
- a diagnosztikus és formatív mérések mérőeszközeit iskolai szinten készítjük el, illetve választjuk ki, a szummatív tesztek elkészítéséhez megyei illetve országos standardizált **mérőeszközöket alkalmazunk;**
- nevelési célzatú (nyílt és zárt) csoportfoglalkozás a nevelési problémák megbeszélésére, kezelésére.

INKLUZÍV NEVELÉS

- Biztosítjuk az esélyegyenlőséget iskolánk minden tanulója számára.
- Sajátos nevelési igényű tanulóinkkal megismertetjük korlátaikat, azok kompenzálási lehetőségeit.
- Elsajátíttatjuk adottságaikhoz képest a lehető legmagasabb szinten a tananyagot.
- Fejlesztjük tanulóink azon képességeit, melyekkel csökkentjük hátrányaikat, elősegítjük a társadalomba való majdani beilleszkedésüket.
- Elfogadtatjuk egészséges tanulóinkkal a másságot.

Feladataink:

- Elfogadó iskolai légkör megteremtése.

- A tanuláshoz és a mindennapi élethez szükséges speciális ismeretanyag (speciális technikák és eszközök használata stb.) és készségfejlesztés biztosítása.
- Reális énképpel rendelkező, kiegyensúlyozott személyiség alapozása.
- Az integráltan nevelt tanulók számára fejlesztő foglalkozások, egyéni korrepetálások biztosítása a törvény által szabályozott szakértői vélemény alapján.
- A pedagógusok önképzése, olyan továbbképzéseken való részvétele, melyek a sajátos nevelési igényű tanulók foglalkoztatására készítik fel.
- A fejlesztéshez speciális szakemberek segítségének igénybevétele.

Módszereink, eszközeink:

- Minden iskolánkba járó tanulót és szüleit tájékoztatjuk a nálunk folyó integrált nevelés lényegéről.
- A különleges gondozást igénylő tanulókról a szakemberek segítségével státuszfelmérést készítünk, mely alapját képezi az egyéni fejlesztési terveknek. A fejlesztési terv tartalmazza a tanuló számára elsajátítandó tananyagot, a vele való foglalkozás módját, a haladás ütemét, az adott évben elérendő követelményeket, a speciális fejlesztés módját.
- A sajátos nevelési igényű tanulók felvétele a mindenkor személyi és tárgyi feltételek függvényében történik.
- A különleges gondozást igénylő tanulók számára a fejlesztésükhöz szükséges taneszközöket használjuk.
- Egyéni korrepetálásokon, fejlesztő foglalkozásokon biztosítjuk a tananyag elsajátíttatását.
- A gyógypedagógiai asszisztens a tanítási órán, illetve az óráról kiemelve egyénileg foglalkozik a különleges gondozást igénylő gyermekekkel.
- A mozgássérült gyermekek számára szakember vezeti a gyógytestnevelést.
- Gyógyúszást, gyógytornát biztosítunk azok számára, akiknek ez szükséges.
- A látáscsökkenést vagy vak tanulók fejlesztését utazó tanárok segítik, akikkel rendszeresen konzultál a gyermeket tanító pedagógus.
- A hallássérült tanulók fejlesztését szurdopedagógus végzi.
- A védőnők napi 8 órában látják el a tanulókkal kapcsolatos egészségügyi teendőket.
- Az iskolai és az osztályközösség által szervezett rendezvényeken egészséges társaikkal együtt vesznek részt az integrált tanulók.
- Az osztályfőnökök megszervezik a sajátos nevelési igényű tanulók számára osztálytársaik közvetlen segítségnyújtását.
- A mindennapi gyakorlati élethez szükséges technikák tanításával fokozott önállóságra neveljük diákjainkat.

12. Kompetencia területek

Oktató-nevelő munkánkba beépült a különböző kompetenciaterületek fejlesztése a tantárgyakon belül.

A következő táblázat egy tényszerű megállapítást, alapelvet közöl, a mozgósító erejű céllal, az ehhez szükséges feladatokat, melyek a cél elérését biztosítják, illetve az alkalmazandó eszközök és eljárások meghatározásával.

IV.1.6.1. A kompetencia-területek beépítése

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Iskolánk nevelő – oktató munkájában a demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei hatják át a tanítási-tanulási folyamatokat.	Alakítsuk ki az alapvető kulcskompetenciákat a tanulóknban: - anyanyelvi, - <u>idegen nyelvi</u> , - <u>matematikai</u> , - <u>természettudományos</u> , - <u>digitális</u> , - <u>a hatékony önálló tanulás</u> , - <u>szociális és állampolgári</u> - <u>kezdeményezőképeség</u> - <u>és vállalkozói komp.</u> , - <u>esztétikai-művészeti tudatosság és kifejező-képesség</u> <u>Minden kompetencia-terület tartalmazza a szükséges ismeretek, képességek és attitűdök tárházát a NAT szerint</u>	<i>Fejlesszük az egész életen át tartó tanulás-hoz szükséges motivumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!</i> <i>A kulcskompetenciák NAT által meghatározott rendszere járuljon hozzá a szükséges ismeretek, képességek és attitűdök közvetítésével a kritikusgondolkodás, a kreativitás, kezdeményezőképesség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal és az érzelmek kezelése elsajátításához.</i>	A modern személy-központú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulás-szervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele. A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;	<u>Az egyes kompetencia-területekre készített programcsomagok (tanulói, tanári segédletek, demonstrációs eszközök, stb.)</u> Elérhető: www.sulinovadatbazis.hu A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált felkészítésként is, ha a közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés a halmozottan hátrányos helyzetű és a e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg;
Iskolánk a fiatalokat felkészíti az önálló ismeretszerzésre és önművelésre, ennek feltétele a tanulási képességek és szilárd alapkészségek kialakítása.	A tanulás tanítását és az önálló ismeretszerzés képességének kialakítását minden pedagógus tekintse kiemelt feladatának!	<u>A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulóknak.</u> A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják	A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rendszer szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.	A tanulásmódszertan epocha beépítése 5 – 12 évfolyam tantárgyi struktúrájába. A diagnosztikus és formatív mérések mérőeszközeit iskolai szinten készítjük el, illetve választjuk ki, a szummatív tesztek elkészítéséhez pedig megyei ill. országos standardizált mérőeszközöket alkalmazunk.
Az egyéni adottságokat figyelembe véve alakítjuk tanítványainkban a teljesítmény-központú beállítódást (attitűd), az önálló tanulás képességét.	<u>Minden kolléga helyezzen kiemelt hangsúlyt a <u>kreativitás fejlesztésére</u> és a (belső) tanulási motiváció erősítésére!</u>	<u>Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.</u>	<u>Gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazzuk a különböző tanulói képességekhez..</u>	<u>Egyéni fejlesztő programokkal (felzárkóztató, fejlesztő, versenyre készítő - tehetséggondozó), és a modern informatikai eszközök alkalmazásával (CD, videofilmek, SDT, könyvtár) segítjük az egyéni haladási ütem követését.</u>
A kiváló adottságokkal és képességekkel rendelkező tanulóknak is lehetőséget teremtünk tehetségük kibontakoztatására.	<u>A képességfejlesztés és tehetséggondozás minden tantárgy keretében legyen kiemelt szempont – mind a tanórai és tanórán kívüli foglalkoztatási formákban</u>	<u>A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában.</u>	<u>A tanórai és tanórán kívüli tevékenységekben, a tanulmányi versenyekre történő felkészítéssel, szerepléssel.</u>	<u>Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programokkal. A komplex személyiségépítés teljes eszköztárával.</u>

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Minden iskolai tevékenységünket - az oktatás és nevelés terén egyaránt - a gyermekek okos szeretete hatja át. Pedagógiai munkánk alapelve: „A legfontosabb cél: a lélek fejlesztése, a szív nemesítése” /Gárdonyi Géza/	<u>Következetesen a „bátorító – megengedő” nevelői magatartást alkalmazzuk, amely pozitív szociális tükröz a gyermekek számára! Személyes példával adjunk mintát a gyermekeknek az empátias személyközi kapcsolatokra!</u>	Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük a belső kontrollt, beállítódását, fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!	<u>A pedagógus a „megszólíthatóság” közelségében él tanítványival, az interperszonális kapcsolatait építő jellegűek. A pozitív tartalmú „csoporthyomás” eszközeit is alkalmazza.</u>	<u>A pozitív motivációs eszközökkel, a jutalmazás és büntetés módszereinek mérték-tartó (nem szélsőséges) alkalmazásával.</u>
Biztosítjuk a sajátos nevelési igényű gyerekek esélyegyenlőségét.	<u>Célunk, hogy tanulóinkat felkészítsük arra, hogy a többségi társadalomban teljes értékű önálló életet éljenek.</u>	A sajátos nevelési igényű tanulóink habilitációs és rehabilitációs foglalkozásainak szakszerű biztosítása. A közösségbe való beilleszkedésük segítése. Reális énkép kialakítása.	Az integrált oktatás-nevelés feltételeinek megteremtése. Felzárkóztató és képességkibontakoztató foglalkozások összehangolása. A tanítási-tanulási folyamat egyénre szabott megszervezése, az egyéni fejlesztési tervek alapján. A tanulók teljesítményének személyre szóló, differenciált értékelése.	<u>Utazó gyógypedagógusok módszertani segítségének igénybevétele. Fejlesztő foglalkozások, tanórai differenciálás, mentálhigiénés foglalkoztatások, mozgásterápia, gyógytorna, gyógyúszás, tantárgyi megsegítés, speciális segéteszközök használata, tanulást könnyítő segédletek használata.</u>
Iskolánkban az idegen nyelvet (angol, német) magas színvonalon oktatjuk.	<u>Az idegen nyelvek tanulása iránti igény felkeltése.</u>	<u>Minél több tanuló tegyen az általános iskola befejezéséig alapfokú, a középiskolások pedig képességük függvényében középfokú és felsőfokú nyelvvizsgát.</u>	Az idegen nyelv tanítását, az idegen nyelvi kompetencia kialakítását az adekvát stratégiák megválasztásával és a programok / taneszközök kiválasztásával segítjük! Természetesen az életkori sajátosságok és egyéni szükségletek figyelembe vételével.	<u>A modern nyelvtanítási technikák, módszerek és eszköztár alkalmazása, a nyelvi labor, SDT, internet lehetőségeinek kihasználása.</u>
Alkotó pedagógiai klímát teremtünk az eredményes munka érdekében.	Jellemezze munkánkat egyfelől a következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság, segítőkészség!	<u>Demokratikus alapon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.</u>	<u>Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információk és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).</u>	<u>Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.</u>
Támogatást adunk a szociokulturális hátrányok leküzdéséhez. Szakszerű integrációs és integrált nevelési gyakorlat megvalósítására törekszünk.	<u>Akadályozzuk meg azt, hogy a szocio - kulturális hátrányok tanulási esélyegyenlőtlenséget eredményezzenek!</u>	A rászoruló gyermekeket hatékony felzárkóztató munkával, napközi otthonos ellátással, tanulószobai foglalkoztatással, illetve igény szerint kollégiumi elhelyezéssel segítjük.	Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel. Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!	<u>Felzárkóztató, differenciált csoportos foglalkozás keretében és egyéni felzárkóztató korrepetálással.</u>

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Az általános társadalmi modernizációt követve lépést tartunk az informatikai forradalommal. A kompetencia alapú oktatás fokozatos kiépítésével alkalmazzuk az SDT – programokat.	Minden pedagógus tanulja meg és alkalmazza a modern infokommunikációs technikákat, a számítástechnikai - informatikai eszközöket a saját tantárgya oktatása során!	Tanórai keretben és azon kívül megtanítjuk gyermekeinknek a számítástechnika alapjait, az interaktív táblával folytatott oktatási módszereket.	<u>A fejlesztő programok alkalmazásával lehetővé tesszük minden tanulóknak az egyéni tanulási utak érvényesítését.</u>	<u>Alsó tagozatban már megismerkednek a számítógéppel, barátkoznak játékos képességfejlesztő programokkal, a felső tagozaton és középiskolában az iskola profiljának megfelelő informatikai képzést nyújtunk.</u>
Minden iskolai tevékenységünket - az oktatás és nevelés terén egyaránt - a gyermekek okos szeretete hatja át. „Szeretni kritika nélkül együttgyűség, kritizálni szeretet nélkül becstelenség.” (Németh L.)	Következésképpen a „bátorító – megengedő” nevelői magatartást alkalmazzuk, amely pozitív szociális tükör a gyermekek számára! Személyes példával adjunk mintát a gyermekeknek az empátiás személyközi kapcsolatokra!	Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük a belső kontrollt, beállítódását, a felelősségvállalást, az önállóságot! Tudatosan neveljük énrős, jó komfortérzésű fiatalokat!	<u>A pedagógus a „megszólíthatóság” közelségében él tanítványival, az interperszonális kapcsolatait építő jellegűek. A pozitív tartalmú „csoporthatás” eszközeit is alkalmazza.</u>	<u>A pozitív motivációs eszközökkel, a jutalmazás és büntetés módszereinek mérték-tartó (nem szélsőséges) alkalmazásával.</u>
A közösségek biztosítanak terepet a növekedés önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához.	A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségekben való élet során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját!	Az elemi és politikai szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.	A kortárs kapcsolatok megerősítésével, elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával. <u>A diákönkormányzat érdemi működtetésével.</u> <u>A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátítása.</u>	Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a máság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteltetésére, a konfliktusok kezelésére. <u>Gyakorlás és tréningek beiktatásával.</u>
A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele. Ezáltal válhat a fiatal egyénileg sikeres, és társadalmilag hasznos.	A pozitív tartalmú társas kapcsolatok építése, az egyéni életélés kultúrájának megalapozása, a természeti - társadalmi és emberi környezet felelős alakításában való aktív részvétel.	Az alsó és középfokú oktatásban alkalmazzuk a kerettantervi jellegű – műveltségterületeken átívelő hat programcsomagot, amely lehetőséget kínál a képességek és készségek kialakítására, valamint az attitűdök formálására	Ezek: Én és a világ Én és a másik Az én dimenziója Polgár a demokráciában Felnőtt szerepek Toleranciára nevelés	A programcsomag részét képező tanulói és tanári eszközök. Kooperatív tanulási technikák, drámapedagógiai módszerek, demonstrációs eszközök, SDT-anyagok.
A SZÉK kompetenciák fejlesztését valamennyi tantárgy és műveltségterület kitérítettként köteleességének tekinti	Tudatosan tervezzék és valósítsák meg minden pedagógus tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon a szociális, életviteli és környezeti /SZÉK/ kompetenciák fejlesztését!	A programok tartalmát beépíteni a különböző tantárgyak, illetve műveltségterületek tananyagába, a tanári tanmenetekbe, a tanórák anyagába.	Összehangoljuk a tantárgyi, a műveltségterületi (ember és természet, ember és társadalom, földünk és környezetünk, művészetek), valamint az osztályfőnöki és modulok (ember-és társadalom-ismeret, etika; egészségügy; hon-és népiismeret modulprogramok tematikáját).	Az életkori sajátosságoknak megfelelő aktivizáló kooperatív módszerekkel dolgozunk. /Lásd: a Nyíregyházi tantervesalád osztályfőnöki kerettantervét!/

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
<p>A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztését az „Ember és társadalom” műveltségi blokk mindhárom aspektusa szolgálja: a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret (jelenismeret);</p> <p>Az „Ember a természetben” műveltségi blokk ismeretanyaga az ember és természeti környezete viszonyát megalapozza.</p>	<p>Az emberismeret az etika, az antropológia és a pszichológia alapfogalmainak, értelmzési kereteinek bemutatásával járuljon hozzá a tanulók önismeretének elmélyítéséhez! Nyújtsjon betekintést az embert másokhoz és önmagához, a társadalomhoz és a természethez fűző szellemi kapcsolatok világába!</p> <p>Tanuljanak meg a fiatalok globálisan gondolkodni és lokálisan felelősséggel cselekedni!</p>	<p>Kiemelt feladatunk: a személyiség és az emberi jogok tiszteletre nevelés, a nemzeti identitás, a történelmi és állampolgári tudat erősítése, a szociális érzékenység, az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránti nyitottság, a környezetért érzett felelősség, más kultúrák megismerése és elfogadása, a humánus, értékeket védő magatartás, valamint a demokratikus intézményrendszer használatához, az egyenlő bánásmóddal és esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismeretek és képességek fejlesztése.</p>	<p>Az egyes tanulókat és csoportjaikat aktivizáló módszerekkel (kooperatív tanulási technikák) alkotó folyamatokat kezdeményez a pedagógus.</p> <p>Az iskolaotthonos nevelés és oktatás - a nem szakrendszerű oktatásra alapozva - egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét;</p>	<p>A programcsomagok elemei, modulok, epochák.</p> <p>A Nyíregyházi tantervcsalád módszertani ajánlásai.</p>
<p>Pozitív életfilozófiát közvetítünk, megalapozzuk a konstruktív életvezetés és egészséges életmód készségét. Kiepitjük a jóléti modell alapelemeit:</p> <p>1./egészségcentrikusság, 2./alkotáscentrikusság, 3./minőségcentrikusság 4./kultúracentrikusság</p>	<p>A kommunikációs - és viselkedéskultúra elsajátításával alakítsuk ki tanítványainkban a tárgyi és személyes világukban való eligazodás képességét! Tudják helyesen megítélni az emberi kapcsolatok jelentőségét és minőségét!</p>	<p>Tudatosítjuk a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, erősítjük a pozitív szokásokat és a humánus magatartásmintákat. Választási /döntési helyzetekben felelősen cselekedni.</p>	<p>A környezettudatos magatartást, a pozitív életvezetési és kulturált társas kapcsolati formák elsajátítását lehetővé tevő játékoktól a drámapedagógiai eszközökön át a valós élet problémáinak kezeléséhez mintákat adó szituációk megélésével segítjük a SZÉK kompetenciák fejlődését.</p>	<p><u>Gazdag tevékenység-repertoár kialakításával gyakorló terepet biztosítunk az életszerű tapasztalatok megszerzéséhez.</u> <u>/Lásd: a Nyíregyházi tantervcsalád Ember-és társadalomismeret, etika modul módszertani ajánlását!/<u></u></u></p>
<p>Reális önismeret és életszemléletformálással segítjük a továbbtanulási / pályaválasztási döntések kialakítását, a tudatos életpálya-építést, az egyéni karrierprogramok megvalósítását.</p>	<p>Pozitív énkép és reális önfejlesztő stratégiák kialakítása minden tanulóban. A tanuló legyen képes énképébe,önreflexióiba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, a tanulást segítő beállítódásokat (attitűdök), motívumokat</p>	<p>A pedagógusok sajátításuk el és adekvát módon alkalmazzák a tanuló megismerési eljárásokat és módszereket! Alakítsuk ki tanítványainkban az önmegismerés és önkontroll; az önmagukért vállalt felelősség, az önállóság; az önfejlesztés igényét és képességét!</p>	<p><u>A tanuló megismerési technikák és eljárások elsajátítása és szükség szerinti alkalmazása az iskola belső mérési-ellenőrzési-minőségbiztosítási programjának megfelelően..</u></p>	<p><u>Vizsgálati módszerek, tesztek rendszerbe állítása, a tapasztalatok fejlesztő hatású visszacsatolása.</u> <u>Az eljárások alkalmazásához szükséges professzionális tudás megszerzése.</u></p>

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A tudományok komplex rendszerének tartalma jelenik meg a SZÉK kompetenciatérletben (biológia, genetika, etológia, filozófia, etika, szociológia, kulturális antropológia, földrajz, pszichológia, pedagógia, társadalomismeret, művészettörténet/felnőtt-ábrázolás, filmművészet, nyelvek, kultúrák)	Ezen ismeretek integrációjának és szintézisének megteremtése a célunk az 1-6. és 7-12. évfolyamokon.	Az összefüggések és kölcsönös determinációk felismertetése, a felelős és kritikus gondolkodás fejlesztése, a döntési képesség és cselekvési készenlét kialakítása.	<u>Életből vett minták vizsgálata, variációs lehetőségek kidolgozása, a SZÉK program-csomag elemeinek alkalmazása.</u>	<u>Szituációelemzés, alternatív megoldási stratégiák kidolgozása, ítéletek alkotása és vállalása.</u>
Kiemelten fontos a produktív nyelvi tevékenységek fejlesztése, ezeken belül a szóbeliség prioritást élvez.	A beszédfejlesztés fő céljai: -interakció -összefüggő beszéd	A tanuló az alapvető szükségleteinek kielégítése céljából egyszerű közléseket tud tenni, felszólítani, kérni, utasításokat adni. Személyekről, tárgyakról, helyekről egyszerű közléseket tud tenni.	Betanult szerepeket el tud játszani. <u>Csoportos páros felkészülés után interakcióban vesz részt</u> Felkészülés után ismerős, személyes témában informál.	A párban és csoportban dolgozzák fel az adott témákat, szituációkat.
A testi, szellemi és lelki fejlődés harmóniájának integrációja a személyiségben.	Fejlesszük a munkavállaláshoz szükséges kompetenciákat: rugalmasság, kreativitás, önállóság, döntéshozatal, cselekvőképesség, magabiztosság, kritikus szemlélet, felelősségtudat,	Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.	Emberléptékű következő követelés. <u>Fejlesztő hatású vizsacsatolás, mérés-értékelés.</u>	<u>Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.</u> <u>A kultúrált és egészséges életvitel kialakítása.</u>
A NAT valamennyi műveltségi területe szolgálja a kulcskompetenciák fejlesztését: - a magyar nyelv és irodalom; - az élő idegen nyelv; - a matematika; - az ember és társadalom; - ember a természetben; - földünk – környezetünk; - a művészetek; - az informatika; - az életviteli és gyakorlati ismeretek; - a testnevelés és sport;	Cél: Az emberi élet harmóniájának megtalálása, a boldogságélmény megélése, a konstruktív életvezetés az egyén hasznára és a társadalom javára. Sokoldalú kompetenciákkal bíró ifjúság nevelése, akik a felnőtt életben megtalálják helyüket és boldogulásukat.	Kiemelt fejlesztési feladataink: - énkép, önismeret, - hon-és népismeret, - európai azonosság tudat - egyetemes kultúra, - aktív állampolgárságra, - - demokráciára nevelés, - gazdasági nevelés, - környezettudatosságra nevelés, - a tanulás tanítása, - testi és lelki egészség, - felkészülés a felnőtt szerepekre	<u>A sokoldalú módszertani kulturáltság és változatos eljárások gazdag tárházából minden fejlesztő hatású adekvát eljárás alkalmazható. A pedagógus munkája a professzionális mesterségből ezáltal válik alkotó művészetté.</u>	<u>A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszereket és eszközöket; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformákkal.</u>
A kompetencia központosított matematikatanítás alapja a matematika specifikus készségek, képességek, motivumok és attitűdök fejlesztése.	A mindennapi pedagógiai munkánk fejlesztő jellegű legyen!	Az egyéni fejlesztési szint felmérése, személyre szabott tanulási módszerek keresése	<u>Egyénre szabott fejlesztési módok kidolgozása, differenciálás.</u>	<u>Mérőlapok, feladatlapok, differenciált feladatok a gyorsan, az átlagosan, a lassan haladó tanulók számára.</u>

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A mennyiségi oktatás helyett a minőségi oktatás előtérbe helyezése a matematika órákon.	Biztosítsuk az alkalmazható tudást minden tanuló számára!	Szakmai és módszertani megújulás a már jól bevált hagyományos módszerek mellett.	<u>A hatékony tanulási technikák megismertetése a nevelőkkel.</u>	<u>Differenciálás</u> <u>Kooperatív technikák</u> <u>Projektek</u>
A releváns tudás kialakítása a matematikai-logikai, az idegen nyelvi kompetencia területén.	Juttassuk el a tanulókat a realiztikus, azaz a mindennapi életben előforduló szituációkban való alkalmazás képességéhez!	Szelektálni kell a tantárgyi tartalmak között azon témakörök hangsúlyosabb megjelenítésével, amelyek jobban elősegítik a megszerzett tudás alkalmazását és továbbfejlesztését, a készség és képességfejlesztést.	<u>A kompetencia alapú idegen nyelvi és matematika oktatás bevezetése.</u> <u>Projektnapok szervezése.</u>	<u>A gyakorlati életből vett problémák, feladatok megoldása.</u> <u>Az idegen nyelv funkcionális elsajátítása.</u>
A hatékony matematikatanulás érdekében megfelelő tanulási környezet kialakítása.	A tanulási környezet indítson aktív, konstruktív elsajátítási folyamatokat a tanulóknak!	Egyensúlyt kell találni az egyéni tanulás, a felfedeztetés, a problémamegoldás, a szervezett oktatás és irányítás között.	<u>Önszabályozási stratégiák, autentikus, élet-szerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.</u>	<u>Szituációs játékok</u> <u>Gyakorlati életből vett problémák megoldása.</u> <u>Viták indítványozása</u>
A nyelvtudás nem a műveltség része csupán, hanem a mindennapi élet szerves része: -munkahelyhez segít -az információ áramlást biztosítja -bekapcsolódást enged a nemzetközi gazdasági, kulturális életbe	Használható nyelvtudás megszerzése, amely biztosítja, hogy a nyelv segítségével a tanuló a való életben cselekedni, tevékenykedni tudjon.	A tanulók idegen nyelv –használati képességének fejlesztése: -a beszéd -az írásbeli szövegalkotás -a szövegértés fejlesztése.	<u>Az információcsere érdekében a tanuló interakcióban, interjúban vesz részt.</u> <u>Egyszerű közlések lényegét megérti, szövegek lényegi tartalmát kiszűri.</u> <u>Nyomatványokat ki tud tölteni, üzeneteket képes küldeni írott formában.</u>	<u>Nyomatott és hallott szövegek feldolgozása.</u> <u>-magazinok</u> <u>-interjúk</u> <u>-tévéműsorok</u> <u>-filmrészletek</u> <u>-történetek, mesék</u> <u>-levelek</u> <u>-szerepjátékok</u>
Az írásbeli szövegalkotás fejlesztése is alapvetően fontos a mai modern világunkban	Növekedjen a tanuló kreatív íráskészsége, ezzel képes lesz meglévő ismereteit ötletesen, újszerűen, szokatlan funkcióban használni.	Tudjon írni: -üzeneteket -feljegyzéseket -életrajzot -magánlevelet -egyszerű történeteket	Ajánlott nyelvi tevékenységek: -vázlatkészítés -életrajz írása -élménybeszámoló -üzenet -feljegyzés írása -történet tömörítése	Minták, vázlatok, produktumok elemzése, alkotása. Gyakorlás
A szövegértés a beszédértés és az olvasás kompetenciáját foglalja magában.	A cél, hogy a tanuló fő vonalaiban képes legyen megérteni a köznyelvi beszédet, a legfontosabb információkat ki tudja szűrni, tudjon követni részletesebb instrukciókat. Továbbá, hogy megértse a közlésekben kifejezett érzelmeket.	A legfontosabb feladat, hogy a hétköznapi témákról szóló szövegeket megértse a tanuló. Hosszabb szövegeket hallva, olvasva a kívánt információt megtalálja, megértse.	Mindenféle szövegtípus hallgatása és olvasása a megfelelő nyelvi szinthez igazodva. -hírműsor -filmrészlet -interjú -történetek, mesék, -versek	Autentikus olvasott és hallható anyagok.

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A projektmunka minél szélesebb körű bevezetése és alkalmazása a tanulók nyelvi készségeit integrálja és fejleszti az általános tanulási képességeket is mint tervezés, információszerzés, kooperatív tanulás.	A projektmunka során a tanulók átélhető, valós élményeket szereznek, tevékenységüket önmaguk irányítják, a csoportban való együttműködés a kommunikatív nyelvhasználatot erősíti.	A tanulók képesek: -egy adott modellt követve saját szöveget alkotni -saját munkájukat bemutatni -követni tudja a projekt készítés lépéseit -megérti a projekt forrásaként használt szöveg üzenetét és a fő információt	Szabad interakció: -feladatfelmérés -tervezés -követés -értékelés -megvitatás	Különböző anyag és eszközhasználat, minél szélesebb választékban.
A nyelvórákon lehetőség nyílik az általános kompetenciák és a kommunikatív nyelvi kompetencia integrált fejlesztésére.	A cél, hogy növekedjen a tanuló -kreativitása -önismerete, önbecsülése -váljon autonóm személyiséggé -legyen képes együttműködésre -fejlődjenek interkulturális kompetenciái	Fontos arra felkészítenünk a gyermekeket, hogy legyenek képesek érdeklődően, empátiával, segítőkész szándékkal fordulni más népek képviselői felé. Az emberi élethelyzetek sokfélesége és az alapvető emberi azonosságok eltörölnek országhatárokat.	Az interkulturális tudatosság kialakítása. Ehhez ismernie kell a saját és más kultúrák különbözőségét, a kisebbségi kultúrákat és tudjon összevetéseket készíteni azáltal, hogy önmagát egy nagyobb kultúra részének tekinti.	Az adott nemzet életét bemutató autentikus anyagok, azok sokszínű feldolgozása.
Az értékelés kompetenciákra irányuljon és kommunikatív nyelvhasználat során történjen. Fontos összehasonlítási szempont a tanuló korábbi teljesítménye. Lényeges az önértékelés, mely az autonóm nyelvtanulók fontos mércéje.	A megszerzett nyelvtudás fenntartása egy életen át tartó folyamat. A bizalommal teli légkör növeli a tanuló önbizalmát, önbecsülését, önismeretét. Cél, hogy az értékelés, fejlesztő jellegű legyen.	Az értékelésnek fontos része legyen -az önértékelés -a társak értékelése. Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges. Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.	Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.	A tanuló portfóliót készít./ a tanuló összes munkája összegyűjtve/ -ünneplés -dicséret -oklevél -naplóvezetés /erősség,gyengeség/ -közös értékelés

IV.2..AZ ISKOLAI OKTATÓ-NEVELŐMUNKA SZÍNTEREI, A CSOPORTSZERVEZÉS

ELVEI

1.) *Belépő csoport:*

Az első osztályba lépő csoport kialakításánál törekszünk arra, hogy az óvodából jövő gyermekközösségek nagyrészt együtt maradjanak. Integrált osztályközösségeket alakítunk ki, figyelünk a fiúk-lányok arányára. A csoportok kialakításában –a szülők igényeit is figyelembe véve- az intézmény vezetősége dönt.

- Az alapozó és kezdő szakaszban elengedhetetlen a differenciált képességfejlesztés az adott osztályközösségen belül.
- Az informatika, számítástechnika tanítása csoportbontásban, 5. osztálytól. A csoportszervezésnél alkalmazhatunk képesség szerinti bontást is.
- Az informatika, számítástechnika tanítása 1-4. évfolyamon heti 2 órában a napközis foglalkozások terhére, 5-6. évfolyamon választható tantárgyként, 7-8. évfolyamon kötelező tantárgyként emelt óraszámban történik a Gárdonyi Géza Tagiskolában.
- A 7-8. osztályban képesség szerinti differenciált foglalkozások matematikából és magyar nyelvből. Cél: olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, mellyel a gyermek a jövőbeni pályaválasztását alapozza meg. A csoportok között az átjárhatóság biztosított.
- Nyelvi csoportok kialakítása tényleges teljesítmény alapján 4. évfolyam végén
- A nem szakrendszerű oktatás megszervezéséhez szükséges csoportbontási lehetőségeket, mindig az adott évfolyam tanulócsoportjainak összetétele alapján határozzuk meg minden év szeptember 1-ig.

2.) Tanórán kívüli munkaformák:

❖ Szakkörök: tehetséggondozás színterei. Éves programterv alapján működnek. Az előzetesen felmért szülői-tanulói igények figyelembe vételével.

Formáik: - a tanulók számára ingyenes, költségvetésből működtetett, költségtérítéses formában működő.

❖ Középiskolai előkészítő foglalkozások: 8. osztályos gyerekek igénye alapján

❖ Napközi otthon: A szülők igényfelmérései alapján (melyre rendszerint a megelőző tanév májusában kerül sor) indítjuk a napközi otthonos és tanulószobai foglalkozásokat. 1-5. évfolyamon a napközis, 6. évfolyamon a tanulószobai ellátásra van igény az utóbbi időben. Napközi otthon: 1-6. évfolyam, tanulószoba pedig 7-8. évfolyam. Ebédeltetés. Szorgalmazzuk a sajátos nevelési igényű tanulók délutáni foglalkoztatását.

❖ Tanulószoba: 7-8. osztályos gyerekek igényeinek felmérése alapján történik.

❖ Diáksportkör: Iskolánk valamennyi tanulója alanyi jogon tagja a DSE-nek, mely a testnevelés órákon kívül biztosít lehetőséget a testedzésre, a diáksportolók versenyeztetésére, felkészítésükre. A sportági körök (röplabda, kézilabda, játékos sportvetélkedő, turisztika)

❖ Diákönkormányzat: A diákönkormányzat éves tervében rögzíti programját, amit a DÖK munkáját segítő nevelő és a DÖK vezetősége állít össze.

Céljuk: - a közösségi tevékenységük erősítése,

- a közösségi nevelés,
- a közéletiségre nevelés,
- a tanulók szórakoztatása.

❖ Iskolai könyvtár: Naponta igénybe vehető szolgáltatás, mely jól szolgálja tanítványaink ismeretbővítését, önképzését, hasznos időtöltését. Kötelező olvasmányok könyv, videokazetta, audiovizuális eszközök.

A csoportszervezés elveinél figyelembe vesszük Nyíregyháza Esélyegyenlőségi tervében meghatározott irányelveket:

- megkülönböztetés tilalma, egyenlő bánásmód elve
- az emberi méltóság tiszteletben tartása
- a szolidaritás erősítése
- méltányosság, rugalmasság

Mindezek érdekében:

- Szükséges, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nevelésében-oktatásában jelentős részt vállaló kollégáink rendszeresen vegyenek részt mentálhigiénés képzéseken, tréningeken, a toleranciát növelő és a kooperatív készségeket erősítő konfliktuskezelési tréningeken.
- A HHH gyerekek és tanulók esélyegyenlőségének elősegítése érdekében együttműködési megállapodások megkötése szakmai és társadalmi szervezetekkel a minél tartalmasabb és hatékonyabb együttműködésért.

IV.3. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat Nagy József nyomán az alábbi négy területre bonthatjuk:

- a.) az értelem kiművelése (kognitív kompetencia)
- b.) segítő életmódra nevelés (szociális kompetencia)
- c.) egészséges és kulturált életmódra nevelés (személyes kompetencia)
a szakmai képzés alapozása (speciális kompetencia)

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
<p>Nevelő - oktató munkánk során komplex személyiségfejlesztésre törekszünk. Ezért megismerjük tanítványaink szükségleteit, motivációs bázisát. Az iskolai élet szervezésének és a pedagógiai hatásrendszer alakításának meghatározó szempontja a tanulói szükségletek mind teljesebb kielégítése.</p>	<p>Az iskolai tevékenységrendszer minden eleme segítse a tanulók testi, értelmi, érzelmi, akarati és jellembeli tulajdonságainak harmonikus fejlődését!</p>	<p>Támogassuk a fiatalokat a reális önismeret kialakításában, az erkölcsi és jellembeli tulajdonságok felismerésében és tudatos formálásában! Teremtsük meg a feltételeit tanulóink szükségleteinek kielégítéséhez: biológiai: biztonságérzet, a közösséghez tartozás, az intellektuális-esztétikai és az önmegvalósítás.</p>	<p>Folyamatosan megismerjük, követjük és elősegítjük személyiségük fejlődését. Tapasztalatainkat megosztjuk a kollégákkal és a szülőkkel. Alkalmazzuk a tanuló megismerési technikákat.</p>	<p>Teszttek, tréningek, dramatikus játékok, önmegvalósítási lehetőségek, szereplési alkalmak teremtésével segítjük tanítványainkat saját személyiségük megismerésében és fejlesztésében..</p>
<p>Igyekszünk megismerni minden tanítványunk személyiség-szerkezetét, s elősegítjük a reális önismeretük alakítását, formáljuk az önmagukozó és társaikhoz fűződő (szociális) viszonyukat (attitűdjüket). Az ember személyiségét tükrözi viszonyulásainak rendszere: az önmagához, a szűkebb - tágabb emberi- és természeti környezetéhez, a munkájához való viszonya.</p>	<p>A fiataloknak legyen áttekinthető saját személyisége összetevőiről, képességei és tehetsége határaitól és lehetőségeiről, legyen betekintése a viselkedése hátterébe, motívumrendszerébe, helyesen ítélje meg az emberi kapcsolatokban játszott szerepét, hatását!</p>	<p>Segítsük felfedezni és fejleszteni minden gyermekben / fiatalban a személyiségének saját értékeit; keressük minden gyermekben az egyedit, a megismételhetetlent, támogassuk őket önmaguk kiteljesítésében! „A gyerek nem edény, amit meg kell tölteni, hanem fáklya, amit lángra kell lobbantani.”</p>	<p>Reális önértékelésre készítjük a tanulókat. Valós élethelyzetek teremtésével segítjük az önálló, aktív, felelősségteljes személyiség kialakulását. A valós állapotból kiindulva fogalmazzunk meg egyénre szóló személyiségfejlesztő programot!</p>	<p>Követjük a tanítványaink magatartásában megnyilvánuló SZÉK kompetencia-elemek fejlődését! Folyamatos visszacsatolás a reális önkép alakítása érdekében „szociális tükör” éven. Mind az alacsony, mind a túl magas önértékelés esetén a realitásokkal való szembesítésre, a reális önkritika / kritika kialakítására törekszünk.</p>
<p>Az életkori pszichikus sajátosságokhoz alkalmazkodunk.</p>	<p>Az egyes életkori fejlődési szakaszok: latencia kor (6-8 év); prepubertás kor (9-11 év); pubertás kor (12-16 év) jellemzőit vegyük figyelembe (terhelhetőség, motiváció, viselkedési sajátosságok, társas kapcsolatok stb.)!</p>	<p>Az érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet és gondolkodás pszichikus funkcióit tudatosan fejlesszük a nevelési - oktatási folyamatokban! Ezzel megalapozzuk a tanulásához szükséges alapkészségeket.</p>	<p>Valamennyi pszichikus funkció működését fejlesszük, de a serdülő korban már a produktív (konvergens és divergens) gondolkodásra helyezzük a hangsúlyt. Ezzel alapozzuk meg a kreatív személyiségjelleg kialakulását.</p>	<p>A kreatív személyiségbeállítódást erősítjük, az ismeretszerzés inductív és deduktív útját egyaránt alkalmazzuk. A tágan értelmezett tanulási folyamatokban a az aktivizáló módszereket részesítjük előnyben.</p>

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A pedagógus személyisége alapvető motivációs tényező, közvetett módon meghatározója a tanulói teljesítménynek, a tantárgy iránti érdeklődésnek, a személyes kapcsolatok minőségének (magatartási modell, irányító személy).	<u>Lehetőleg alakítsunk ki minden tanulóban sikerorientált beállítódást, ennek érdekében alkalmazzon minden pedagógus hatékony tanítási stratégiákat, nevelési stílusa legyen integratív felismerhető együttműködéssel!</u>	<u>A pedagógus vértesse fel magát a professzionális szakmai-módszertani tudás elemeivel, a tanuló személyiségének megismeréséhez szükséges tudással, a tanári-tanulói interakciós és kommunikációs készségekkel, a konfliktusok kezeléséhez és megoldásához szükséges képességekkel</u>	<u>A szociális befolyásolás folyamatai közül a behódolás, az azonosulás és interiorizáció közül az utóbbira törekszünk, amelyet nem a hatalmi tekintéllyel, hanem a vonzerővel, hitelességgel és értékeink vállalásával kívánunk elérni.</u>	<u>A tanulókkal a „megszólíthatóság” közelségében élnek a pedagógusok. Demokratikus együtt-működési készséget tanúsítanak korlátozottan tekintélyelvű nevelési gyakorlatot folytatnak..</u>
A kompetencia-alapú oktatás részprogramjait is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a nevelés - oktatás személyiségfejlesztő hatásának érvényesítése.	Az iskola pedagógiai gyakorlata adjon teret: a színes sokoldalú iskolai életnek, az egyéni és csoportos tanuláshoz, játékokhoz, munkához; fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, eddigi akaratát!	Az értelem kiműveléséhez kapcsolódó tanulási motívumok és tanulási módok, a megismerési vágy fejlesztése, a játékszeretet és az alkotás vágy fejlesztése, a tanulási teljesítmény optimalizálásához segítő személyiségjegyek erősítése minden pedagógus napi feladata.	<u>Kognitív képességek fejlesztése: kognitív rutinok (műveletek), kognitív kommunikáció, problémamegoldás, a tanulási életforma kialakítása a pedagógusok és szülők együttműködése révén. Az egyéni (önálló) tanulási stratégiák és módszerek kialakítása a tanulás módszertani epocha beépítésével a tanrendbe.</u>	<u>A kompetencia területekre készített tanulói eszközök (tankönyvek, munkafüzetek, feladat-sorok, fejlesztő programok, demonstrációs anyagok és mérőeszközök stb.) célszerű alkalmazása.</u>
Megalapozzuk a szociális (társas) kompetencia, a pozitív szociális szokások, kialakulását. Tudatosan fejlesztjük tanítványaink társas hatékonyságát (szociális penetrancia). A pedagógusok - a segítő életmódra nevelés - sikere érdekében rendszeresen pozitív mintákat nyújtanak a segítő együttműködés változatos formáival.	A tanulók ismerjék meg és sajátítsák el a szociális viselkedés alapvető szabályait, alakítsuk ki bennük az egyéni szociális értékrendet, a döntési szabadság és felelősség összhangját. <u>Formáljuk tanítványainkat belső kontrolllos, asszertív személyiségekké!</u> <u>Legyenek tisztában a mindenkori szociális státusukkal.</u>	<u>Olyan iskolai életrend kialakítása, működtetése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak. Tudják higgadtan kezelni a konfliktusos szituációkat is.</u>	Az iskolai társas szituációk az iskolai osztály közösség mindennapi életében „terepgyakorlatként” szolgálnak a tanulóknak az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének élményszerű megtapasztalásához; a pozitív és negatív érzelmi viszonyulások kezeléséhez (szimpátia – antipátia kapcsolatok).	Élményszerű, pozitív minták felkínálása, szociális szokások, attitűdök bemutatása, meggyőződések, értékítéletek, ismeretek és készségek nyújtása, személyes példamutatás, történelmi személyiségek, irodalmi, drámai hősök tetteinek, magatartásának átélési lehetőségeivel, a negatív, antiszociális minták pusztító hatásának csökkentése, fűkezése.
A SZÉK kompetenciák fejlesztése a készségek és képességek fejlesztése, pozitív attitűdök kialakítása szintézisben történik.	A nevelési területek kölcsönös hatékonyságának megteremtése a személyiség harmonikus fejlődése érdekében.	Az életkornak és fejlettségi szintnek megfelelő prioritások megtalálása, a nevelő hatások összehangolása.	A közösségi nevelés módszereinek, a szociálpszichológiai csoportnyomás eszköztárának alkalmazása	Konkrét megélt élethelyzetek elemzése, megoldási alternatívák kidolgozása, alkotó viták lefolytatása, az egyéni felelősségvállalás fokozása, a belső kontroll attitűd erősítése.

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A személyes kompetencia fejlesztésével az egészséges és kulturált életmódra nevelést szolgáljuk. A harmonikusan fejlett személyiség szükségleteit meghatározó életfilozófia részévé válik. Kiepitjük és az egyéni életélési kultúra részévé tesszük a pozitív tartalmú viszonyulásokat (attitűd), szükségleteket (igényszint), motívumokat (cselekvésre készítő belső hajtóerő), szokásokat (sztereotíp módon működő cselekvések).	Személyes képességek fejlesztése: önkiszolgálás, önellátás, önkifejezés, önvédelmi (egészségvédő, identitásvédő, önreflexív képességek (önértékelő, önmegismerő, önfejlesztő képesség). A tanuló legyen tisztában a személyiséget veszélyeztető negatív hatásokkal (negatív hatású társas viszonyok, káros szenvedélyek - drog, alkohol, dohányzás, elégtelen táplálkozás, mozgásszegény életmód stb.)!	A tanuló tudatosan alakítsa a saját pozitív életfilozófiáját, egészséges életmódját, szokásrendszerét! A tanuló személyiségébe építsük be a jóléti modell központi kategóriáit. - egészség, - önmegvalósítás – alkotás, - minőség mindenben, - egyéni életélés kultúrája,	Az önellátó és identitásvédő képesség, tevékenységformáinak gyakoroltatása az életkori sajátosságoknak megfelelően a SZÉK program szerint. A személyiség egészséges önérvényesítéséhez, ugyanakkor a függőségi relációk megtapasztalására is alkalmas szituációk teremtése.	Beszélgetés, vita, véleménycserre, élet-helyzetek, szituációk eljátszása, azok elemzése, kiselőadások, prezentációk, jelenetek bemutatása, dramatizálás, színjátszás, pszichodráma, riportok készítése - elemzése, kiállítások, vetélkedők, irodalmi - zenei - képzőművészeti alkotások, tablók, sajtófigyelés, videofilmeik, bábozás, tematikus gyűjtő munka, fénykép-és videofelvételek, riportok stb.
Az iskola szakmai profiljának megfelelő speciális - szakmai kompetenciák fejlesztését, az alkotó képesség kibontakoztatását vállaljuk.	Az értelmi és érzelmi intelligencia fejlesztése mellett a pozitív tartalmú jellem és akarat tulajdonságok személyiségbe ágyazása. Az önkifejezés gazdag és igényes tárházának bemutatása, befogadó- és alkotó képesség, improvizációs képesség, verbális és nem verbális, valamint vizuális kifejező képesség.	Az önfejlesztő képesség alapozásával, a saját adottságok, képességek és tehetségük felmérésével segítsük tanulóinkat megtalálni erősségeiket! Indirekt módon segítsük a saját önfejlesztő stratégiáik kialakítását!	Minden korosztály jusson hozzá az életkornak megfelelő művészeti: zenei, vizuális esztétikai befogadás és megismerés lehetőségéhez, és kapjon inspirációkat a művészi önkifejezésre. Az iskola esztétikus külső és belső környezete fejleszti ízlésüket, igényességüket.	A testi - lelki jó komfort-érzés érdekében a sport-foglalkozások, vetélkedők, szervezett játékok, kulturális programok, versenyek, képesség-fejlesztő és önismereti foglalkozások szervezése. Legyen boldogságélmény forrása a kacagás, a kocogás és az intím kapcsolatteremtés!
A pedagógus tekintélyét a szakmai - emberi autoritásra alapozzuk. A pedagógus személyisége alkotó művészetté nemesíti a professzionális szakmai munkáját.	Korlátozottan tekintélyelvű és magas szintű demokratizmusra épülő nevelési stílusra törekszünk, a pedagógusok bánásmódja, kontrollmódszerei a nevelés folyamán, alkalmazkodjanak a gyerek életkorához, alkatához, reakciómódjaihoz!	A szociális befolyásolás fokozatait a helyzetnek megfelelően alkalmazzuk: behódolás (alapja a hatalom), azonosulás (alapja a vonzerő)és interiorizáció (alapja a hitelesség).	Változatos, a szituációkhoz adekvát módon megválasztott nevelési eljárásokat és módszereket alkalmazunk.	A bevezetőben vázolt valamennyi nevelési módszernek létjogosultsága lehet, de annak eldöntése, hogy mikor, melyik megoldást alkalmazza a pedagógus, az kizárólag a nevelő döntésének a függvénye. Az építő és esetleges romboló következményeit egyaránt vállalnia kell.
A különböző érdeklődésű, értelmi, érzelmi, testi fejlettségű és motivációjú gyermekeket felkészítjük a tovább tanulásra	Az empátiaképesség kialakításával növelni a másság elfogadásának, a toleranciának a fokát. A társadalmi együttélési normák alakítása	A harmonikus együttélés szabályainak és napi gyakorlatának befogadása, követése.	A formális és informális emberi-közösségi kapcsolatokat építő fórumok, rendezvények, programok szervezése.	A különböző kompetencia-területek programcsomagjai, a hozzájuk készült tanulói és tanári eszközök, demonstrációs anyagok.

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Frusztrációs nevelési szituációkban adekvát konfliktus-megoldási stratégiákat alkalmazunk: problémamegoldó (győztes-győztes), alkalmazkodó, elkerülő, kompromisszumkereső, versengő (győztes-vesztes).	A nevelő személyiségének fontos eleme a hitelesség (kongruencia), az elfogadás és az empátia (beleélő készség), ön maga állandó fejlesztésére, interperszonális készségeinek javítására kell törekednie!	A verbális és nonverbális kommunikációs képességek változatos formáinak megtanítása. A problémamegoldás lépéseit tudatosan betartjuk (a probléma meghatározása, a konfliktusban érintett személyek azonosítása, lehetséges megoldási módok keresése, a választott megoldás kivitelezése).	A kortársi interakciókat indirekt módon irányítjuk, s a pozitív tartalmú csoportnyomás eszközeit a kívánt nevelési hatások elérésének szolgálatába állítjuk. A szempontváltás képességét gyakorlással sajátíttatjuk el. <u>Követendő mintákat nyújtunk a kommunikációban és a konfliktusok kezelésében!</u>	A nevelőtestület elsajátítja a neveléssel összefüggő mérést – értékelési ismereteket és készségeket, igény szerint alkalmazza azokat: neveltségi szint vizsgálatok, szociometriai mérések, tanulási motiváció, szorongásvizsgálat, attitűdvizsgálat, szociometria, személyiségvizsgálat, stb.
<u>Az iskolánkban folyó pedagógiai tevékenység alapja a tanuló, nevelő, szülő együttműködése</u>	<u>A pedagógus bánásmódja és nevelési stílusa legyen szociál-integratív!</u>	Formáljunk sokoldalú társas kapcsolatokra képes, környezettudatos, egészséges életmódot közvetítő, kialakító személyiségeket valamennyi tantárgy tanítása során, kiemelten az osztályfőnöki órák témakörének körülményeit megválasztásával.	<u>Az ember és társadalomismeret, etika modul keretében összehangoltan az osztályfőnöki témákkal, valamint az egészségnevelési modul tartalmával.</u>	<u>Sokféle ismerethordozó, médiaanyag, demonstrációs eszköz, infokommunikációs technika rendelkezésünkre áll. Ezeket az egyéni és csoportos ismeretelsajátítás szolgálatába állítjuk.</u>
Tanulóink személyiségébe építjük a szociális (társas) kapcsolatokat, a konstruktív életvezetést, és az emberi-természeti-társadalmi környezet alakításának képességét.	<u>A következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem és igazságosság.</u>	Az önálló képesség, viselkedés tevékenységformáinak megismerése, gyakorloltatása, tudatosítása változatos formákban az életkori sajátosságoknak megfelelően.	Egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, testápolás, rendszert, a lakás és az osztályterem berendezésének rendben tartási igénye, az önkiszolgáló munkák, a közlekedés, és a vásárlás szokásai, mintái, készségei.	<u>A formális és informális szerepek értelmezése, elemzése, (szimulatív-játékos) gyakorloltatása, a szerepkonfliktusok „megélése”, feloldásuk lehetőségeinek feltárása.</u>

A különböző szociális környezetből érkező tanulók esetében szükséges a differenciált és az egyéni fejlesztés irányába elmozdulni iskolánk oktató-nevelő munkájának, s így e munka középpontjában a személyiség védelme és fejlesztése kell, hogy álljon.

További általános célok adódnak az Esélyegyenlőségi Tervből:

- Az egyenlő bánásmód és a szegregációmentesség érvényesülésének biztosítása.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének elősegítése az intézményünkben.
- A intézményen belül a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségét érintő esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok kiszűrése és kezelése.
- Minden tanuló számára egyenlő hozzáférés biztosítása a minőségi oktatáshoz, ennek érdekében az oktatási színvonalában, eredményességében meglévő különbségek csökkentése.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének előmozdítása az oktatási-nevelési folyamatokban a hátrányok kompenzálását segítő fejlesztések, szolgáltatások bevezetésével.

Az ebből adódó feladatok:

- A HHH szülők tájékoztatása a tanórán kívüli foglalkozások kínálatáról
- A fejlesztő programok megvalósításához szükséges feltételek optimális biztosítása. (humán erőforrás – fejlesztés, alkalmazott pedagógiai módszerek és szemléletmegújítás, eszközellátottság stb.)
- A kommunikáció és együttműködés hatékonyságának növelése a szülőkkel és segítő szolgáltatásokkal, társadalmi partnerekkel

Nevelésünk motívumrendszerét úgy alakítjuk, hogy a személyiség különböző szükségleteiben a személyiségfejlesztés perspektíváinak fejlesztése álljon.

IV.4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Közösségfejlesztés: a már meglévő közösségek fejlesztése, elsősorban önszerveződő módon. Egy valamire törekvő közösség nevelőerejének kiaknázása az egyéni fejlődés érdekében. A fejlődés iránya az egyén társadalmi cselekvőképessége.

Változatai

1. Közösségben nevelés.
2. Közösségi kapcsolat alakítása.
3. A közösségi érzés fejlesztése.
4. A közösség szervezeti formáinak nevelőintézményi alkalmazása.
5. Nevelés a közösségi tevékenységben való részvétellel.

A gyermek elsődleges közössége a család, mely érzelmi, gazdasági kisközösség. Szülői értekezleteken, osztályfőnöki órákon hívjuk fel a figyelmet arra, hogy a gyermek is tagja e közösségnek. Legyenek itt is feladatai és kötelességei, érvényesüljön a demokrácia és a munkamegosztás. A család legyen nyitott, társadalmi problémákra érzékeny közösség. A családhoz való tartozás érzését lehet fejleszteni a családi ünnepek, ajándékozással egybekötött megünneplésével.

Közösségeink

a) Gyermekközösségek – érdeklődés alapján, alulról szerveződve jöjjenek létre!

- szervezett: DÖK, szakkörök, hittanosok, diákszervezet
- spontán: baráti társaságok, klikkek, fiúk-lányok,
- felkészítenek a felnőtt szerepekre, a demokrácia gyakorlásainak terepei.

b) Osztályközösség: – közös tevékenységekben, vitákban formálódnak.

Tevékenységi formák:

- osztálykirándulások
- klubdélutánok
- Mikulás
- karácsony
- farsang
- vetélkedők, versenyek
- hulladékgyűjtés

Viták:

- szüneti beszélgetések
- osztályfőnöki órák
- egymás értékelése
- közösségfejlesztő játékok

- Zöld hét keretében, udvarrendezés

Osztályfőnök : - irányítsa, szervezze az osztályközösség tanórai közös tevékenységét!

c, Napközi otthonos és tanulószobás közösségek: délutáni szabadidős tevékenységek szervezése.

Tevékenységi formái: ajándékkészítő délutánok, sportdélutánok, csoportalakító és formáló játékok, kommunikációs képességet és kreativitást fejlesztő játékok, a gyermekek egymást és önmaguk értékelése.

c) Iskolai közösség – az egész tanulóifjúságot érintő tevékenységek, hagyományok

- névadó hagyománya	- kulturális bemutató
- ballagás	- sportrendezvények
- erdei kirándulás	- ünnepélyek
- iskolai újság	- iskola rádió

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
<i>Tézisek, tényszerű megállapítások - Kijelentő mondatokban fogalmazva.</i>	<i>Mozgósító erejű, operacionalizált célok – felszólító mondatokban fogalmazva.</i>	Konkrét feladatok, tenni-valók, amelyek elvégzésével valóra válnak a célok. Mit kell tennünk?	<i>Azon folyamatok, eljárások, melyektől sikert várunk.</i>	<i>Alkalmazott módszerek, eszközök. Felsorolás.</i>
			<i>Mit alkalmazunk?</i>	
A közösségek biztosítanak terepet a növendékek önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához.	A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját!	Az elemi és politikai szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.	A kortárs kapcsolatok megerősítésével, elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával. <u>A diákönkormányzat érdemi működtetésével.</u>	Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket toleranciára, a máság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása.
Megalapozzuk a konstruktív életvezetés és egészséges életmód készségét.	A kommunikációs – és viselkedéskultúra elsajátításával alakítsuk ki a tárgyi és személyes világunkban való eligazodás képességét!	Tudatosítjuk a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, erősítjük a pozitív szokásokat és a humánus magatartásmintákat.	<u>Az osztályfőnöki helyi tanterv megvalósításával és az ember – és társadalomismeret, etika tantárgyi modul oktatásával.</u>	<u>Gazdag tevékenységrepertoár kialakításával gyakorlati terepet biztosítunk az életszerű tapasztalatok megszerzéséhez.</u>
Reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irány illetve pálya kiválasztását.	A középiskolai beiskolázásban az érettségig adó iskolatípus arányát 65%-ra növeljük.			

IV.5. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

Cél: A beilleszkedési nehézségek oldásával megelőzni a magatartási zavar kialakulását.

Problémakezelés:

- Iskolakezdési nehézségek enyhítése, szoktatás, átállás.
- Személyes törődés, tolerancia.
- Családi hátterek feltárása a szülő, gyermek megnyerése.
- Szociális kapcsolatok feltérképezése.
- Irányított beszélgetések.

- Mentálhigiénés foglalkozások.
- A tanulói értékrend megismerése.

Alkalmazott módszerek:

- A szülővel való kapcsolat (családlátogatás, fogadóórára meghívás)
- Tanulói magatartási zavarok szűrése
- Speciális szakemberekkel való együttműködés (pszichológus, logopédus, szociálpedagógus)
- Egyéni bánásmód, differenciált foglalkoztatás.
- A tanulót oktató nevelők együttműködése (esetmegbeszélések).
- Nevelési értekezleteken – szakember bevonásával – átadjuk egymásnak tapasztalatainkat, részletezzük az egyes tanulókkal kapcsolatos problémákat és az alkalmazott leghatásosabb pedagógiai eljárásokat.
- A gyereket tanító pedagógusok tapasztalatait összegyűjtjük.
- Az osztályközösség pozitív magját erősítjük osztályfőnöki órákon és közösségi foglalkozásokon.
- Az osztályfőnöki órákon a különböző magatartási formákat mintázó szituációs játékokat bemutatjuk és elemezzük.
- Megismertetjük a tanulókkal a lelki egészség megőrzésének módjait: a káros függőséghez vezető szokások (dohányzás, alkohol, drog, stb.) kialakulásának megelőzése céljából.
- A szülő együttműködését kérve (szükség esetén), pszichológushoz küldjük a gyereket.
- A szakvélemények javaslatait megismerjük és alkalmazzuk.
- Indokolt esetben magántanulói státuszt létesítünk.
- Ha a tanuló szakértői vélemény alapján magántanulóként folytatja tanulmányait, iskolánk heti 10 órás felkészítést tart számára, melynek a bérezését a fenntartó biztosítja.

Együttműködés más intézményekkel:

- Egységes Pedagógiai Szakszolgálat
- Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat
- Gyógypedagógiai Szakértői és Rehabilitációs Szolgáltató Központ
- Mentálhigiénés Központ
- HUMAN-NET Alapítvány
- Periféria Egyesület
- Polgármesteri Hivatal Szociális Osztály
- Szocio-East Egyesület
- Cigány Kisebbségi Önkormányzat
- „Romano Trajo” Cigány Kulturális és Közművelődési Egyesület

A pedagógusok felkészítése a feladatok végzésére:

- Szakirodalom keresése, olvasása, feldolgozása munkaközösségi szinteken.
- Tanulási zavarokat érintő előadásokon, foglalkozásokon való részvétel (pedagógus továbbképzés).

IV.6. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK

- Támogatjuk az egyéni képességek kibontakoztatását.
- Megteremtjük az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerét.
- Fejlesztjük tehetséges tanulóink problémamegoldó gondolkodását.
- Hangsúlyt helyezünk az idegen nyelvek tanítására.
- Felkészítjük tanulóinkat a modern információhordozók használatára, az információk helyének megkeresésére.

Feladataink:

- Felkészítés a szaktárgyi és művészeti versenyekre.
- Sportban tehetséges tanulóink az ISK keretein belül fejleszthetik képességeiket.
- Az iskolai könyvtár és az informatikai eszközök használatának biztosítása.
- Lehetőséget és helyet biztosítunk a nem iskolai szintű tehetséggondozó foglalkozásoknak.
- Lehetővé tesszük tanulóink számára az alapfokú nyelvvizsgára való felkészülést.
- Szükségesnek tartjuk a továbbtanulásra, felvételire való előkészítést már a hetedik évfolyamtól.

Módszerek, eszközök:

- A tantárgy jellegének megfelelő korszerű eszközöket használunk.
- A tanulók munkáltatását elősegítő hatékony pedagógiai eljárásokat alkalmazunk (differenciálás, egyéni foglalkoztatás, csoportmunka, stb.).
- A csoportbontás lehetőséget biztosít a tehetséges tanulók potenciális képességeinek kibontakoztatására.
- Az anyanyelvi nevelést sokoldalúbbá teszi a drámapedagógia módszereinek alkalmazása tanórán és szakkörökön.
- Szakkörökön biztosítjuk tanulóink érdeklődési körének megfelelő foglalkoztatását.
- Megadjuk a lehetőséget annak, hogy a tehetséges tanulók bemutatkozhatnak társaik előtt: előadások tartása, közösségi rendezvényeken való szereplés, stb.
- Élünk a lehetőséggel, hogy diákjaink más iskolákban és a Nyíregyházi Főiskolán működő tehetséggondozó szakkörök munkájába bekapcsolódjanak.
- Egyéni foglalkozásokon is segítjük tanulóink felkészülését a tanulmányi versenyekre.
- Szoros kapcsolat a Fiatal Tehetségekért Alapítvánnyal: tehetségmérés, zenei tábor szervezése.

A tehetséggondozás tevékenysége során nagyobb lehetősége nyílik a tanuló képességének sokoldalú kibontakoztatására, szaktárgyi versenyeken sikeresen szerepelhet, valamint nagyobb eséllyel felvételizhet, illetve folytathatja tanulmányait a középiskolában.

1, A tanítási órákon és a napköziben differenciált foglalkoztatás, az egyéni képességekhez igazodó tanórai tevékenység szervezése.

2, Emelt óraszámú tantárgyi oktatás:

- idegen nyelv,
- informatika.

Csoportbontásban, kis csoportokban történő foglalkoztatás.

- Testnevelés.

Sportosztályok működtetése: lány röplabda, fiú kézilabda.

3 Tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök, fakultatív foglalkozások.

4, Iskolai sportkör, zeneoktatás, néptánc, közetgyűjtés, bélyeggyűjtés.

5, Iskolai, városi, megyei és országos szintű szaktárgyi és sport versenyek. Kulturális vetélkedők, bemutatók, kiállítások, szervezése, illetve ezeken való részvétel.

6, Szabadidős foglalkozások keretében tanulmányi kirándulások, színház- és mozilátogatások.

7, Az iskolai könyvtár egyéni, vagy csoportos használata.

8, Ajándékkészítő délutánok ünnepkörökhöz, évszakokhoz kapcsolódóan.

9, A napközis foglalkozásokon a tehetséges gyermekek egyénre szabott feladatokkal történő foglalkoztatása (a gyermek ismereteit bővítő feladatok, figyelemösszpontosító, térérzékelő és logikai feladatok).

IV.7. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMSEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI

FELADATOK

A nevelők és tanulók személyes kapcsolatainak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése.

A közoktatásról szóló törvény 41. §. (5) és (6) bekezdése szerint az iskolának gondoskodnia kell a rábízott tanulók felügyeletéről, továbbá el kell látnia a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat. Közre kell működnie a tanulók fejlődését veszélyeztető okok felderítésében és pedagógiai eszközökkel törekedni kell a káros hatások megelőzésére, illetve ellensúlyozására. Szükség esetén a tanuló érdekében intézkedést kezdeményez, ennek érdekében együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal.

Az 1997. évi Gyermekvédelmi törvény alapján a gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásaival, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A 2003. január 1-jei törvénymódosítás úgy fogalmaz, hogy a korábbi 1997. évi törvény alapján indokolt esetben köteles hatósági eljárást kezdeményező szakemberek – többek között a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési – oktatási intézmény, a nevelési tanácsadó mostantól, a változtatástól, a pedagógus az alábbi esetekben köteles haladéktalanul, közvetlenül a hatósághoz fordulni (jelzése alapján a hatóságot eljárási kötelezettség terheli):

- 1) gyermekbántalmazásra utaló (nyilvánvaló) jeleket észlel, vagy a gyermek bántalmazásáról tudomást szerez,
- 2) a gyermek súlyos elhanyagolására utaló (nyilvánvaló) jeleket észlel, vagy a gyermek súlyos elhanyagolásáról tudomást szerez,
- 3) egyéb súlyos veszélyeztető körülményt tapasztal, vagy arról tudomást szerez,
- 4) azt tapasztalja, vagy arról szerez tudomást, hogy a gyermek önmagát súlyosan veszélyeztető magatartást tanúsít.

Minden egyéb esetben, amikor a gyermek veszélyeztetettségét tapasztalja, vagy arra utaló információkat szerez, és a veszélyeztetettséget saját kompetenciájába tartozó eszközökkel, módszerekkel megszüntetni nem tudja, köteles a gyermekjóléti szolgálat felé jelzést tenni.

A nevelők feladata a családokkal való kapcsolattartás: - szülőértekezlet,
- fogadóóra,
- családlátogatás.

Gyermekvédelem:

Helyzetelemzés:

- Feladatunk a tanulócsoportokra, tanulókra vonatkozó pontos helyzetfelmérés.
- *A tanulókra vonatkozó mutatók:*
 - A hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség típusai korosztályok tükrében.
 - Aránya a tanulólétszámhoz viszonyítva.
 - Iskolalátogatás rendszeressége.
 - Munkanélküliség az iskola növendékeinek szülei körében.
 - Mobilitási ráta.
 - A gyermekek iskolán kívüli tevékenységei.
 - Bukások aránya.
 - A gyermekek által az iskolában átlagosan eltöltött idő.
 - A hátrányos és veszélyeztetett tanulók szociális, magatartási problémáinak felmérése, elemzése, enyhítése.
 - HHH-s gyerekek felmérése
- *Az intézmény működésének feltételei: személyi, tárgyi, anyagi.*
- *Az intézmény környezetére vonatkozó mutatók:*
 - Munkanélküliség aránya.
 - A gyermekek otthonának típusai, otthoni életmódjuk jellegzetességei.
 - A szabadidő eltöltésének minősége.
 - Vannak-e olyan társadalmi segítők az iskola környezetében, akik fogadják, segítik őket a munkájukban.

Gyermekvédelmi célok:

- Hátrányos helyzetnél: a családi életre nevelés, szakképzettséghez való juttatás, IPR programban való szerepeltetés

Gyermekvédelmi feladatok:

- felzárkóztató programok (tanórán kívül, tanórán belül),
- korrepetálás,
- indulási hátrányok csökkentése,
- személyiségfejlesztés,
- tanácsadás,
- családi életre nevelés
- egészségvédő programok,
- szabadidős tevékenységek,
- napközi, tanulószoba,
- szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek tehetség gondozása,
- szülőkkel való együttműködés, tanácsadás, tájékoztatás a segítő szolgáltatások lehetőségeiről, iskolán belüli szociális szolgáltatások, etnikai kisebbség,
- a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett tanulókkal való speciális foglalkozás, segítségadás,
- különös odafigyelés a gyermekjóléti gondoskodásban lévő gyermekekre.

- Kapcsolatok kialakítása és tartása a külső segítő intézményekkel és szervezetekkel: Családsegítő Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámhatóság, Nevelési Tanácsadó, Védőnő, iskolaorvos, iskolapszichológus. Jelzőrendszeri esetmegbeszélések!
- Mentálhigiénés vonatkozásban:
Segítő kapcsolat, krízis intervenció.
Mentálhigiénés tanácsadás.
Életvezetési tanácsadás.
Önismereti szakkör, csoport biztosítása.
Konfliktus kezelés, feszültség oldás.
Önértékelés fejlesztése, Énkép.

IV.8. A TANULÁSI KUDARCOKNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAMOK

A tanulási időben kötelezően igénybeveendő iskolai szolgáltatások:

A tanítás-tanulás munkaformáinak, időkereteinek és az előrehaladás mértékének meghatározásakor tekintettel vagyunk a lemaradókra, fejlesztésükre az alábbi differenciált foglalkoztatásokat szervezzük:

- *feltárjuk a tanulási kudarc okát (szociális, mentális, értelmi ok),*
- *szakemberek munkáját igényeljük a hiányosságok pótlására (logopédus, pszichológus, fejlesztőpedagógus, gyógytestnevelő),*
- *fejlesztő, felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk,*
- *szorgalmazzuk a napközi, tanulószobai igénybevételt szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek számára,*
- *egyéni korrekciókat szervezünk,*
- *beszédfejlesztésre kommunikációs tréninget alkalmazunk,*
- *teljes integrációs programot alkalmazunk a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására.*
- *Kooperatív tanulási technikák alkalmazása*

IV.9. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT, A PREVENCIÓT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK

Tanév elején az osztályfőnökök tájékoznak a családok szociális helyzetéről, nyilvántartásba veszik a veszélyeztetett körülmények között élő gyermekeket, egyeztetnek a gyermekvédelmi felelőssel.

- Az integrált osztályközösségekben együtt neveljük a hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett környezetben élő gyerekeket a rendezett körülmények között élőkkel.
- A tanulási foglalkozásokon, gyakorlati tevékenykedtetés során érvényesített egyéni képességekhez igazodó, differenciált foglalkoztatás.
- A napközi otthonos ellátás keretében nyújtott önálló tanulást segítő szolgáltatások.
- A korrepetálások, felzárkóztató foglalkozások.
- Osztályfőnöki órákon prevenciós programok alkalmazása (drog, bűnmegelőzés, bántalmazás témákban).
- A szülőket, a tanulókat érintő kérdésekről folyamatosan tájékoztatjuk. Ez lehet személyes megkereséssel, vagy tájékoztató füzetten keresztül.

Az iskola a következő szociális szolgáltatásokat biztosítja:

- 1) reggeli és délutáni ügyeletet:
7.00-8.00-ig, illetve 16.00-18.00-ig
szakszerű nevelői ügyeletet:
7.30-8.00-ig, 16.30-17.30-ig. (Kazinczy, Gárdonyi 7.00-8.00, pénteken 16.00-16.30-ig, egyébként a foglalkozások hétfőtől csütörtökig 16.30-ig, pénteken 16-ig tartanak)
- 2) Ebédelési lehetőséget (menzát) biztosít, ha a szülő a térítési díj ráeső részét határidőre kifizeti.
- 3) Napközi otthonos ellátást biztosítunk térítés ellenében.
- 4) Egészségügyi szűrővizsgálatot biztosítja.
- 5) Szünidei programok:
 - nyári táborok szervezése, (egy hetes zenei, tehetség tábor), sporttábor
 - a téli és tavaszi szünetekben alkalmanként programszervezés a gyerekeknek.

IV.10. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

A Kt. 30. § értelmében a fenntartónak biztosítani kell az intézmény nevelési-oktatási feladataihoz szükséges technikai eszközöket. Az éves költségvetésben évente elkülönített pénzüsszeget kell biztosítani a tárgyi eszközök folyamatos fejlesztésére.

- Az eszközök beszerzésére a fontossági sorrend betartásával kerül sor, mely az önkormányzat által biztosított keretből, illetve pályázatok útján nyert összegből lehetséges.
- A taneszközök kiválasztásakor elsődleges célunk a tanulók önálló ismeretszerzésének, munkáltatásának biztosítása.
- Az integrált neveléshez szükséges eszközigény felméréséhez szakemberek segítségét vesszük igénybe.

- A pedagógus nem választhat olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.
- Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.
- Törekedni kell a tartós könyvtári könyvek beszerzésére, használatára: pl. atlasz, biológiai album, kiegészítő könyvek, szöveggyűjtemények, szótárak.

1. Az iskola haszonszerzésre irányuló tevékenységet nem folytat.
2. Az oktatási intézmény a fenntartóval együtt elkészítette a Kt. 120. § 20. bekezdése értelmében a kötelező taneszköz-jegyzéket, melynek alapján a beszerzés az éves költségfedetnek megfelelően folyamatos.
3. A kötelező taneszközökön túli oktatási eszközök:

- a) *Könyvtár:* a pedagógus részére biztosít:
 - szakkönyvet, szakirodalmat,
 - enciklopédiákat,
 - lexikonokat,
 - szakmai folyóiratokat,
 - a szakórákhoz szükséges CD-t.

- a tanuló részére biztosít:
- tartós tankönyveket,
 - szépirodalmat (kötelező és ajánlott olvasmányokat magas példányszámban),
 - lexikonokat,
 - enciklopédiákat.

- b) A testnevelés oktatásához biztosítani kell a tornatermi kötelező taneszközöket. A diák-sportkör az államilag biztosított keretből – lehetőségéhez mérten – részt vállal a tornaszerek pótlásában, cseréjében.
- c) Folyamatosan fejleszteni, pótolni kell az iskolai szakleltárakban szereplő eszközöket, gépeket, a tanulói kísérletekhez, munkadarabokhoz szükséges anyagokat.

Idegen nyelv:

- oktató CD és szemléltető csomag,
- TV

Földrajz:

- térképek

Magyar:

- televízió,
- videó, oktatófilmek, CD-k.

Ének:

- CD-sorozat,
- Kulcs a muzsikához.

Biológia:

- csontváz, falikép, demonstrációs egységcsomagok, biológiai folyamatok szoftverei.

Kémia:

- tanuló-kísérleti egységcsomagok.

Alsó tagozat:

- hívóképek,

- vetítővásznak,
- falitáblák, szemléltetőtáblák (matematika, nyelvtan, környezetismeret).

Napközotthon:

- udvari játékok (labda, ugrókötel, tollasütő, stb.),
- társas-, memória- és túszejátékok,
- kifestő, nyomda, puzzle, dominó.

d, interaktív terem (mobil interaktív táblák, projektorok évfolyamszinten, számítógép és internet-elérhetőség minden teremben, interaktív tananyag)

4. A mindennapi munkához szükséges tanulói eszközök biztosítása.

- A nevelők, a munkaközösség vezetők koordinálásával, tájékozódnak a tankönyvpiacra, kiválasztják az oktatási munkához, az alkalmazott helyi tantervnek legjobban megfelelő tankönyveket.
- A nevelő tájékoztatja a szülőket a várható tankönyvárakról.
- A tankönyvfelelős felméri a következő évre szükséges mennyiséget.
- A TKF egyeztet az iskola igazgatójával, megrendeli a tankönyveket, taneszközöket.
- A tanév megkezdése előtt a tankönyvfelelős köteles átadni a könyveket a tanulóknak.
- A szülő gyermekének részére köteles a tankönyveket megvásárolni.
- A tankönyv vásárlási állami normatív támogatás 25%-t tartós tankönyvek beszerzésére kell fordítani.

IV.11.. A SZÜLŐ, A TANULÓ ÉS A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

A tanulás – tanítás folyamatában együttműködő partnerek a tanulók és a pedagógusok.

1. Az együttműködés formái a *nevelőkkel*:

- a.) kötött, a tanulók és a pedagógus órarendjében meghatározott időben,
- b.) kötetlen, egyéni, vagy csoportos elbeszélgetéseken, a szünetekben, vagy szabadidőben szervezett találkozások.

2. Diákgyűlések

3. *Osztályfőnökökkel*:

- tanítási órákon,
- osztályfőnöki órákon,
- szabadidős tevékenységekben közösen szervezett programokon (kirándulás, mikulásnap, farsang), minden olyan rendezvény, amit az osztályfőnök az osztállyal, vagy egy-egy gyermekcsoporttal szervez. Ezek lehetnek az iskolai hagyományokhoz illeszkedők, vagy újabbak, a nevelők és gyermekek ötletéből adódók.

Szülőkkel:

A sikeres pedagógiai munkában nagyon fontos a pedagógus és a szülő együttműködése.

Az együttműködés formái:

- a.) intézményi szintű:
 - szülői munkaközösség és iskolavezetés kapcsolata,
- b.) osztályszintű:

- szülői értekezlet,
 - családlátogatás.
- c.) szaktanári szintű:
fogadóórák.

Valamennyi szintet összefogó lehetőségek a kapcsolattartásra a nyílt nap, az alapítványi- és jótékonysági bál.

V.AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

Bem József Általános Iskola tantárgyi és órakeret 2011/2012 tanév

Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Osztályok száma:	2	2	2	3	4	3	4	4
Magyar	8	8	8	7,5	4,5	2,5	3+1	4
Szövegértés						2		
Történelem					2,5	2,5	2	2
Angol nyelv				3	3	2	3	3
Idegen nyelvi kompetenciák						1		
Matematika	5	5	4,5	4	4	2	2+1	3
Matematika logika						1		
Informatika					0,5	0,5	0,5	0,5
Környezetismeret	1	1	2	2,5				
Természetismeret					1,5	2,5		
Fizika							1,5	1,5
Biológia							2,5	2
Kémia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5
Rajz	1,5	1,5	1	1	1	1	0,5	0,5
Média								0,5
Technika	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	0,5	2,5	2,5
Testi, lelki egészség						2		
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező órák	20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25
Angol nyelv	1	2	3		2	1	2	2
Idegen nyelvi kompetenciák						1		
Testnevelés	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Tagozatos órák:	3,5	4,5	5,5	2,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Összesen:	23,5	24,5	25,5	25	27	27	29,5	29,5

nem szakrendszerű órák

csoportbontás

tagozatos csoportok

A tantárgyi modulokat integrált órák valamint önálló órák keretében tartjuk, melyek óraszámával a tantárgyi órák heti óraszama növekszik.

Integrált modul

Tantárgy

Óraszám növekedés

tánc és dráma

magyar nyelv és irodalom
m
történelem és állampolg.

5-6. évf.: 0,5

hon- és népismeret

Ism.

ism. 5-6. évf.: 0,5

informatika

0,5 óra informatika

5. évf.: 0,5

ember és társadalom, etika

történelem és állampolg. Ism.

7. évf.: 0,5

egészségtan

természetismeret, biológia

6. évf.: 0,5, 8. évf.: 0,5-0,5

Bem József Általános Iskola tantárgyi és órakerete 2012/2013 tanév

Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Osztályok száma:	2	3	3	2	3	3	3	3
Magyar	8	8	8	7,5	4,5	4,5	3+1	4
Történelem					2,5	2,5	2	2
Angol nyelv				3	3	3	3	3
Matematika	5	5	4,5	4	4	3	2+1	3
Informatika					0,5	0,5	0,5	0,5
Környezetismeret	1	1	2	2,5				
Természetismeret					1,5	2,5		
Fizika							1,5	1,5
Biológia							2,5	2
Kémia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5
Rajz	1,5	1,5	1	1	1	1	0,5	0,5
Média								0,5
Technika	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező órák	20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25
Angol nyelv	1	2	3		2	2	2	2
Testnevelés	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Tagozatos órák:	3,5	4,5	5,5	2,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Összesen:	23,5	24,5	25,5	25	27	27	29,5	29,5

csoportbontás

tagozatos csoportok

A tantárgyi modulokat integrált órák valamint önálló órák keretében tartjuk, melyek óraszámával a tantárgyi órák heti óraszámuk növekszik.

Integrált modul

tánc és dráma

hon- és népismeret

informatika

ember és társadalom, etika

egészségtan

Tantárgy

magyar nyelv és irodalom

történelem és állampolg.

ism.

0,5 óra informatika

történelem és állampolg. ism.

természetismeret, biológia

Óraszám növekedés

5-6. évf.: 0,5

5-6. évf.: 0,5

5. évf.: 0,5

7. évf.: 0,5

6. évf.: 0,5, 8. évf.: 0,5-

0,5

**AZ 1-4. ÉVFOLYAM ÓRATERVE a 2011/2012-es tanévben
a Kazinczy Ferenc Tagintézményben**

Évfolyamok.	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	<i>Heti óraszám</i>	<i>Évi óraszám</i>	<i>Heti óraszám</i>	<i>Évi óraszám</i>	<i>Heti óraszám</i>	<i>Évi óraszám</i>	<i>Heti óraszám</i>	<i>Évi óraszám</i>
<i>Tantárgy/évfolyam</i>								
Magyar nyelv és irodalom	8	296	8	296	8	296	8	296
Idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	2	74
Matematika	5	185	5	185	4	148	4	148
Természetismeret	1	37	1	37	2	74	2	74
Ének-zene	1	37	1	37	1	37	1	37
Rajz	1	37	1	37	1	37	1,5	54
Technika és életvitel	1	37	1	37	1	37	1	37
Testnevelés és sport	3	111	3	111	3	111	3	111
Kötelező óraszám törvény alapján:	20	740	20	740	20	740	22,5	834

**5-8. évfolyam óraterve a Kazinczy Ferenc Tagintézményben
2011/2012-es tanév**

Évfolyamok:	5. évf.		6. évf.		7. évf.		8. évf.	
Tantárgy/évfolyam		évi óra- szám		évi óraszám		évi óraszám		évi óra- szám
Magyar nyelv és irodalom	5	185	2,5+2	166,5	4,5	166,5	4,5	166,5
Történelem és állampolgári ismeretek	2	74	2	74	2	74	2	74
Idegen nyelv	3	111	3	111	3	111	3	111
Matematika	4	148	2,5+1	129,5	3	111	3	111
Informatika	0,5	18,5	1	37	1	37	1	37
Természetismeret	1,5	55,5	1,5+0,5	74	-	-	-	-
Fizika		-		-	1,5	55,5	1,5	55,5
Biológia és egészségtan		-		-	1,5	55,5	1,5	55,5
Kémia		-		-	1,5	55,5	1,5	55,5
Földrajz		-		-	1	37	1	37
Ének-zene	1	37	1	37	1	37	1	37
Rajz	1	37	1	37	1	37	1	37
Technika és életvitel	1	37	1	37	1	37	1	37
Testnevelés és sport	2,5	92,5	2,5	92,5	2,5	92,5	2,5	92,5
Osztályfőnöki	1	37	0,5+0,5	37	0,5	18	0,5	18
Kötelező óraszám a törvény alapján:	22,5	832,5	22,5	832,5	25	925	25	925
Emelt angolosok heti óraszám	+2		+2		+2		+2	
Magyar nem kötelező			1					
Matematika nem kötelező			1					

5-8. évfolyam óraterve a Kazinczy Ferenc Tagintézményben
2012/2013-as tanév

Évfolyamok:	5. évf.		6. évf.		7. évf.		8. évf.	
Tantárgy/évfolyam		évi óra- szám		évi óraszám		évi óraszám		évi óra- szám
Magyar nyelv és irodalom	5	185	4,5	166,5	4,5	166,5	4,5	166,5
Történelem és állampolgári ismeretek	2	74	2	74	2	74	2	74
Idegen nyelv	3	111	3	111	3	111	3	111
Matematika	4	148	3,5	129,5	3	111	3	111
Informatika	0,5	18,5	1	37	1	37	1	37
Természetismeret	1,5	55,5	2	74	-	-	-	-
Fizika		-		-	1,5	55,5	1,5	55,5
Biológia és egészségtan		-		-	1,5	55,5	1,5	55,5
Kémia		-		-	1,5	55,5	1,5	55,5
Földrajz		-		-	1	37	1	37
Ének-zene	1	37	1	37	1	37	1	37
Rajz	1	37	1	37	1	37	1	37
Technika és életvitel	1	37	1	37	1	37	1	37
Testnevelés és sport	2,5	92,5	2,5	92,5	2,5	92,5	2,5	92,5
Osztályfőnöki	1	37	1	37	0,5	18	0,5	18
Kötelező óraszám a törvény alapján:	22,5	832,5	22,5	832,5	25	925	25	925
Emelt angolosok heti óraszám	+2		+2		+2		+2	

Helyi tanterv hetes óraterve a Gárdonyi Géza Tagiskolában																
2007-2008-tól érvénybe lépő OMGG óraterv																
Évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Kötelező:	740	20	740	20	740	20	832,5	22,5	832,5	22,5	832,5	22,5	925	25	925	25
Magyar nyelv és irodalom	296	8	296	8	277,5	7,5	259	7	148	4	148	4	148	4	148	4
Történelem									74	2	74	2	74	2	74	2
Idegen nyelv							111	3	111	3	111	3	111	3	111	3
Matematika	148	4	148	4	148	4	129,5	3,5	148	4	111	3	111	3	111	3
Informatika											18,5	0,5	37	1	37	1
Környism, term. ism.	37	1	37	1	55,5	1,5	74	2	37	1	55,5	1,5				
Fizika													55,5	1,5	55,5	1,5
Biológia													55,5	1,5	55,5	1,5
Kémia													55,5	1,5	55,5	1,5
Földrajz													55,5	1,5	55,5	1,5
Ének-zene	37	1	37	1	55,5	1,5	55,5	1,5	37	1	37	1	37	1	37	1
Rajz és vizuális kult.	55,5	1,5	55,5	1,5	55,5	1,5	55,5	1,5	55,5	1,5	37	1	37	1	37	1
Technika és életvitel	37	1	37	1	37	1	37	1	37	1	37	1	18,5	0,5	18,5	0,5
Testnevelés és sport	111	3	111	3	111	3	111	3	111	3	111	3	74	2	74	2
Osztályfőnöki									37	1	37	1	37	1	37	1
Dráma (szab. Ter.)	18,5	0,5	18,5	0,5												
Modulok:																
Tánc és dráma									18,5	0,5	18,5	0,5				
Hon és népismeret									18,5	0,5	18,5	0,5				
Informatika																
Ember és társadalom															18,5	0,5
Mozgókép és média ism.													18,5	0,5		
Egészségtan											18,5	0,5				
Kötelező össz:	740	20	740	20	740	20	832,5	22,5	832,5	22,5	832,5	22,5	925	25	925	25
Választható:	74	2	74	2	74	2	83,25	2,25	203,5	5,5	203,5	5,5	277,5	7,5	277,5	7,5
Idegen nyelv	37	1	37	1	37	1										
Informatika	74	2	74	2	74	2	74	2	37	1	18,5	0,5				
Matematika							18,5	0,5			37	1	37	1	37	1
Természetismeret									18,5	0,5	18,5	0,5				
Dráma	18,5	0,5	18,5	0,5	18,5	0,5										
Konduktív torna gyt.	92,5	2,5	92,5	2,5	92,5	2,5	92,5	2,5	92,5	2,5	92,5	2,5	92,5	2,5	92,5	2,5
Szurped. Logp. Gyógyped.	37	1	37	1	37	1	37	1	37	1	37	1	37	1	37	1

A konduktív torna és a gyógytestnevelés a testnevelés óra helyett, a logopédiai foglalkozás a választható idegen nyelv helyett és egyénenként értendő

**AZ 1-4. ÉVFOLYAM ÓRATERVE a 2011/2012-es tanévben
a Herman Ottó Tagintézményben**

Tantárgy	1. évfolyam			2 évfolyam			3. évfolyam			4. évfolyam		
	I. félév	II. félév	Éves óraszám	I. félév	II. félév	Éves óraszám	I. félév	II. félév	Éves óraszám	I. félév	II. félév	Éves óraszám
Tanítási órák												
Magyar nyelv	4	4	148	4	4	148	4	3	129,5	4	3	129,5
Magyar irodalom	4	4	148	4	4	148	4	4	148	4	4	148
Idegen nyelv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	74
Matematika	4	4	148	4	4	148	4	4	148	4	4	148
Informatika	0	0	0	0	0	0	0	1	18,5	1	1	37
Környezetismeret	1	1	37	2	1	55,5	1	2	55,5	2	2	74
Ének-zene	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Vizuális kultúra	2	1	55,5	1	2	55,5	2	1	55,5	1	1	37
Technika és életvitel	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Testnevelés és sport	3	4	129,5	3	3	11	3	3	11	3	3	111
Kötelező tanítási órák összesen	20	20	740	20	20	740	20	20	740	23	22	832,5
Nem kötelező tantárgy												
Idegen nyelv							1	1	37	1	1	37
Emelt matematika							2	2	74	2	2	74
Informatika							1		18,5			
Technika és életvitel												
Matematika órasz. emelése												
Felzárkóztatás, tehetség gondozás	2	2	74	2	2	74						
Csoportbontás												
Nem kötelező órák összesen	2	2	74	2	2	74	4	3	129,5	3	3	111

Magyar nyelv

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során. Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely kapcsolódik az egyén megismerő képességének fejlődéséhez. Ennek feltétele a megfelelő szókincs, a funkcionális nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók biztos ismerete. **A szókincs intenzív fejlesztése minden műveltségi területen cél.**

Kerettantervünkben a nyelvtani ismeretek elsajátítását konvencionális alapokra helyeztük, azaz a szemben álló nyelvészeti nézetek közül a konvencionálist helyeztük előtérbe, mivel úgy gondoljuk, az általános iskola alapozó és fejlesztő szakasza nem alkalmas színtér nyelvészeti viták lefolytatására. Ugyanakkor el akartuk kerülni, hogy a tanulók nyelvi dogmákban gondolkodjanak. A hipotézisek alkotását segítjük, ha rámutatunk arra, bizonyos kérdésekben a nyelvészek is ütköztetik álláspontjukat. Ezzel rámutatunk a nyelv állandó változására és a nyelvészeti kutatások fontosságára.

A kompetenciák részben fedik egymást, egymásba fonódnak: az egyik területhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Ez fokozottan érvényes az anyanyelvi kommunikációra. A kezdeményezőképeség és vállalkozói, valamint a matematikai kompetencia magában foglalja az anyanyelvi kommunikáció képességét is. Például a tervekészítés feltételezi az információk megértését, az írásbeli szövegalkotást. Ugyanez vonatkozik a matematikai utasítások megértésére, a válaszok megfogalmazására. Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség kompetenciája már nevében utal az anyanyelvi kompetenciával való szoros kapcsolatára: az esztétikai minőség tisztelete, mások véleményének elfogadása, az élmények és érzések kreatív kifejezése stb.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető. Feltételezi az adott idegen nyelv szókincsének, funkcionális nyelvtanának, a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak ismeretét. Az anyanyelv szókincsének megfelelő mélységű birtoklása, nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete nagymértékben megkönnyíti az idegen nyelvi kommunikáció képességének fejlesztését. Sokféle összevetésre is alkalmas a két kompetencia egyidejű fejlesztése, pl.: a kulturális sokféleség megismerése és tiszteletben tartása, a másság elfogadása stb.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát. A főbb számítógépes ismeretek – szövegszerkesztés, információkeresés- és kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – birtoklása elengedhetetlen feltétel a munka világában való eligazodásban, az élethosszig tartó tanulás folyamatában. A digitális kompetencia a tanulás terén is új utakat nyit. A munka, a tanulás folyamatában viszont, mint az már többször hangsúlyoztuk, meghatározó szerepe van az anyanyelvi kommunikációnak.

Hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. Továbbá olyan képességek meglétét igényli, mint az írás, az olvasás, a szövegértés, az információs technológiák eszközeinek használata. A csoportos tanulás feltételezi a szóbeli kommunikáció képességét is a csoport tagjai között.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékközpontú, személyek és kultúrák közötti, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység lefedik a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalomban. E kulcskompetencia alapja a különböző területeken folyó hatékony kommunikáció, a különböző nézőpontok megértésének és figyelembe vételének képessége, az empátia. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy aktívan vegyen részt a közügyekben.

Irodalom

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kompetencia feltételezi, hogy a tanuló rendelkezik azzal a képességgel, hogy szóban és írásban kommunikálni tud a legkülönbözőbb helyzetekben. A kommunikációs folyamatot figyelemmel kíséri, és a célnak és a helyzetnek megfelelően alakítani tudja. Képes érveit a helyzetnek megfelelően kifejezni, meggyőzően tolmácsolni. Folyamatos feladat a szókincs gyarapítása, hiszen az anyanyelvi kommunikáció egyik feltétele a megfelelő szókincs ismerete. Rendelkeznie kell a tanulónak azzal a képességgel is, hogy figyeljen a címzettre és a kommunikációs helyzetre. A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tiszteletét, mások megismerésének az igényét. A tanuló a társaival együttműködő, kooperatív tevékenységformákban olyan képességekre is szert tesz, amelyeket majd a munkája során is hasznosíthat. A kompetenciák egymásba fonódnak, az egyik kompetenciaterülethez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. A kezdeményezőképeség és vállalkozói, valamint a matematikai kompetencia magában foglalja az anyanyelvi kommunikáció képességét is.

Az idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kompetenciák tudatos és magas szintű birtoklása nélkül nem valósulhat meg. Más népek irodalmának, művészetének megismerésén keresztül alakul ki a képesség az eltérő kultúrák megismerésére, a kultúrák közötti különbség megértésére.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását, a nyelvek és kultúrák iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia a tanulás terén is új utakat nyit, felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a tanulás, a képzés, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. A szövegszerkesztés, az információkeresés- és kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az információs társadalom technológiai útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) mind feltételezik az anyanyelvi kommunikáció magas szintjét. A digitális és hagyományos források révén elért információk szűrése, kritikus felhasználása elképzelhetetlen az aktív és felelősségteljes attitűd kialakítása nélkül. Ennek érdekében a tevékenységformáknak be kell mutatni a digitális eszközök helyes használatát, a jó és rossz gyakorlatok megkülönböztetését.

A hatékony, önálló tanulás

A helyes tanulási stratégiák elsajátítása teszi alkalmassá a tanulót az élethosszig tartó tanulásra, az önálló orientációra és ismeretszerzésre. Az irodalom terén is nagy hangsúlyt kap a differenciált egyéni vagy kooperatív munka. A hatékony, önálló tanulás módszereinek kialakítása érdekében szükséges a motiváció fenntartása, az új ismeretek szintetizálásának képessége, az idővel és az információval való hatékony gazdálkodás. Ugyancsak fontos a tanulók ösztönzése a különféle források megismerésére, kritikus felhasználására.

Szociális és állampolgári kompetencia

E kulcskompetencia alapja a hatékony kommunikáció, a különböző nézőpontok megértésének és figyelembe vételének képessége, a környezet problémái iránti érzékenység. A sikeres kommunikációs kapcsolatok és a társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és magatartási szabályok megértése. Ennek érdekében olyan légkörben kell folytatni a pedagógiai tevékenységet, hogy a tanulók elsajátíthassák a konstruktív kritika és a konfliktuskezelés gyakorlatát. A pozitív attitűd magában foglalja az irodalmi tanulmányok során elsajátítható humanista értékeket, az emberi, társadalmi problémák iránt érzékenységet és együttérzést.

Ember és társadalom műveltségi terület

Az *Ember és társadalom* műveltségi terület, amely magába foglalja a **történelem** tantárgyat, a társadalmi és gazdasági ismereteket, továbbá a **hon- és népismeret**, valamint az **etika** témaköreit, műfajából eredően igényli azt az oktatási, nevelési gyakorlatot, amelyet a kulcskompetenciák nyújtanak. Továbbá megfogalmazható az a kitétel is, hogy a kulcskompetenciák nélkül nem lehet eredményesen tanítani, átadni az Ember és társadalom műveltségi terület egyik szeletét sem.

Anyanyelvi kommunikáció

Könnyen belátható, hogy tantárgyaink elsőrendű közvetítő közege az anyanyelv. Mind szóban, mind írásban otthon kell lennie a tanulónak az anyanyelvi kommunikációban, hiszen a legfontosabb fogalmak, gondolatok, tények, források csak így mélyülhetnek el. Az Ember és társadalom igényli a magyarázatot, a vitát, a véleménynyilvánítást, nemkülönben az olvasást, vázlatkészítést, dolgozatok, előadások lejegyzetelését. A nyelvhasználat tárgyunk esetében valóban kulcskérdés.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az európai történelem tanítása, a források megjelölése műfajából eredően a latin nyelvre támaszkodik. Óhatatlanul találkozunk az 5–8. évfolyamon olyan szavakkal, fogalmakkal, amelyek az idegen nyelv alapjainak ismeretét feltételezik.

Matematikai kompetencia

Műveltségi területünk alapkövetelménye az idő fogalmának megértése, az idő számítása. A matematikai gondolkodás elengedhetetlen. Hasonlóképpen szükséges ez a kompetencia pl.: egy földterület kiszámításakor, az oszlop- és kördiagramok megrajzolásához, továbbá a táblázatok kitöltéséhez, értelmezéséhez.

Természettudományok és azok alkalmazásának kompetenciája

A történelem, továbbá a hon- és népismeret egészén végighúzódik a természeti jelenségeknek, a természeti világ alkotóelemeinek hatása és kölcsönhatása. Gondoljunk az időszámítás, a naptár, a Nap, Hold, Föld csillagászati jelenségeire, az időjárás és a terméseredmények összefüggéseire. Végeredményben a történelem választ ad arra, hogy az emberi tevékenység az évezredek során miképpen változtatta meg a természetet, a világot. A történelem tárgya lehet az is, hogy a tudomány, a technológiai módszerek, találmányok alkalmazása hogyan köti össze a társadalmi és természeti folyamatokat.

Digitális kompetencia

Információs társadalmunkban a digitális technológiák alkalmazása az ember és társadalom műveltségi terület hatékonyabb megértéséhez, tanulásához is nélkülözhetetlenek. A történelem tárgyunkhoz készült CD-n olyan interaktív játékok szerepelnek, amelyek új taneszközként a gyerekek nyelvén, érdeklődési köre mentén segítik a tanítást-tanulást. Mind a történelem, mind a honismeret hatékonyabb elsajátítását a tankönyvek gazdag képanyagából készült prezentáció segíti és számos információt az internetről szerezhetnek be a tanulók.

Hatékony, önálló tanulás

A tanuló legyen képes a kitartó, önálló tanulásra, rohanó világunkban legyen képes gazdálkodni idejével, energiájával. Tudja az új ismereteket megérteni, feldolgozni, s eddigi ismereti mellé beépíteni. Ehhez szükséges az információs kommunikációs technológiák (IKT) biztos kezelése, illetve azok segítségével a kreativitás fejlesztése. A hatékonyság, önállóság segítse a problémamegoldást, a konfliktusok kezelését, az új tanulási lehetőségek felkutatását.

Szociális és állampolgári kompetencia

A szociális, azaz személyes, valamint a személyek közötti, továbbá az emberek kulturális igényei és életszínvonala mentén történő közösségi beilleszkedés, a harmonikus életvitel mind része annak, hogy az egyén hogyan tud érvényesülni az egyre színesebbé, változatosabbá váló társadalmunkban. Az Ember és társadalom műveltségi terület, kiváltképpen a történelem és az etika foglalkozik a szociális és állampolgári kompetencia kérdéseivel.

A történelmet az egyének és a csoportok tevékenysége viszi előre, s a demokráciát az állampolgárok egymáshoz való viszonya alakítja, fejleszti.

Kezdeményezőkéesség és vállalkozói kompetencia

A tudás, a kreativitás, a kockázatvállalás, az újítás korunkban egyre nagyobb hangsúlyt kap. Azok a speciális ismeretek, képességek, amelyek kialakítják a tanulóknál a vállalkozói tevékenységet, a tanulás folyamatában kiemelt hangsúlyt kapnak. Ebben a folyamatban a gazdasági ismeretek elsajátítása a felnövekvő nemzedék életének alapjait jelenthetik. A történelem erre a kompetenciára is választ ad.

Esztétikai – művészeti tudatosság és kifejezőképesség

A művészetek, stílusok, az ember mindennapjait kísérő olyan dolgok, mint az öltözködés, a lakás, a szórakozás, a szabadidő eltöltése (zene, tánc, kirándulás, utazás stb.) olyan kísérő elemei az életnek, amelyek a történelem s a honismeret révén közvetíthetők az egyén felé.

A történelem, a társadalmi ismeretek, az azokban történő elmélyedés lehetőséget teremt arra, hogy az óriási mennyiségű információözből a tanuló kiválassza az értékeset, az esztétikusabbat, a művészeti értéket magába rejtő információkat.

A történelem a maga eszközeivel – például a korstílusok megismertetésével– a tradíciókat képes rendszerbe foglalni, s ez által az esztétikai-művészeti értékeket, mint alapvető kompetenciát elsajátíttatni a tanulókkal.

Etika

Anyanyelvi kommunikáció

Amellett, hogy a fejlesztés tárgyi-cselekvéses és szemléletes-képi útjait is preferáljuk, a társas lét etikai aspektusú elvont-verbális vizsgálatát kiváltképp fontosnak tartjuk. Ez utóbbi a nyelvi közvetítést messzemenően igényli. Életszerű helyzetek elemzésével törekszünk a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, és ezeknek a mindennapokban történő felhasználására. Fontos kiemelni a vitakultúra fejlesztését, kiváltképp a konszenzuskereső problémamegoldásokhoz felhasználandó érvelési eljárások gyakorlását.

Idegen nyelvi kommunikáció

A kulturális sokféleség tiszteletben tartásának tudatosításával és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődés felkeltésével a pozitív attitűd elsajátításához járulunk hozzá.

Matematikai kompetencia

Mind a logikailag helyes következtetések alkalmazása az érvelésekben, mind a statisztikai számítások, táblázatok olvasása, feldolgozása erősíti a matematikai kompetenciát. A kreatív és a kritikai gondolkodás technikáinak alkalmazása a vitákban lesz hasznos eszköz. A modellek használata, a hasonlóságok és analógiák felismerésén alapuló struktúrák alkotása a társas kapcsolatokban, a vertikális és horizontális relációk szerint történő besorolásban lesznek nagyon fontosak

Természettudományok és azok alkalmazásának kompetenciája

Az emberi tevékenység okozta változások megértésének és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősségnek a problémája közvetlenül megjelenik a tantárgy oktatásában. Az etikai kérdések iránti érdeklődés felkeltése és kiművelt kielégítése eminens feladat. A biztonság és a fenntarthatóság tisztelete a tudományos és technológiai fejlődésnek az egyénre, a családra, a közösségre és az egész emberiségre gyakorolt hatása kritikai elemzésével formálódik. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás is mint meghatározó erkölcsi alapelv bekerült a megvitandó témák közé. Fontos az egészségtanban (6. osztály) tanulnak felelevenítése.

Digitális kompetencia

Azoknak a képességeknek a fejlesztése, amelyek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését, a tantervi témaválasztásban elhagyhatatlan. A komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IST alkalmazása a tantárgy kritikai gondolkodást fejlesztő célkitűzéseiben nélkülözhetetlen.

Hatékony, önálló tanulás

A tantárgy elsősorban a pozitív hozzáállás erősítését segíti azzal, hogy a diákoknak korábbi tanulási és élettapasztalataikat a téma megértéséhez és feldolgozásához fel kell használniuk. Az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása nem céltalan, a többiekkel elvégzendő közös munkában fontos értéket képvisel minden egyes diák alkalmazott ismerete.

Esztétikai – művészeti tudatosság és kifejezőképesség

A nemzeti, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek befogadására való képesség fejlesztését támogatja az erkölcsi, a gazdasági, a környezeti témájú képek, reklámfilmek, plakátok bemutatása.

Az esztétikai befogadóképesség fejlesztése egyes, a környezetet ábrázoló műalkotások erkölcsi tartalmú elemzésével valósul meg.

Fizika

Anyanyelvi kommunikáció

A tanulóktól a fizikaórákon is elvárjuk a helyes és kreatív nyelvhasználatot. Arra kell törekednünk, hogy a tanulók értsék az olvasott és hallott szöveget; ismerjék a szakkifejezéseket, és legyenek képesek gondolataikat szóban és írásban is – a szaknyelv helyes használatával – szabatosan előadni. Legyenek képesek egyszerű gyűjtőmunkát végezni: különböző célokból megfelelő típusú szövegeket összegyűjteni, értelmezni és feldolgozni.

Idegen nyelvi kommunikáció

Legyenek képesek a tanulók az idegen szakszavak helyes olvasására, írására; a különböző nemzetiségű tudósok, feltalálók nevének helyes olvasására és kiejtésére.

Matematikai kompetencia

A fizikai számítások során fejlődik a tanulók problémamegoldó gondolkodása, feladatmegoldó készsége. Cél, hogy tudják alkalmazni a tanult matematikai ismereteket a fizikai problémák megoldására. Tudjanak táblázatokat és grafikonokat elemezni, mérési eredményeket grafikonon ábrázolni.

Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén

Szerezzenek a tanulók olyan fizikai ismereteket, amelyeket képesek mozgósítani *a mindennapi életben felmerülő problémák megoldása során. Ismerjék fel a természettudományok különböző területei közötti szoros kapcsolatokat. Legyenek kritikusak az áltudományos, illetve a tudomány- és technika-ellenes megnyilatkozásokkal szemben. Érdeklődjenek a természettudományok – így a fizika – fejlődésének az egyénre, a társadalomra és az egész Földre gyakorolt hatásaival kapcsolatban.*

Digitális kompetencia

A tanulók tudják használni a számítógépet. Legyenek képesek az interaktív média felelősségteljes használatára; információk megkeresésére, összegyűjtésére és feldolgozására.

Hatékony, önálló tanulás

A tanulók legyenek képesek a kitűzött cél érdekében kitartóan tanulni; saját tanulásukat megszervezni, a rendelkezésre álló idővel és információval helyesen gazdálkodni. Tudjanak heterogén csoportban is hatékonyan, képességeiknek megfelelően dolgozni, tudásukat másokkal is megosztani.

Szociális és állampolgári kompetencia

Ismerjék fel a tanulók, hogy a fizikai kutatások, felfedezések és azok alkalmazásainak célja csak a közjó szolgálata lehet; tudjanak különbséget tenni a tudomány eredményeinek humánus és antihumánus alkalmazásai között (atomreaktor – atombomba; környezetkárosító és környezetbarát technológiák, stb.). Egyéni- és csoportmunka során alakuljon ki bennük az egyénnel, csoportokkal stb. való együttműködés készsége, a megkülönböztetés-mentesség. Legyenek képesek hatékony szakmai kommunikációra. Fizikai ismereteik is szolgálják a különböző közösségi tevékenységek és a különböző szinteken hozott döntések kritikus elemzését.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanulók ismerjék meg tágabb környezetüket, legyenek képesek a kínálkozó lehetőségek megragadására. Legyenek képesek fizikai ismereteik kreatív alkalmazására, álljanak készen az új ismeretek megszerzésére, vagy a meglévők bővítésére. Tudjanak tervet készíteni céljaik elérése érdekében.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

A természeti jelenségek megfigyelése a céltudatos információszerzésen kívül esztétikai élményt is jelent. Ugyanígy alkalmas az esztétikai tudatosság és kifejezőképesség fejlesztésére a megfelelően összeállított és kivitelezett kísérlet is. Az eszközök alkalmazása céljának és formai megjelenésének (formatervezés) céltudatos összevetése fejleszti az önkifejezés képességét.

Kémia

A megfigyelések saját szavakkal történő elmondása, a szövegértési feladatok gyakorlása fejlesztik az **anyanyelvi kommunikációt**. Ugyanennek a kompetenciának a fejlesztéséhez járul hozzá a szakirodalomban, interneten, lexikonokban való kutató munka, a szóbeli felelés, kiselőadások tartása, vagy írott formában posztetek, faliújságok készítése, illetve pl. szakmai anyagok iskolai újságban történő megjelentetése.

Az interneten való kutató munka összefügghet a **digitális kompetenciával**. Megkívánható, hogy a különböző szakanyagokat pl. poszttert, kiselőadás szövegét, iskolai újságcikket számítógép segítségével szerkesszék meg a tanulók, amelyben nagy segítséget nyújthat egy jól felszerelt iskolai számítógéppark a megfelelő digitális eszközökkel és internet-hozzáféréssel. Ezekkel az önálló tanulást segítő módszerekkel hozzásegíthetjük a tanulókat a saját tanulási módszer kialakításához.

A természettudományok megértésénél előtérbe kerül a valóság „leképezése”, a modellalkotás. Ahhoz, hogy a tanulók értsék a modellalkotás lényegét és alkalmazni is tudják, több készségüket, képességüket használniuk kell. Például a halmazállapot-változások részecskeszemlélettel való értelmezésénél érteniük kell, hogy egy részecskét ábrázoló tárgyi modell nem csak méretben különbözik egy valóságos részecskétől, és csak a számunkra lényeges jellemzőket ábrázolja. Ezért lehet ugyanazt a valóságos részecskét akár többféle tárgyi modellel is ábrázolni. Érteniük kell, hogy a halmazban való jában számunkra felfoghatatlanul sok, parányi részecske van, amelyek különböző irányokban, sebességgel és energiával mozognak, és a részecskék között nincsen anyag.

Ehhez képzelőerőre, absztrakciós képességre és kreativitásra van szükség. Tehát a kémiai parányok világát akkor lehet igazán eredményesen tanítani, ha ezt megelőzően a gyerekek fantáziáját, kreativitását, absztrakciós képességét már fejlesztették (nem véletlenül kerül ez a témakör a hetedik évfolyamra); ennek segítségével azonban kialakíthatunk egy olyan természettudományos gondolkodásmódot (modellhasználatot), amelynek a segítségével jelenségeket tudnak továbbgondolni, előre jelezni a tanulók, jelenségeket tudnak értelmezni (pl. kémiai és fizikai változások során a részecskék hogyan változnak meg, az egész halmaz hogyan változik meg, milyen energiaváltozások kísérik stb.), mindezek alapján értelmes cselekvésre képesek, és értő módon tudnak a természet felé fordulni. Fontos, hogy a modell és a gyakorlatban megfigyelhető jelenség között a tanulók kapcsolatot találjanak; illetve hogy a laboratóriumban elvégzett adott kísérlet és a természetben lejátszódó adott folyamat között összefüggést lássanak.

A kémiai számítási feladatok fejleszthetik a **matematikai kompetenciát**. Előnyös, ha a feladatok tartalma a gyakorlati élettel kapcsolatos. Ha előre megbecsültetünk bizonyos várható mennyiségeket, ez fejleszti a mennyiségi szemléletet. Ha önállóan kell a tanulóknak adatokat kikeresniük táblázatokból, grafikonokról, ezzel elősegíthetjük az adatkezelés, táblázathasználat képességét, a számok halmazában való eligazodást.

A kiscsoportos munka során fejleszthető a tanulók kooperációs készsége, szociális érzékenysége, megtapasztalhatják a csoporthoz tartozás élményét, az együttgondolkodás hatékonyságát. Fontos, hogy a csoporton belül mindig mindenkinek meghatározott feladata legyen, és érezze munkája fontosságát. Ezzel az **állampolgári kompetenciá**kat fejleszthetjük. Ezeket erősíthetjük környezetvédelmi, fogyasztóvédelmi témakörök feldolgozásával.

Természetismeret

Anyanyelvi kommunikáció

Tanórákon a tények, fogalmak, gondolatok, érzések, vélemények felfogása, értelmezése, kifejezése, vagyis a szövegalkotás és a szövegértés az **anyanyelv használatával** történik. Az anyanyelv használatához kapcsolódó **nyelvhelyességi szabályok** gyakorlati **alkalmazása** (és betartása) a természetismeret órákon is alapvető képességfejlesztési feladat. A tananyag feldolgozása során **bővül az általános és speciális** (a természettudományos megismerés során kialakuló) **szókincsük, fejlődik szó-**

beli és írásbeli kommunikációs képességük. A természetismeret művelődési anyaga lehetőséget biztosít, hogy ismeretterjesztő irodalomból, digitális információhordozókból gyakoroltassuk a tananyaghoz kapcsolódó **leírások, képek, ábrák** szempontok szerinti összegyűjtését, azok **feldolgozását** és **értékelését.**

Matematikai kompetencia

A természetismeret órákon matematikai képletek felidézésével, az élőlények szervezettani struktúráinak, azok szabályszerűségeinek felismertetésével fejleszthetjük a matematikai tudás alkalmazási képességeit. Számos lehetőség adódik, pl. a térképeken való mérések, becslések elvégzésére, növekedési és fejlődési folyamatokat bemutató grafikonok elemzésére, továbbá táplálkozási, tápanyagösszetételi táblázatok értékelésére, matematikai számítások végzésére (pl. pulzus, légzésszám, vérnyomás, tömeg, térfogat stb.). A kapott eredményeket a matematikai kompetenciák segítségével indokolják, értékelik a diákok.

A természettudományokhoz és azok alkalmazásához kapcsolódó kompetenciák

A természettudományok iránti megismerő tevékenységben a 10-12 éves korosztály számára meghatározó erejű a motiváció. A természetismeret órák feladata olyan attitűdök kialakítása, amelyek biztosítják a folyamatos érdeklődést és az aktivitás magas szintjét a természetben zajló folyamatok megismerésére. A természettudományos szemléletet és gondolkodásmódot a természeti, ill. a gazdasági-társadalmi folyamatok kölcsönhatásainak bemutatásával és értelmezésével alapozhatjuk meg. A kompetencia fejlesztése során olyan ismeretek, képességek, készségek kialakítása is szükséges, amelyek birtokában a tanulók elemi magyarázatokat és előrejelzéseket képesek adni a természeti folyamatokról. A tárgy tanulása során ismerjék meg az alapvető természettudományos fogalmakat, az emberi beavatkozások különböző formáit, azok hatásait a bioszférára. Mindezek birtokában értsék meg a beavatkozások kockázatait, és tudjanak véleményt mondani a különböző döntéshozatalokról és azok erkölcsi kérdéseiről. A természetismeret tanítása során ismerjék meg az emberi tevékenység negatív hatásait a természeti környezetre, és szerezzenek elemi ismereteket a fenntartható fejlődés lényegéről, az emberi felelősségtudatról. A természettudományos műveltségüknek alkalmasnak kell lennie arra, hogy segítse az eligazodást a hétköznapi élet problémáiban. A kompetenciáknak biztosítani kell, hogy a tanulók segítségével felismerjék a tudományellenes megnyilvánulásokat és az áltudományos nézeteket.

Digitális kompetencia

A tanulók legyenek képesek a digitális eszközöket (számítógép, tv, fényképezőgép, kamera, digitális táblák) magabiztosan használni és a művelődési anyaghoz kapcsolódó információkat összegyűjteni, ill. ismeretforrásként tanári segítséggel, majd egyre nagyobb önállósággal felhasználni. A digitális technikák alkalmazásához szükséges képességek (az információk felismerése, értékelése, tárolása, bemutatása) birtokában a diákok legyenek képesek a tananyaghoz információkat összeállítani. A digitális technikák kompetenciái a tanulók számítógép-alkalmazási képességeit (szövegszerkesztés, információ-tárolás, internethasználat) és kreativitásuk fejlesztését is segítik. Mindezzel megalapozzuk az egyéni érdeklődés szerinti tanulás képességeit is.

A hatékony, önálló tanulás

A természetismeret tanítása-tanulása fejleszti a hatékony és az önálló tanuláshoz szükséges alapképességeket, amelyekre az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása épül. A tanórákon fejleszteni kell az önálló tanuláshoz (tanulási stratégiák kidolgozása, motiváció, a figyelem, kitartás, nehézségek leküzdése, a saját munkájuk értékelése) és a közös (páros vagy csoport) munkához szükséges képességeket (együttműködés, feladatmegosztás, felelősségtudat stb.). A hatékony tanulás képességeinek – így a természetismeret tanulási képességeinek is – biztosítani kell, hogy a tanulók ismereteiket alkalmazzák, segítve ezzel a mindennapi élet problémáinak, akadályainak leküzdését.

Biológia

Anyanyelvi kommunikáció

Az ismeretszerzés folyamatában, a felfogás és az alkalmazás során értelmezik a szöveget, és szöveget alkotnak a tanulók. A biológiai műveltséggel kapcsolatos tények, fogalmak, gondolatok, képzetek, vélemények, érzések kifejezése szintén számos **szövegalkotási és szövegértési feladatot** jelent. Utóbbi különösen fontos, hiszen a szövegértés a feltétele az értelmes tanulásnak. A biológia órákon az **anyanyelv használata** során lehetőség van a nyelvhelyesség szabályainak gyakorlati alkalmazására, az **általános és a speciális szókincs** (biológia fogalomrendszere) bővítésére.

A tanórák nagy részén szóbeli és írásbeli kommunikáció folyik, amely jó alkalom az egyéni kommunikációs képességek fejlesztésére. A biológiai művelődési anyag különösen jó lehetőséget biztosít arra, hogy ismeretterjesztő irodalomból, digitális információhordozókból gyakoroljuk, a tananyaghoz kapcsolódó **szöveges és vizuális információk szempontok szerinti összegyűjtését, elrendezését, azok feldolgozását és értékelését.**

Matematikai kompetenciák

A biológiaórákon egyes témakörök tanítása során felidézzük és alkalmazzuk az egyszerűbb kémiai és matematikai képleteket. Az élőlények szervezettani struktúráinak és azok szabályszerűségeinek felismertetése szintén fejleszti a matematikai tudásuk alkalmazási képességeit. Számos lehetőség adódik pl. a növekedési, fejlődési és az életfolyamatok szabályozását bemutató grafikonok adatainak elemzésére, továbbá a táplálkozási, tápanyagösszetételi táblázatok értékelésére, matematikai számítások végzésére (pl. pulzus, légzésszám, vérnyomás, az úszó, lebegő, aljzatra süllyedő vízi élőlények felszíne, tömege, térfogata, sűrűsége stb.). Ezekon az órákon a kapott adatokat, a számolások eredményeit a matematikai kompetenciák segítségével értékelik és indokolják.

A természettudományokhoz és azok alkalmazásához kapcsolódó kompetenciák

A természettudományos kompetenciák fejlesztésének alapfeladata a természettudományos tárgyak tanulásához szükséges az attitűdök (érdeklődések, értékek, érzelmek, magatartási, konkrét cselekvési elemek) folyamatos fejlesztése. Ez megfelelő pszichés háttérrel, kellő motivációt biztosít az értelmes tanuláshoz. Az a természettudományos megismerés módszereinek elsajátításakor, olyan készségeket, képességeket kell kialakítani, amelyek birtokában magyarázatokat tudnak adni a biológiai folyamatokra (is), előrejelzéseket készíthetnek bizonyos biológiai folyamatokról, és ezek birtokában a cselekvéseiket tudatosan irányítani tudják. Meg kell ismerniük az alapvető természettudományos fogalmakat, folyamatokat, hogy megértsék az emberi beavatkozások különböző formáit, azok hatásait a bioszférára. Mindezek birtokában képesek csak elgondolkodni, és hipotéziseket felállítani a beavatkozások kockázatairól. Az alapfogalmak ismeretének birtokában tudnak csak véleményt mondani a különböző döntéshozatalokról, azok erkölcsi vonatkozásairól.

A biológia tanítása során olyan képességeket is fejleszteni kell, amelyek birtokában nemcsak megértik az emberi tevékenységek hatását, hanem felébresztik az egyéni és a közösségi felelősségtudatot a fenntartható fejlődés iránt. A fenntartható fejlődés érdekében legyenek képesek az életük során lokálisan és globálisan cselekedni.

A természettudományos műveltségüknek ki kell terjednie a hétköznapi életben jelentkező, biológiai problémák megértésére és a különböző megoldások felismerésére. A műveltségük tartalmának része olyan ismeretek és képességek fejlesztése is, amelyek segítségével felismerhetik a tudományellenes megnyilvánulásokat, és az áltudományos nézeteket.

Digitális kompetencia

A biológia tanítása-tanulása során a digitális kompetencia fejlesztésének célja, hogy a tanulók legyenek képesek a digitális eszközöket (számítógép, TV, fényképezőgép, kamera, digitális táblák) magabiztosan használni és a művelődési anyaghoz kapcsolódó információkat összegyűjteni, ismeretforrásként – kellő tanári segítséggel – felhasználni. Mindehhez az alábbi készségeket kell fejleszteni: információk felismerése, értékelése, tárolása, bemutatása. A digitális képességek birtokában tudjanak

önállóan is a tananyaghoz, vagy annak kiegészítésére szöveges és vizuális információkat összeállítani, azokat szemléletesen bemutatni.

Mindezekkel hozzájárulhatunk a számítógépes alkalmazások (szövegszerkesztés, információtárolás, internethasználat) képességeinek kialakításához, a tanulók kreativitásának fejlesztéséhez és az egyéni érdeklődés szerinti tanulás motiválásához is.

A hatékony, önálló tanulás

A biológia tanításának feladata – a többi tantárgyhoz hasonlóan –, hogy fejlessze az önálló tanuláshoz szükséges alapképességeket (írás, olvasás, szövegértés, lényegkiemelés, informatikai eszközök használata stb.) is, amelyekre minden ismeret elsajátításhoz szükség van. Bármely tantárgy hatékony tanulása csak az alapképességek magas színvonalán valósítható meg.

Az önálló tanulás sajátos képességek kialakítását is jelenti, pl. a tanulási nehézségek leküzdését, az ismeretek felhasználását és alkalmazását, valamint a problémamegoldást. Az önálló tanuláshoz szükséges képesség (egyéni tanulási stratégiák kidolgozása, motiváció, figyelem, a munka értékelése) fejlesztése minden tanóra feladta.

Egészségtan

Anyanyelvi kommunikáció

Szóbeli és írásbeli kommunikáció-fejlesztés történik minden anyag feldolgozásánál. Csoportosan és egyénileg történő lényegkiemelés, megbeszélés, vita formájában.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az említett külföldi tudósok nevének helyes kiejtése illetve írása. A fejlesztő szakaszban gyűjtőmunkaként idegen nyelvű szövegek fordítása a tanulókat érdeklő témában.

Matematikai kompetencia

Egyszerű számítási feladatok, grafikonok elemzése a környezet-egészségüggyel kapcsolatban.

Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén

Az egészségtan különösen alkalmas a különböző természettudományos ismeretek integrálására. Az egészség nem választható el az egészséges környezettől és ezzel együtt az élő és élettelen környezeti tényezők rendszerétől. Az ökológiai rendszerek – benne az ember – rendkívül összetett egymásra hatások következtében változnak az alkalmazkodás érdekében. A biztonság megőrzése, a technológiai fejlődés Földünkre gyakorolt hatásai és a negatív hatások ellensúlyozása, kivédése, egyaránt szükségessé teszi a rendszerben gondolkodás elsajátítását.

Szerezzék meg azokat az ismereteket és azok alkalmazásához szükséges jártasságokat, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát. Képesek legyenek holisztikusan szemlélni saját életműködéseiket (testi-lelki egészség) és tudatosuljon bennük az ember és az őt körülvevő környezet kölcsönhatásainak következménye.

Az egészségtan tanítása nyújtson segítséget az embert veszélyeztető környezeti, társadalmi hatások felismeréséhez és adjon tanácsokat azok kivédésére, elhárítására.

Digitális kompetencia

A megfelelő honlapok felhasználásával készíthetnek a tanulók beszámolókat, illetve kiselőadásokat egyénileg és csoportokban, egymást segítve.

A hatékony, önálló tanulás

A szöveg értelmezése és a lényegkiemelés gyakorlása történik az új anyag feldolgozásánál. Képek, rajzok megfigyelése és a következtetések levonásának gyakorlása. Asszociációs feladatokkal a különböző agyterületek együttes aktiválása, feltételes reflexek kialakítása, amely a tanulás alapja. A motiváció folyamatos fenntartásával, a tanulónak képesnek kell lennie a közös munkára, saját munkája értékelésére és szükség esetén támogatás kérésére.

Szociális és állampolgári kompetencia

A tanulónak testi-lelki egészség megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges ismeretek elsajátításával lesz lehetősége az egészséges életmód alkalmazására, amely az egészséges interperszonális és

interkulturális lét alapja. Az elsajátítandó ismeretek alkalmazásával lesz lehetősége alkotó részvételre az állampolgári tevékenységekben, a fenntartható fejlődés támogatásában és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletében.

Az egészségtan oktatása tudatosítsa az önismeret, a helyes önértékelés fontosságát az egyéni döntések meghozatalában. Hangsúlyozza az empátia szerepét egy másik ember megítélésében. Sajátíttassa el azokat a technikákat, amelyek az elsősegélynyújtáshoz szükségesek.

A modul oktatása ösztönözze a diákokat arra, hogy kialakuljon bennük az önmagukkal szembeni felelősségérzet. Ismerjék fel, miért szükséges a jövő tervezése, az életút tudatos építése, s lássák be, hogy ebben meghatározó szerepet játszanak az egyéni döntések, helyzetmegoldási, megküzdési technikák. Nyújtson segítséget abban, hogy a tanulók helyesen értelmezzék azt a tényt, hogy az egészség megőrzése egyéni tetteken, választásokon, személyközi kapcsolataik minőségén is múlik.

Segítse a tanulókat az egészség helyes értelmezésében, és az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakításában. Ismertesse meg a tanulókkal szervezetük életkori sajátosságait és készítse fel őket a változások helyes kezelésére. Ösztönözzön a helyes viselkedésmódok elsajátítására, környezetegészségvédő szokásrendek kialakítására. Fejlessze a már kialakult higiénés ismereteket és készségeket. Adjon javaslatokat az egészséges életmód kialakítására, a természet adta lehetőségek kihasználására.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

Az egészséges életmód kialakításához megszerzett ismeretek és alkalmazásuk gyakorlása során szert tesznek a tanulók olyan készségekre mint a tervezés, szervezés, irányítás, elemzés, kommunikálás, tapasztalatok kikérdezése, értékelése, kockázatfelmérés és-vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

Az egészségtan tanítása adjon támpontokat, értelmezési kereteket az életmódbeli döntések meghozatalához, ezzel is segítve, hogy az egészséget támogató magatartásformák, megoldási módok alternatívaként jelenjenek meg a tanulók mindennapi életében.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az egészségtanban szereplő témák mindegyike kapcsolatba hozható a művészetekkel. A mozgás a táncsal, a többi témánál pedig a különböző ábrázolások, irodalmi idézetek felhasználása teszi befogadhatóbbá a tananyagot. A tanulók cselekedtetése (tánc, szerepjátékok, tornagyakorlatok, vázlatrajz, plakátrajz) fejleszti művészi, esztétikai érzéküket és érzelmi életüket.

Földrajz

Nagyon fontos elem az ***anyanyelvi kommunikáció*** fejlődése, melyet különféle szóbeli és írásbeli ismeretközvetítő, illetve értékelési módszerek alkalmazásával segíthetünk a földrajzi tartalmak elsajátítása során.

A tantárgy keretei lehetőséget biztosítanak a ***matematikai kompetencia*** fejlesztésére is. Az a cél, hogy a tanulók alkalmazni tudják az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, főként az adatfeldolgozások, megfigyelések során és a térképen való mérések, becslések végzése közben.

A természeti, a társadalmi-gazdasági és a környezeti folyamatokban megfigyelhető kölcsönhatások feltárásával hozzájárul a ***természettudományi szemlélet*** és gondolkodásmód kialakulásához.

Az állandóan változó világunk természeti, környezeti és társadalmi-gazdasági folyamatainak megismeréséhez és megértéséhez nélkülözhetetlen a folyamatos tájékozódás és információszerzés. Az ismeretek elsajátítása szempontjából fontos a tanulók kezdetben még irányított, majd egyre önállóbbá váló információszerző tevékenysége. Ezért a tanítási-tanulási folyamat egészében nagy hangsúlyt kap az információszerzés és információfeldolgozás képességének fejlesztése, különös tekintettel a digitális világ nyújtotta lehetőségek felhasználására.

A tanítási-tanulási folyamat kiemelt célja a folyamatos önképzés iránti igény, valamint az élet-hosszig tartó tanulás képességének kialakítása, melyre e tantárgy keretein belül is törekedni kell. Hazánk társadalom-földrajzi jellemzőinek bemutatásával a tantárgy hozzájárul a **szociális és állampolgári kompetencia** fejlődéséhez.

Napjaink társadalmi-gazdasági folyamatainak megismertetése elősegíti a tanulók **gazdasági élet** eseményeiben eligazodó, aktív, kreatív, rugalmas és vállalkozóképes állampolgárrá válását.

Mozgóképkultúra és médiaismeret

A tantárgy a gyerekek világának „kitágításával” elültetheti bennük a kulturális sokféleség tiszteletben tartását, a különböző tradíciók, nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció és párbeszéd iránti érdeklődést. A megfelelő műalkotások kiválasztása, illetve az egyéni és csoportos feladatok kreatív kifejezése megalapozhatja a gyerekek állampolgári és normatudatát, toleranciáját és empátiáját az esetek iránt. A tantárgy tanítása során lehetőség nyílik számos, a demokráciákat és a plurális, sokrétű társadalmakat jellemző probléma megvitatására és kreatív feldolgozására. Így szóba kerülhet például a tudományos és technológiai fejlődés hatása az egyénre, illetve annak szűkebb és tágabb közösségére, a fenntartható fejlődés és a környezettudatos élet kérdése, valamint a világban tapasztalható, mindenkire hatással lévő folyamatokért viselt egyéni és közösségi felelősség ügye. Mindezzel hozzájárulhat ahhoz, hogy majdan a társadalomnak minél több olyan tagja legyen, aki önállóan és felelősen tud dönteni, aki képes élni a számára is biztosított „adó és vevő” szabadsággal, képes a társadalomba beilleszkedni, a közjóért tenni, a közügyekben aktívan részt venni, vagyis fejlett **szociális és állampolgári kompetenciával** bír.

Fontos cél a közösségi és egyéni alkotás megszerettetése, a gyerekek együttműködési készségének és döntési kompetenciájának fejlesztése. A mozgóképkultúra és médiaismeret oktatása lehetőséget kínál a gyermekekben a kritikai szellem felkeltésére, személyiségük fejlesztésére, kreativitásuk és alkotóvágyuk bátorítására.

Így fejlődik a gyerekek önismerete, **kezdeményező képessége és vállalkozói kompetenciája**.

A játékos feladatkijelölés fokozza aktivitásukat és felelősségvállalásukat. A tantárgy jelentős mértékben épít a tanulók egyéni megfigyeléseire, saját kommunikációs és médiafogyasztói szokásaik felmérésére, a választási tudatosságuk önálló kutatására. Az önmaguk és társaik megfigyelése, a közös alkotómunka során kapott visszacsatolások, reflexiók, a saját álláspont ütköztetése a viták során egyaránt alakítja a tanulók önmagukhoz való viszonyát és önkontrollját.

A mozgóképkultúra és médiaismeret széles lehetőséget biztosít a gyerekek számára arra, hogy megfigyeljék a különböző kommunikációs aktusokat, ilyeneket maguk is létrehozzanak, gyakorolják a különféle nyelvi stílusokat, valamint kipróbálják kifejezőképességüket különböző helyzetekben. A tantárgy segítséget nyújt abban, hogy a gyerekek képesek legyenek a különféle típusú szövegeket megkülönböztetni, adatokat gyűjteni, csoportosítani és rendszerezni, illetve vitákban érvelni, saját álláspontjukat tisztán és világosan kifejezni. Ízelítőt kaphatnak abból, hogy a különböző stílusú szövegek milyen hatást váltanak ki, milyen a társadalmilag felelős nyelvhasználat, és ezek révén öntudatlanul fejlesztik **anyanyelvi kommunikációjukat**.

A tantárgy fejleszti a gyermekek **digitális kompetenciáját**, bevezet az információs társadalom eszközeinek használatába, megismerteti az információk és adatok felismerésének fontosságával, visszakeresésének módszereivel, az adatbázisok használatával, a hálózati kommunikáció általános gyakorlatával és szabályrendszerével. Tudatosíthatja a világháló használatának írott és íratlan normáit, a jogkövető magatartás legfontosabb alapelveit, a felhasználóra leselkedő veszélyeket.

A filmművészet formanyelvének, alapelemeinek, a valóság és a reprodukció kapcsolatának bemutatása, az ábrázolás különböző módozatainak és stílusainak tanulmányozása, a történetmesélés lehetőségeinek, a tér és az idő kezelésének áttekintése hozzájárul a tanulók önkifejezési képességeinek kiteljesítéséhez, a filmek befogadásához, a művészi szándékok és értékek alaposabb megértéséhez, az **esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség** fejlesztéséhez.

A cél elsősorban nem az, hogy a gyerekek a médiumok fejlődésével kapcsolatos lexikális tudást megszerezzék, hanem az, hogy a helyes viszonyrendszer alapjai kialakuljanak bennük. Ez az alap a különböző képességek és attitűdök fejlesztésével, a tanulók személyiségének „kinyitásával” rakható le. A tantárgy nem elsősorban válaszokat ad, hanem az azokhoz vezető utat nyitja meg; esztétikai, ízlésbeli kérdésekben nem ítél, hanem választási lehetőséget kínál, nem mutat követendő irányt, csak orientál. Célja, hogy kibontsa, elmélyítse a sikeres társadalmi beilleszkedéshez és alkalmazkodáshoz szükséges kompetenciákat és tudást, és a terület szédítő tempójú változásain keresztül bemutassa, hogy világunkban milyen fontos szerepe van a folyamatos, *hatékony és önálló tanulásnak*.

V.1. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK

KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

- A tankönyvek megrendeléséért az igazgató a felelős. Minden év február 28-ig megküldi a megrendelést a kiadónak vagy a könyvterjesztőnek.
- Az igazgató a nevelőtestület véleményének kikérésével tankönyvfelelőst bíz meg. A tankönyvfelelős minden év február 15-ig összegyűjti a nevelők által elkészített rendeléseket és kitölti a megrendelő lapokat.
- A pedagógus a helyi tanterv alapján a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével választja ki a tankönyveket, a tanulmányi segédeszközöket.
- Ahol csak lehet törekedni kell arra, hogy tartós tankönyv kerüljön megrendelésre.
- A nevelőtestület határozza meg, hogy a tartós tankönyvek vásárlására biztosított 25%-ból az adott évben milyen könyveket vásárol meg az iskola.
- Évközben új tankönyvet, taneszközt a nevelő nem változtathat, ha azt a szülőnek kell fizetni.
- A 2. félévi szülőértekezleten tájékoztatjuk a szülőket a következő év taneszköz-szükségleteiről a támogatás mértékéről.
- Június 15-ig felmérjük a szociálisan rászoruló tanulók előrelátható számát, a szülőket nyilatkoztatjuk a támogatás igénybevételéről.

A tankönyv kiválasztásának szempontjai:

- Feleljen meg a helyi tanterv közvetítendő műveltséganyagának, a nevelő tartalmi elvárásainak.
- Segítse megfelelően a tananyag megértését, legyen korszerű szemléletű, praktikus tartalmú.
- Biztosítsa a gyermeki érdeklődés szintentartását, legyen olvasmányos, érdekes, lényegyet megragadó.
- Bekerülése és kivitele, tartóssága legyen szinkronban, ára legyen megfizethető.
- Szerepeljen a tankönyvjegyzékben.

V.2. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI

Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei

- 1) Az iskola az első osztályba történő beiratkozásnál a törvényi előírásokat, az óvodai szakvéleményt, ill. az óvoda által kért Nevelési Tanácsadó, Szakértői Bizottság által kiadott szakértői vélemény alapján, fogadja tanulóit.
- 2) Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza az első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyam végéig tart. Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza négy részre tagolódik, melyek a következők:

1-2. osztály:	bevezető
3-4. osztály:	kezdő
5-6. osztály:	alapozó
7-8. osztály:	fejlesztő szakaszok.

A tanuló az 1. évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamisméltésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

3) A magasabb évfolyamba – akár tanév közben – beiratkozó tanulók fogadása esetén is elsőbbséget kell biztosítani a körzetben lakó, tartózkodó illetve testvér gyerekeknek. Abban az esetben, ha a belépő tanuló a témakörök átcsoportosítása miatt nem tud közvetlenül kapcsolódni a helyi tanulócsoporthoz, a nevelő által meghatározott ideig türelmi időt kap a felzárkózásra. A felzárkózásra tanári segítséget kérhet.

4) a) A tanulók továbblépésének feltétele a helyi tanterv által kialakított tantárgyi minimumkövetelmény teljesítése.

A nevelői döntésben a tanév teljesítménye a meghatározó, melyet a folyamatos értékelések alapján a tanító, ill. tanár alakít ki, a nevelőtestület véleményezi. Az a tanuló, aki a tantervi minimumkövetelményt nem teljesítette, 2. osztálytól javítóvizsgát tehet, ill. osztályismétlésre köteles.

b) Az a tanuló, aki a tanítási év alatt 250 órát vagy ennél többet mulaszt, a nevelőtestület határozata alapján, csak osztályozó vizsgán való megfeleléssel léphet magasabb évfolyamba.

5.) Rendkívüli – tanévet átlépő – továbbhaladási igény esetén a szülőnek (gondviselőnek) kell kérnie a nevelőtestület támogató döntését. A nevelőtestület támogatása esetén a tehetséges tanuló osztályozóvizsgán bizonyíthatja rendkívüli felkészültségét.

V.3.. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI, A TANULÓ MAGATARTÁSA, SZORGALMA, ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI, TOVÁBBÁ – JOGSZABÁLY KERETEI KÖZÖTT – A TANULÓ TELJESÍTMÉNYE, MAGATARTÁSA ÉS SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK, MINŐSÍTÉSÉNEK FORMÁJA.

V.3.1. Az iskola helyi értékelési rendszere

A pedagógus a tanuló teljesítményét *tanév közben rendszeresen* értékeli. Az értékelés kétféle módon történhet: szöveges formában, vagy érdemjeggyel. Ezen felül a nevelő sajátos jelzéseket (piros pont, csillag) is alkalmazhat a gyermek teljesítményének értékelésére.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel fejezzük ki a tanulók teljesítményét.

A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon - a közoktatási törvény 70. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint-a tanulók teljesítményének, előmenetelének értékelésében, minősítésében érdemjegyeket, osztályzatokat alkalmazunk.

Szöveges értékelésnél:

- kiválóan megfelelt,
- jól megfelelt,
- megfelelően teljesített,
- felzárkóztatásra szorul kifejezéseket, kell alkalmazni.

A „felzárkóztatásra szorul” minősítés esetén az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárnai a tanuló fejlődését, haladását, akadályozó tényezőket és javaslatokat kell tenni azok megszüntetésére.

Iskolánkban 2. év végétől 8. év végéig a Köznevelési Törvény 70 §-ban meghatározott 1-5-ig skála alapján érdemjeggyel határozzuk meg a tanulók teljesítményét.

Így: a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél: jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen;

a tanuló magatartásának, szorgalmának minősítésénél: példás, jó, változó, rossz/ hanyag érdemjegyeket, osztályzatokat alkalmazunk.

A kimagasló teljesítmény esetén a tanulót dicséretben részesítjük.

A magántanulók év végén osztályozóvizsgát tesznek.

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanév közben rendszeresen (legalább havonta egy alkalommal) érdemjeggyel értékeli, félévkor és év végén osztályzattal minősíti. A minősítés együtt jár a félévi és év végi bizonyítvány átadásával.

Az év közbeni értékelés elvei

1) Legyen rendszeres, lehetőleg havonta egyszer, minden témakör lezárásakor kapjon a tanuló érdemjegyet.

Az érdemjegyről a szülőt az ellenőrző könyvön keresztül tájékoztatni kell. A kijavított dolgozatokat, témazárókat a szülők a nevelő fogadóóráján megtekinthetik.

2) Az évközi értékelések során a pedagógusok módszertani szabadságukkal élve szabadon alkalmazhatnak értékelő szimbólumokat, melyeket érdemjegyekre váltanak át a naplóban és az ellenőrzőben.

3) A teljesítmény osztályozásakor elsődleges szempont a helyi tantervi követelményeknek való megfelelés.

A készségtárgyaknál az egyén adottságait az önmagához viszonyított fejlődését kell figyelembe venni.

4) Célunk az értékeléssel:

- Meggyőződés a tananyag elsajátításának mértékéről, a továbbhaladás lehetőségéről.
- A tanuló motiválása.
- Az adott időpontban a tudásállapot meghatározása, minősítése.
- Fejlesztési teendők meghatározása.
- Kötelességtudat formálása.
- A kommunikációs készség fejlesztése.
- A lényegkiemelés, az ismeretek szilárd megalapozása.
- Meggyőződés a tanulási technikák eredményességéről.
- A hiányosság, lemaradások feltárása, pótlása.

5) A tanulók magatartását, szorgalmát havonta értékelik az osztályfőnökök, az osztály tanulói és az ott tanító nevelők véleményét is figyelembe véve.

V.3.2. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A nevelő a tanítási anyag elsajátításának mértékéről számonkérés formájában győződik meg. A számonkérésnek rendszeresnek kell lennie.

Formái:

- *napi rendszerességű:* (a.) szóbeli,

(b.) írásbeli. Az értékeléskor törekedni kell arra, hogy a szóbeliség és az írásbeliség megfelelő arányban legyen.

A számonkérés része lehet az írásbeli házi feladat értékelése is.

- *témazáró feladatok:* Egy-egy téma rendszerező összefoglalása után írásban. A témazárók érdemjegyei a tanulói értékelésben súlypontosak.
- *év végi, félévi felmérések:* Egy nagyobb időszak tantervi követelményeinek elsajátításáról adnak számot a tanulók. Legalább egy óra áttekintés előzze meg a megírást. A felmérés a nevelő felé tájékoztatás, **a tanuló nem kaphat érte érdemjegyet.**
- *Országos mérések:* Az OH által szervezett mérésekbe való bekapcsolódás. Érdemjegyeket a tanuló nem kap érte.

A nevelő a tanulót külön feladattal is megbízhathatja, vagy a tanuló önként vállalhat feladatokat. Az itt végzett munka része lehet a tanulói értékelésnek.

A külön feladat formái:

- beszámoló készítése az adott témakörben,
- gyűjtőmunka,
- egyénre szabott fejlesztő feladat.

A tanulókkal előre kell tudatni a témazáró időpontját.

A tanuló egy napon két témazárónál, vagy felmérésnél nem írhat többet.

A nevelőnek az írásbeli dolgozatok kijavítására maximum két hét áll rendelkezésére.

Az érdemjegyről a szülőt az ellenőrző könyvön keresztül tájékoztatni kell.

A kijavított dolgozatokat, témazárókat a szülők fogadóórán, vagy a szülői értekezleten kérésre megtekinthetik.

V.4.. AZ OTTHONI (NAPKÖZIS ÉS TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

Cél:

Az önálló tanulás és ismeretszerzés módszereinek elsajátíttatása, az állandó önművelés igényének és készségeinek megalapozása. A tanulás gazdaságos, képességekhez mérten eredményes, kedvvel végzett tevékenység kialakítása.

Feladat:

- A személyiség optimális fejlesztése.
- Az ismeretek megértését előkészítő, rögzítő, megszilárdító, gyakorló tevékenység végzése
- A tanulási szokások, tevékenységek fejlesztése.
- Tanulási technikák elsajátítása.
- Tanulási módszerek kiválasztása.

Az iskolai házi feladat adásával nevelési szándékunk:

- A házi feladat adásával erősíteni kívánjuk az órákon megtanultakat.
- Fejlesztetni akarjuk az adott témában a tanulók készségeit, képességeit.
- Az új anyagot, ismereteket kívánjuk a feladattal előkészíteni.

A feladatadás gyakorisága:

- Minden egyes tanítási órához kapcsolódóan adható.
- Nagyobb terjedelmű írásbeli munkát (fogalmazás készítése, esszéírás, olvasó napló) hosszabb határidővel ajánlatos tervezni.

-Hétfőigére, a hétfői tanítási órákra elkészítendő, valamint a tanítási szünetekre kötelező jelleggel írásbeli házi feladatot nem adunk!

-Írásbeli házi feladatok, gyakorlás céljából, magyar nyelv és irodalomból, matematikából és idegen nyelvből adhatók.

Az órarend kialakításakor törekszünk a tanulók mindennapos arányos terhelésére. A házi feladatokat a tanár és a tanító saját módszereivel ellenőrzi. A házi feladat elkészítését a napközi otthonban a napközi nevelő ellenőrzi.

V.5. A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSE

A tanulók magatartását és szorgalmát rendszeresen értékelni –havonta legalább egyszer– értékelni kell. Az értékelésnek meg kell jelenni az osztálynaplóban, és azt be kell írni az ellenőrzőbe is.

A magatartás és szorgalom nem értékelhető a tantárgyi érdemjegyekkel!

Félévkor és év végén a tanulók magatartásának, szorgalmának értékelésére az osztályfőnök, az osztályban tanító nevelők véleményének, javaslatainak beszerzését követően, javaslatot tesz, melyet a nevelőtestület egyszerű többséggel hagy jóvá.

A magatartás és szorgalom valamint a jutalmazás és büntetés értékelésének tartalmi kritériumait, normáit, formáit a Házirend, az SZMSZ és az Egységes nevelési eljárások tartalmazzák.

V.6. TANTÁRGYANKÉNTI SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI 1-2.OSZTÁLY FÉLÉVÉIG

MATEMATIKA 1. ÉVFOLYAM

<i>A gondolkodási módszerek alapozása</i>		
<i>Tárgyak, személyek, összességek szétválogatása adott szempont szerint:</i>		
a szempontot a válogatás végéig megtartja	a válogatást megkezdi, de elrontja	nem tudja elvégezni... esetben
<i>adott válogatás szempontjának felismerése, a válogatás folytatása:</i>		
a válogatást folytatja, a szempontot megnevezi	a válogatást folytatja, de a szempontot nem tudja megnevezni	nem ismeri fel... esetben
<i>tárgyak, összességek sorba rendezése adott szempont (pl. mennyiségi tulajdonság) szerint.</i>		
a szempont megtartásával, teljesen	kevés hibával	nem tud sorba rendezni
<i>adott sorba rendezés szempontjának felismerése:</i>		
hiányzó elemeket elhelyez, rendezés szempontját megnevezi	sorba rendez, a szempontot nem tudja megnevezni	nincs saját szempontja
<i>sorba rendezés saját szempont szerint:</i>		
sorba rendez, a szempontot megnevezi	sorba rendez, a szempontot nem tudja megnevezni	nincs saját szempontja
<i>állítások dolgokról, összességekről tárgyi tevékenységhez kapcsolva:</i>		
állításai a valóságról szólnak, igazak	kijelentései többnyire kapcsolódnak a valósághoz	nem tud a valóságról igaz állításokat megfogalmazni

<i>a valóságról szóló állítások igazságának eldöntése:</i>		
érezésszervi tapasztalatokra támaszkodva helyesen dönt	döntésében bizonytalan	„tippel”, de tippjeit nem egyezteti a valósággal
<i>sorrendek létrehozása:</i>		
kevés elem esetén létrehoz több, a feltételnek megfelelő különböző sorrendet	néhány – a feltételnek megfelelő – sorrendet létrehoz	nem tud az adott feltételnek megfelelő sorrendet létrehozni
<i>kiválasztások</i>		
több (minden) a feltételnek megfelelő kiválasztást létrehoz	nem tud többet létrehozni	nem tud a feltételnek megfelelően kiválasztani
<i>alkotások összehasonlítása:</i>		
a kész alkotások között megtalálja az azonosakat, (csak különbözőket hoz létre	többnyire megtalálja az azonosakat	az összehasonlításban bizonytalan

Az értékelésnél még a következő szempontok jelenhetnek meg színtezve:
 Önállóság, újszerűség, a megoldás helyessége, a hibázás gyakorisága.

<i>Számтан, algebra</i>		
általában önállóan, jól számlál meg tárgyakat	általában önállóan, de nem mindig hibátlanul	önállóan nem tud megszámlálni
biztosan tud leszámllálni	leszámlálása többnyire jó	bizonytalan
gyakorlott a – hosszúság, tömeg, űrtartalom - mérésében	nem mindegyik mennyiséget tudja kimérni	a számnak csak darabszám jelentését ismeri
<i>számjelek olvasása:</i>		
minden tanult szám jelét biztosan felismeri	többnyire felismeri	bizonytalan a felismerésben (nem ismeri fel)
<i>számjelek írása:</i>		
hibátlanul leír minden jelet	többnyire jól írja le	sokat téveszt
<i>számok összehasonlítása nagyságuk szerint:</i>		
darabszám és mérőszám jelentésben is érti az „ez a szám nagyobb annál” kijelentést	a számok összehasonlítását nem tudja a valósághoz kapcsolni	az összehasonlításokban sokszor téved
<i>a <, >, = jelek használata:</i>		
felismeri, mindkét irányban kiolvassa, jól használja saját gondolatainak kifejezésére	többnyire felismeri és ki tudja olvasni, csak bizonyos esetekben használja jól	bizonytalan, nem tudja önállóan kiolvasni, nem tudja önállóan használni
<i>számok nagyság szerinti sorba rendezése:</i>		
növekvő és csökkenő sorrendet is ki tud alakítani	többnyire jó sorrendet hoz létre	sok hibával
<i>a számegyenes használata; számok leolvasása és elhelyezése:</i>		
önállóan, hibátlanul	többnyire jól	nem tudja önállóan használni
<i>sorszámok használata:</i>		
a sorba rendezett elemek sorszámát megállapítja és helyesen leírja	megállapítása (a megnevezés) jó, de nem tudja jól leírni	nem tudja az elemek sorszámát megállapítani

<i>a számok sokféle „névnek” lejegyzése: az előbbi értékelés szerint</i>		
<i>Szám-alakhoz (összeg, különbség) kirakás, rajz készítése:</i>		
önállóan mindkettőhöz	alakhoz csak segítséggel	alakhoz segítséggel sem
<i>a páros és a páratlan számok megkülönböztetése:</i>		
jól használja a „páros” és a „páratlan” szavakat, érti a jelentésüket	a számhoz jól kapcsolja a tulajdonságot, de nem ismeri a jelentését	bizonytalan a döntésben
<i>egyéb tanult számtulajdonságok és számkapcsolatok ismerete:</i>		
biztosan rendel adott számokhoz ismert tulajdonságokat	kevés számtulajdonságot ismer	nem tud számokhoz tulajdonságot rendelni
<i>a valóság és a műveletek összekapcsolása:</i>		
biztosan tud a tevékenységhez, képhez, két képhez, történethez műveletet kapcsolni a műveleteket jól írja le	nem mindegyik értelmezésben találja meg a megfelelő műveletet (nem tud... értelmezésben...-t leolvasni), bizonytalan a ...leírásában	nem tud a valósághoz műveletet kapcsolni ...-t értelmezésben nem tud leírni
<i>összeadások és kivonások megjelenítése:</i>		
hibátlanul, önállóan	kevés segítséggel	... értelmezésben segítséggel sem
<i>összeadás és kivonás kiszámítása tevékenység, megjelenítés alapján:</i>		
önállóan választ megfelelő eszközt, hibátlanul kiszámolja	többnyire maga választ megfelelő eszközt többnyire hibátlanul ...	önállóan nem talál eszközt sok hibával...
<i>számok kéttagú összeg-, és különbségalakjainak ismerete:</i>		
biztosan, jól felsorolja	kevés hibával...	sok hibával...
<i>hiányos összeadás és kivonás megoldásának keresése: az előző pont szerint</i>		
<i>Az összeadás és a kivonás műveleti tulajdonságainak gyakorlati ismerete:</i>		
számolásakor alkalmazza	nem ismeri	nem ismeri
Szöveges feladatok		
<i>szóban elmondott szöveg megjelenítése:</i>		
önállóan	kevés segítséggel	nem érti a szöveget
<i>szöveghez, megjelenítéshez számfeladat, nyitott mondat kapcsolása:</i>		
a jeleket jól értelmezi, tudatosan használja, többnyire hibátlanul	a jeleket bizonytalanul használja, sok hibával	a jeleket keveri esetlegesen
<i>számfeladat, számokkal kapcsolatos nyitott mondat megoldása:</i>		
az (összes) igazzá tevő elemet megtalálja	néha hibás vagy hiányos megoldást ad	nem érti a feladatot
<i>a megoldás értelmezése:</i>		
helyesen válaszol a kérdésre	válasza nem teljes	nem tud a kérdésre válaszolni
Összefüggések, függvények, sorozatok		
<i>számsorozatok alkotása:</i>		
önállóan folytat, kiegészít, a szabályt* meg tudja fogalmazni és a nyílra ráírja a jelentést	a szabályt nem tudja követni, a szabályt szavakkal megadja, de nem tudja leírni	nem ismer fel szabályt nem tud szabályt megfogalmazni
*Szabályon a szomszédos elemek közötti állandó kapcsolatot értjük.		

<i>táblázat kitöltése adott szabály szerint:</i>		
önállóan, hibátlanul	csak segítséggel	segítséggel sem
Geometria, mérések		
<i>konstruálás:</i>		
szép, érdekes formákat alkot	alkotásai többnyire érdekesek	alkotásai sablonosak
<i>adott építmény, kirakás másolása:</i>		
önállóan	többnyire önállóan	segítséggel
<i>adott feltétel szerinti alkotás:</i>		
a feltételt végig megtartja	nem képes a feltételt végig megtartani	nem tud a feltételnek megfelelőt alkotni
<i>sokszöget szétválogatása (az oldalak ill. a csúcsok száma szerint):</i>		
önállóan, megnevezéssel	önállóan, de megnevezés nélkül	segítséggel
<i>tárgyak, síklapok tükörképének megkeresése, tükrös alakzatok felismerése, előállítás:</i>		
önállóan	segítséggel	segítséggel sem
<i>(hosszúság-, tömeg-, úrtartalom) mérés:</i>		
tud egységet választani és azzal mérni	csak megadott egységgel tud mérni	nem tud mérni, mérőszámot megállapítani
<i>a mérési eredmények megfogalmazása</i>		
önállóan, a tanult kifejezésekkel, pontosan	önállóan, de néha hibásan	csak segítséggel
<i>szabványegységek ismerete:</i>		
a m, kg és l egységeket helyesen használja szöveges feladatokban	a ...egységet nem tudja önállóan értelmezni, használni	csak segítséggel
<i>a hét, nap, óra időtartamok alkalmazása:</i>		
önállóan, helyesen	önállóan, esetenként hibázva	önállóan nem
<i>helymeghatározás:</i>		
a tanultkifejezéseket helyesen alkalmazza	önállóan, de néha helytelenül	nem alkalmazza

MATEMATIKA 2. ÉVFOLYAM

A gondolkodási módszerek alapozása		
<i>tárgyak, képek, számok szétválogatása:</i>		
önállóan, új szempontok szerint is	önállóan, ismert szempontok szerint	segítséggel, ismert szempontok szerint
<i>tárgyak, számok kétfelé válogatása:</i>		
önállóan, új szempontok szerint is	önállóan, ismert szempontok szerint	segítséggel, ismert szempontok szerint
<i>megkezdett válogatás szempontjának felismerése, a válogatás folytatása:</i>		
a válogatást folytatja, a közös tulajdonságot megnevezi	a válogatást folytatja, de a szempontot nem tudja megnevezni	nem ismeri fel
<i>a „nem” használata a közös tulajdonság kifejezésére:</i>		
helyesen használja	esetlegesen használja	nem használja
<i>tárgyak sorba rendezése:</i>		

a szempontok megtartásával, teljesen	kevés hibával	nem tud...szempont szerint rendezni
<i>adott sorba rendezés szempontjának (nyilak jelentésének felismerése):</i>		
hiányzó elemeket elhelyez, a rendezés szempontját megnevezi	hiányzó elemeket elhelyez, de a szempontot nem tudja megnevezni	nem ismeri fel
<i>sorrendek létrehozása:</i>		
kevés elem esetén létrehoz több, a feltételnek megfelelő különböző sorrendet	néhány – a feltételnek megfelelő – sorrendet létrehoz	nem tud az adott feltételnek megfelelő sorrendet létrehozni
<i>kiválasztások:</i>		
nem túl sok elem esetén több (minden) olyan kiválasztást létrehoz, amelyik a feltételnek megfelel	nem tud több – az adott feltételnek megfelelő – kiválasztást létrehozni	nem tud a feltételnek megfelelően kiválasztani
<i>alkotások összehasonlítása:</i>		
a kész alkotások között megtalálja az azonosakat,	többnyire megtalálja az azonosakat	az összehasonlításban bizonytalan
<i>állítások dolgokról, összességekről tárgyi tevékenységhez kapcsolva: a valóságról szóló állítások igazságának eldöntése:</i>		
érezkszervi tapasztalatokra támaszkodva helyesen dönt változatos tartalmú adott logikai értékű állításokat fogalmaz meg adott értékű állítást	döntésében bizonytalan ...ról nem tud adott logikai értékű állítást mondani	„tippel”, de tippjeit nem egyezteteti a valósággal nem tud önállóan megfogalmazni javaslatokat
<i>nyitott mondat adott célú lezárása:</i>		
érti a lezárás célját önállóan tud igazzá tenni, tejjességre törekszik az igazsághalmaz megállapításában	csak segítséggel tesz igazzá ...ról szóló nyitott mondatot, kétváltozós nyitott mondatot csak a ...-ról szóló nyitott m. esetén keresi az összes elemet	segítséggel sem érti a lezárás célját, nem érti, hogy mit jelent a nyitott m.
<i>Állítások halmazokról, számokról:</i>		
önállóan dönt az állítás igazságáról önállóan, helyesen fogalmaz meg adott értékű állításokat	segítséggel csak segítséggel tud adott értékű (igaz vagy téves) állítást megfogalmazni	...segítséggel sem ...-ről segítséggel sem tud állításokat megfogalmazni

Számтан, algebra		
<i>tárgyak megszámlálása és leszámllálása:</i>		
önállóan, helyesen egyesével, kettesével, ötösével, tízesével	önállóan kevés tévesztéssel	csak segítséggel
<i>mennyiségek megmérése és kimérése:</i>		
önállóan tud hosszúságot, tömeget, irtartalmat megmérni, kimérni	...-t nem tud önállóan megmérni, kimérni	segítséggel tud...
<i>100-as számkör számjeleinek olvasása, írása:</i>		

minden tanult szám jelét biztosan felismeri, hibátlanul leírja	többnyire felismeri és jól írja le	bizonytalan a... felismerésében, sokat téveszt a...leírásában
<i>a számjegyek helyi értékének gyakorlati ismerete:</i>		
önállóan, helyesen építi fel a számot a tízesekből és egyesekből	segítséggel...	segítséggel...
<i>számok összehasonlítása, sorbarendezése nagyságuk szerint:</i>		
önállóan, eszköz nélkül	önállóan, eszközzel	csak segítséggel
<i>számegyenes használata:</i>		
a hiányzó számokat hibátlanul elhelyezi	többnyire jól helyezi el (...számegyenes nem)	nem tudja önállóan használni
<i>a számok sokféle „névének” leolvasása és lejegyzése:</i>		
ugyanarról a képről leolvassa és lejegyzik egy szám többféle nevét	csak segítséggel olvas és jegyez le jól	leolvasásai nem a képről szólnak, lejegyezni nem tud
<i>szám-alakhoz kirakás, rajz készítése:</i>		
önállóan, mindegyik tanult művelettel	...alakhoz csak segítséggel	...alakhoz segítséggel sem
<i>a tanult számtulajdonságok és számkapcsolatok ismerete:</i>		
biztosan rendel adott számokhoz ismert tulajdonságokat	kevés számtulajdonságot ismer	nem tud számokhoz tulajdonságot rendelni
<i>a valóság és a műveletek összekapcsolása:</i>		
biztosan tud a tevékenységhez, képhez, két képhez, történethez összeadást és kivonást kapcsolni	nem mindegyik értelmezésben találja meg a megfelelő műveletet	nem tud a valósághoz műveletet kapcsolni,...értelmezésben leolvasni
önállóan tud a tevékenységhez, képhez, két képhez, történethez szorzást kapcsolni	többnyire önállóan	csak segítséggel
önállóan tud a tevékenységhez, képhez, két képhez, történethez bennfoglalást, egyenlő részekre osztást kapcsolni	többnyire önállóan	csak segítséggel
a műveleteket jól írja le	bizonytalan a leírásában	...-t értelmezésben nem tud leírni
<i>műveletek megjelenítése:</i>		
<i>összeadás:</i>		
hibátlanul, önállóan	kevés segítséggel	...értelmezésben segítséggel sem
<i>kivonás:</i>		
hibátlanul, önállóan	kevés segítséggel	...értelmezésben segítséggel sem
<i>szorzás:</i>		
hibátlanul, önállóan	kevés segítséggel	...értelmezésben segítséggel sem

<i>bennfoglalás:</i>		
hibátlanul, önállóan	kevés segítséggel	csak segítséggel
<i>egyenlő részekre osztás:</i>		
hibátlanul, önállóan	kevés segítséggel	csak segítséggel
<i>összeadás, kivonás kiszámítása.</i>		
eszköz nélkül	eszközzel	eszközzel, segítséggel
önállóan választ megfelelő eszközt	többnyire maga választ eszközt	önállóan nem talál megfelelő eszközt
<i>a szorzótáblák ismerete:</i>		
hibátlanul	kevés hibával a ...-t	bizonyos esetekben sok hibával
<i>a bennfoglaló táblák ismerete:</i>		
hibátlanul	kevés hibával a ...-t	bizonyos esetekben sok hibával
<i>a részekre osztási esetek ismerete:</i>		
hibátlanul	kevés hibával a ...-t	bizonyos esetekben sok hibával
<i>a maradékos osztás kiszámítása:</i>		
maga választ eszközt és helyesen kiszámolja	csak segítséggel választott eszközzel helyesen kiszámolja	segítséggel sem
<i>műveleti tulajdonságok, kapcsolatok alkalmazása a számolásnál:</i>		
ismeri, jól használja a tanult eseteket	...nál nem használja	nem használja
<i>Szöveges feladatok</i>		
<i>a szóban elmondott szöve megjelenítése:</i>		
önállóan eljuttatja, kirakja, lerajzolja	kevés segítséggel meg tudja jeleníteni	nem érti a szöveget
<i>szöveghez, megjelenítéshez számfeladat, nyitott mondat kapcsolása</i>		
<i>(nem feltétlenül lejegyzésről van szó):</i>		
a jeleket jól értelmezi, tudatosan használja, többnyire hibátlanul	a jeleket bizonytalanul használja, sok hibával	a jeleket keveri esetlegesen
<i>számfeladat, számokkal kapcsolatos nyitott mondat megoldása:</i>		
a(z összes) megoldást megtalálja	néha hibás vagy hiányos megoldást ad	nem érti a feladatot
<i>a megoldás ellenőrzése:</i>		
a megoldást önállóan mérlegeli	segítséggel	nem érti az ellenőrzés szerepét
<i>a megoldás értelmezése.</i>		
helyesen, önállóan válaszol a kérdésre	válasza nem teljes	általában nem válaszol
<i>számfeladathoz, nyitott mondatához szöveg alkotása:</i>		
változatosan, helyesen, önállóan	...-hoz nem tud önállóan	többnyire nem tud önállóan
<i>Összefüggések, függvények, sorozatok</i>		
<i>sorozat alkotása adott szabály szerint:</i>		
önállóan	... esetben csak segítséggel	többnyire csak segítséggel

<i>megkezdett sorozatok folytatása, számsorozatok alkotása:</i>		
tudja folytatni, a hiányzó elemeket be tudja illeszteni	néha téveszt (a szabályt megváltoztatja)	nem tudja kiegészíteni
<i>adott sorozathoz</i>		
a szabályt* meg tudja fogalmazni és a nyílra ráírja a jelentését	a szabályt szavakkal megadja, de nem tudja leírni	nem tudja a szabályt megfogalmazni
*Szabályon a szomszédos elemek közötti állandó kapcsolatot értjük.		
<i>táblázat kitöltése adott szabály szerint.</i>		
önállóan, hibátlanul	csak segítséggel	segítséggel sem
Geometria, mérések		
<i>szabad konstruálás:</i>		
szép, érdekes formákat épít a térben és rak ki a síkon	alkotásai többnyire érdekesek	alkotásai sablonosak
<i>adott építmény kirakás másolása:</i>		
önállóan	többnyire önállóan	segítséggel
<i>adott feltétel szerinti alkotás:</i>		
a feltételt végig megtartja	nem képes a feltételt végig megtartani	nem tud a feltételnek megfelelő alkotni
<i>alakzatok szétválogatása:</i>		
önállóan, megnevezéssel	önállóan, de megnevezések nélkül	segítséggel
<i>tárgyak, síklapok tükörképének megkeresése, tükrös alakzatok felismerése, előállítás:</i>		
önállóan	segítséggel	segítséggel sem
<i>a szimmetria felismerése:</i>		
önállóan, helyesen	csak segítséggel	önállóan nem
<i>az alak, az állás változásának felismerése:</i>		
önállóan, helyesen	csak segítséggel	többnyire nem
<i>szimmetrikus formák, minták készítése eltolással, tükrözéssel:</i>		
önállóan	kevés segítséggel	segítséggel sem
<i>a téglatest, a kocka, a téglalap és a négyzet nevek használata:</i>		
helyesen	néha hibásan	esetlegesen
<i>a téglatest, a kocka, a téglalap és a négyzet felismerése:</i>		
adott alakzatok közül biztosan	kevés hibával választ ki	a válogatásban bizonytalan
<i>hosszúság, terület, űrtartalom, tömeg, időtartam mérése alkalmi egységekkel:</i>		
tud a mérendő mennyiséghez egységet választani, mérőszámot megállapítani	csak megadott egységgel tud mérni	...-t nem tud mérni
<i>a tanult szabványos mértékegységek ismerete:</i>		
a gyakorlati méréseknél jól választja meg és használja	többnyire jól, csak a ...-t nem ismeri	többnyire nem jól
Valószínűség, statisztika részvétel a közös tevékenységben		
aktivitás, segítőkészség, érdeklődés szerint		
<i>táblázatok, grafikonok leolvasása</i>		
önállóan, helyesen	kevés hibával	
<i>a különböző valószínűségi események „érzékelése”:</i>		

az ismert játékokban mindig helyesen	többnyire helyesen	többnyire nem helyesen
--------------------------------------	--------------------	------------------------

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM 1. ÉVFOLYAM

kommunikáció – beszéd

<i>hangok ejtése</i>	artikuláció: tiszta, érthető időtartam: többnyire helyes	bizonytalan a problémás szavakban bizonytalan	zárt néha érthetetlen teljesen esetleges
<i>hangkapcsolatok ejtése</i>	a magyar hangtörvénynek (hiátus, hasonulások, összeolvadás, rövidülés, kivetés) általában megfelelő	bizonytalan a problémás esetekben	esetleges
<i>hangsúlyozás</i>	értelemkövető	modoros vagy időnként bizonytalan	helytelen
<i>hangerő</i>	a beszédhelyzetnek és a témának megfelelő	a kívánatosnál hangosabb vagy halkabb	motyogó, érthetetlenül halk
<i>beszédtempó</i>	a beszédhelyzetnek és témának megfelelő	érthető, de gyors vagy lassú, akadozó	gyorsasága vagy akadozó lassúsága gátolja a megértést
<i>szóhasználat (aktív szókincs)</i>	igényes, témához illeszkedő	igénytelen, szűkös, de nem gátolja a megértést	rendkívül szegényes, nehezen aktivizálódik, esetenként gátolja a megértést
<i>passzív szókincs</i>	az ismert témájú szövegkörnyezetben jól eligazít	kicsi, de a globális megértést biztosítja	terjedelme minimális, csak az aktív szókincsre épülő szöveget érti
<i>beszéde</i>	egyenesvonalú, jól követhető szívesen, alkalomhoz illően szólal meg	nehezen követhető (sok a kitérülés, eltérül a témától) nem szívesen, keveset, de érthetően beszél	nem követhető, széteső beszéde rendkívül gátolt, sokszor érthetetlen nem kapcsolódik be a társalgásba
<i>részvétel páros és csoportos kommunikációban</i>	már érzékeli (viselkedés, szóhasználat, metakommunikáció), a beszédpartner változását képes meghallgatni partnerét (átadni a szót)	mindenkihez egyformán szól	nem kapcsolódik be a társalgásba
<i>memoriter</i>	pontos szövegtudás, érthető	pontatlan, nehezen érthető	érthetetlen, nagyon akadozó
<i>beszédhibája; logopédus véleménye</i>			

Olvasás- szövegértés 1. évfolyam

<i>hangos olvasás: betűolvasás</i>	minden betűt ismer, gyorsan azonosít a megfelelő hanggal a hangkapcsolatokat (hasonulások, összeolvadás) többnyire jól olvassa	néhány betű (2-3) felismerésében bizonytalan lassan azonosítja a betűt a hanggal a hangkapcsolatok kiolvasásában bizonytalan	több betű felismerésében is bizonytalan sokszor nem tudja azonosítani a betűt a hanggal betűejtéssel olvas
<i>szótagolás</i>	az esetek többségében jól szótagol szótagolva írt szavakat/mondatokat folyamatosan olvas tud olvasni	bizonytalanul szótagol nehezen olvassa a szótagolva írt szavakat/mondatokat	rosszul szótagol szótagolva írt szavakat/mondatokat csak szótagolva, rendkívül nehezen olvas
<i>szóolvasás (nehezedő szósorok) szószerkezet olvasása mondatolvasás</i>	folyamatosan olvassa érti a jelentést	nehezen olvassa (szótagolva, silabizálva stb.) a jelentést csak többszöri olvasás után érti	rendkívül nehezen olvas (egyreszavasakat – szerkezet – terjedelem – rosszul hangsúlyoz) az olvasott szó, szószerkezet, mondat jelentését nem érti
<i>szövegolvasás</i>	folyamatosan, helyes tagolással olvas érti a jelentést	nehezen, rosszul tagolva olvas csak globálisan érti a jelentést	nem tud megbirkózni a szöveggel jelentését nem érti
<i>néma olvasás</i>	értően olvas szavakat szószerkezeteket, mondatokat, kis szövegeket	csak bizonyos összefüggéstelen jelentéseket ért meg szó szószerkezet mondatszerkezet szöveg szintjén	nem érti meg a jelentést

Írás 1. évfolyam

<i>betűírás</i>	le tudja írni helyesen a tanult betűket biztosan azonosítja a hangot a betűjével	többnyire jól írja a betűket, felismeri őket azonosítása többnyire jó	rendkívül hibásan ír felismerése bizonytalan azonosítása bizonytalan
<i>szóírás</i>	másolással jól ír tollbamondással jól ír produktív (pl. képek, saját gyűjtés adott témakörben, választott témakörben) írása olvasható, érthető	több hibával ír több hibával ír nehezen olvasható, alig érthető	rendkívül hibásan ír rendkívül hibásan ír olvashatatlan, érthetetlen (azonosíthatatlan)
<i>mondatírás</i>	másolással jól ír tollbamondással jól ír, produktív	több hibával ír nehezen olvasható, alig érthető	rendkívül hibásan ír olvashatatlan, érthetetlen (azonosíthatatlan)
<i>szövegírás</i>	valamilyen „üzenet” írott tolmácsolására képes (kérés, üzenet, napló, mese)	segítséggel képes	nem képes
<i>írás hibái: betűalakítás, -kapcsolás, -kihagyás, -tévesztés stb:</i>			

Nyelvi-helyesírási ismeretek

a szavak határait általában különírással érzékeli	többszörre különírja	teljesen bizonytalan
fogalmak különböző szintű értéke: hang-betű(1 jegyű, 2,3) szótag, szó mondat – mondatvégi írásjel (!?) hangerő, hangsúly, tempó helyesírás: tanult, sokat gyakorolt szavakban mgh-k időtartama, msh-k találkozása		

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM 2. ÉVFOLYAM

Kommunikáció – beszéd

<i>hang- és hangkapcsolat-éjtés</i>	pontos, tiszta, nyílt	pontatlan, elmosott, zárt	bizonytalan, sokszor helytelen, igen zárt
<i>mondat- és szövegfonetikai eszközök (hangsúly, hanglejtés, hangerő, tempó)</i>	értelem- és érzelemkifejező szabályos használatukra kialakult a belső igény - önkontroll	bizonytalan pontatlan külső kontrollra működnek	helytelen, esetleges szabálytalan
<i>szóhasználat (aktív szókinccs)</i>	igényes, gazdag, témához illeszkedő	szűkös, egysíkú, de elégséges az önkifejezéshez segíti a kommunikációt	szegényes, akadályozza az önkifejezést gátja a kommunikációnak
<i>passzív szókinccs</i>	ismert témájú szöveggörnyezetben jól eligazodik beszéde érthető, folyamatos, értelmes, tématarató, helyzethez alkalmazkodó	kicsi, de a globális megértést biztosítja érthető, néha elkalandozó, esetenként kissé kusza	terjedelme minimális, nem segíti a megértést alig érthető, nehezen követhető sokszor független a helyzettől
<i>részvétel páros és csoportos kommunikációban</i>	kezdeményező társá(ai)ra figyel együttműködik	bevonható csak saját mondanivalójára figyel nehezen alkalmazkodik	általában passzív, elutasító nem alkalmazkodik

	beszédmódját (szóhasználat, - meta-kommunikáció) társá(ai)hoz/felnőtthöz igazítja szívesen, célszerűen, oldottan kommunikál	túlburjánzóan, gáttalanul vagy nehézkesen kommunikál gátoltan kommunikál	kényszeredetten vagy alig kommunikál
<i>memoriter</i>	pontos szövegtudás érthető, kifejező (átélt)	néha pontatlan kevésbé kifejező (érdektelen)	bizonytalan, akadozó monoton („daráló”)
<i>beszédhibája: logopédus véleménye</i>			

olvasás-szövegértés 2. évfolyam

<i>hangos olvasás egységei (10-15 sor, felkészülés után!)</i>	szöveg, illetve szólamszintű pontos folyamatos, értő, kifejező erős önkontroll a javításra	szószintű pontatlan néha akadozó általában érthető külső kontrollal javít	szótag, ill. betűszintű nagyon pontatlan bizonytalan, akadozó, elakadó nincs igénye az értő olvasásra mechanikus, nehezen javít
<i>olvasási hibák (pl. betű, szótag, sortévesztés; - kihagyás, újrakezdés, silabizálás stb.):</i>			
<i>néma olvasás (kb. 1 oldal, a többszöri áttekintés lehetőségével!) Szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegekre egyaránt vonatkoztas- suk!</i>	szövegértő biztos visszacsatoló feladatmegoldások (önálló) szívesen, magától olvas	globális értés, biztosabb mondatér- tés bizonytalan feladatmegoldás	
<i>Szöveg-/mesehallgatás-, értés</i>	tartósan követi, érti	érdeklődően követi hamar belefárad	figyelmetlen alig érti

Írás, fogalmazás (írásbeli szövegalkotás)

írasképe	olvasható, lendületes, tetszetős	nehezen olvasható akadozó, nehézkes	alig olvasható nagyon rendezetlen egyenetlen
írastempója	megfelelő	lassú/kapkodó	rendkívül lassú
íraskészség	másolással jól ír	több hibával ír	nagyon hibásan ír
	tollbamondásra jól ír	több hibával ír	nagyon hibásan ír
funkciós írása (egyszerű, rövid szövegalkotások, üzenetek, feladatmegoldások, napló, mesekönyv stb.)	olvasható kevés hiba önellenőrzési igény erős szükség esetén írásban jól kommunikál	nehezen olvasható sok hiba felszólításra javít ritkán, nehézkesen kommunikál	szinte olvashatatlan néha értelmetlen szinte soha/alig érthető módon kommunikál
írás hibái (alakítási, kötési; szóírási – pl. szavakat egybe; betűkihagyás, - tévesztés, szókihagyás, szórészkihagyás stb.):			

Nyelvi- helyesírási ismeretek, készségek

tanult nyelvi fogalmak	értő használat, alkalmazás	bizonytalan használat és alkalmazás; elég biztos felismerés	bizonytalan felismerés
nyelvhelyesség	nyelvi helyes szóbeli és írásbeli szövegalkotás	többnyire helyes	bizonytalan, sokszor hibás
	önjavítási készség	segítséggel javít	nem tudja javítani
tipikus nyelvhelyességi hibái:			
helyesírás	a tanult és gyakorolt esetek megbíz- ható helyesírása igény az önellenőrzésre	bizonytalan, sokszor hibás	nagyon hibás

2. évfolyam

Kommunikáció és beszéd

<i>hang- és hangkapcsolatejtés</i>	pontos, tiszta mondat- és szövegfonetikai eszközök (hangsúly, hanglejtés, hangerő, tempó, szünet) helyes használata szókincse (aktív, passzív)gazdag, tudatosan fejleszti	többnyire pontos, tiszta helyes használat csak a begyakorolt esetekben átlagos, nem törődik fejlesztésével	bizonytalan, zárt bizonytalan, sokszor helytelen használat hiányos, akadálya az önkifejezésnek
<i>beszéde</i>	érthető, tématarató, értelem- és érzelmkifejező, helyzethez alkalmazkodó	érthető, néha eltérülő, többnyire a helyzetnek megfelelő	sokszor kusza, el- és kitérülő, néha független a helyzettől
<i>részvétel</i>	páros és csoportos kommunikációban szívesen kezdeményezően vesz részt, van véleménye, de másokét is mérlegeli	nem kezdeményez, de bekapcsolódik véleménye ritkán körvonalazódik	nem szívesen kapcsolódik be passzív, egyéni véleménye alig van, vagy nehezen fejt ki
<i>memoriter</i>	szívesen mond, átélten tolmácsol	gépiesen „betanulva” mondja	kedvetlenül, pontatlanul, akadozva mondja
<i>beszédhibája: logopédus véleménye:</i>			

TERMÉSZETISMERET MŰVELTSÉGTERÜLET

TERMÉSZETISMERET 1. ÉVFOLYAM

A fejlesztési területhez kapcsolódó képességfejlesztés	A fejlesztéshez kapcsolható képességfejlesztés	Az értékelés formai megoldása
<p>1. A megfigyelőképességek fejlesztése</p>	<p>Tárgyak, élőlények és ezek részeinek érzékeléssel megismerhető tulajdonságainak (alak, nagyság, felület, szín, hang, íz, illat) megfigyelése</p> <ul style="list-style-type: none"> - egy adott szempont szerint - két v. több adott szempont szerint, - folyamatos megfigyelés, - önállóan választott szempont vagy szempontok alapján 	<p>Négy szinten történik az eredményesség kifejezése:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az esetek többségében biztosan felismeri... 2. Nem minden esetben ismeri fel... 3. Ritkán ismeri fel... 4. A tulajdonságok felismerésében bizonytalan... <p>Például:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az ismert élőlényeket az esetek többségében biztosan felismeri hangjuk alapján. - Nem minden esetben ismeri fel a megfigyelt növényeket a szár nagysága, felületi tulajdonsága, színe alapján - Ritkán ismeri fel a tárgyakat felületük jellemző jegyei alapján - A tárgyak alakjának felismerésében bizonytalan.
	<p>A fejlesztéshez kapcsolható tevékenység</p> <p>Tárgyak anyagának megfigyelése.</p> <p>A szilárd, folyékony és légnemű halmazállapotú anyagok érzékelhető (alak, térfoglalás) tulajdonságok alapján való megfigyelése.</p>	<p>Az értékelés formai megoldása</p> <p>Például:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az esetek többségében biztosan felismeri az üvegből, fából készült tárgyakat. - Nem minden esetben ismeri fel a fémből, műanyagból készült tárgyakat. -

	<p>A víz három halmazállapotú formájának megfigyelése.</p>	<p>Például:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az esetek többségében az érzékelhető tulajdonságok alapján biztosan felismeri a folyékony és szilárd halmazállapotú anyagokat. - Ritkán ismeri fel a légnemű halmazállapotú anyagokat. - Bizonytalan annak felismerésében, hogy a víz három halmazállapotában ugyanaz az anyag van jelen
	<p>A rész-egész viszony megfigyelése élettelen anyagokon és élőlényeken.</p> <p>Életjelenségek (mozgás, táplálkozás, légzés, növekedés, szaporodás) megfigyelése</p> <p>Az időjárás elemeinek megfigyelése</p>	<p>Például:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az esetek többségében biztosan felismeri a fák, a cserjék, a lágyszárú növények részeit, azon tulajdonsága alapján. - Az állati test részeinek felismerésében kevésbé ismert állatokon bizonytalan. <p>Például:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az esetek többségében embereken biztosan felismeri a vizsgált életjelenségeket. - Állatokon nem minden esetben ismeri fel az életjelenségeket. - A növények esetében az életjelenségek felismerésében bizonytalan

<p>2. A leírókéesség fejlesztése</p>	<p>A fejlesztési folyamat függvényében a megfigyelések tapasztalatainak megfogalmazása rajzban, szóban, írásban</p>	<p>Képes a megfigyelés tapasztalatait a valóságnak megfelelően rajzban és/vagy szóban és/vagy írásban kifejezni, rögzíteni.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. az esetek többségében helyesen 2. nem minden esetben helyesen 3. ritkán helyesen <p>Képes a megfigyelt tárgyak élőlények és azok tulajdonságainak rajzban, írásban, beszédben való felismerésére</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. az esetek többségében 2. nem minden esetben 3. ritkán <p>Például:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az esetek többségében képes rajzban a megfigyelés tapasztalatait a valóságnak megfelelően rögzíteni. - Nem minden esetben képes szóban a megfigyelés tapasztalatait valóságnak megfelelően megfogalmazni. - Képes a megfigyelt élőlényeket és részeit az esetek többségében helyesen megnevezni. - Ritkán nevezi meg helyesen – növények esetében a megfigyelt életjelenségeket
---	---	---

<p>3. Az azonosító és megkülönböztető képesség fejlesztése</p>	<p>Hasonló, azonos, eltérő tulajdonságú tárgyak, élőlények, illetve ezek részeinek összehasonlítása</p>	<p>segítséggel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. biztonsággal felismeri az esetek többségében... 2. nem minden esetben ismeri fel... 3. ritkán ismeri fel... <p>önállóan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. biztonsággal felismeri az esetek többségében... 5. nem minden esetben ismeri fel... 6. ritkán ismeri fel...
<p>4. A rendező, rendszerező képesség fejlesztése</p>	<p>Tárgyak, élőlények csoportosítása azonos és különböző tulajdonságok alapján</p>	<p>Adott szempont szerint:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. az esetek többségében biztonsággal 2. nem minden esetben eredményesen 3. ritkán eredményesen <p>Önállóan választott szempontok alapján:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. az esetek többségében biztonsággal 5. nem minden esetben eredményesen 6. ritkán eredményesen <p>Az önálló szempont:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. az esetek többségében jól választott 2. nem minden esetben választott jól 3. ritkán választott jól

5. Térbeli-időbeli tájékozottság fejlesztése	<p>Tájékozódás az iskolában és környékén, a lakásban és környékén, a lakás és iskola között.</p> <p>Tájékozódás az év, évszakok, hónapok, hét, nap, napszakok között.</p>	<p>közvetlen környezetében:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. jól, biztonságosan tájékozódik 2. vannak helyek, ahol nem biztonságosan tájékozódik 3. nehezen tájékozódik <p>időben:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. az esetek többségében jól 2. nem minden esetben 3. ritkán
---	---	---

TERMÉSZETISMERET 2. OSZTÁLY

A fejlesztési területhez kapcsolódó értékelési szempont	A fejlesztéshez kapcsolható tevékenység	Az értékelés formai megoldása
képességfejlesztés		
<p><i>1. új képességek fejlesztése</i></p> <p>A mérés képességének fejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> - a mérőeszközök használatának fejlesztése - a mérési technikák fejlesztése - a mérés pontosságára törekvés 	<p>Mérések elvégzése élettelen tárgyakon, anyagokon és élőlényeken.</p> <ul style="list-style-type: none"> - hosszúság becslése, mérése - terület becslése, mérése - térfogat becslése, mérése - tömeg becslése, mérése - hőmérséklet becslése, mérése szobahőmérővel, folyadékhőmérővel, lázmérővel - idő becslése és mérése 	<p>Négy szinten történik a mérés eredményességének (pontosságának) kifejezése:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. az esetek többségében megbízhatóan mér adott mérőeszközzel. 2. nem minden esetben megbízható a mérése adott mérőeszközzel 3. ritkán mér megbízhatóan... 4. pontatlanul mér...
<p><i>2. Alapképességek továbbfejlesztése a mérés során</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - megfigyelőképesség 	<p>A tárgyak, anyagok és élőlények mérhető tulajdonságainak</p> <ul style="list-style-type: none"> - megfigyelése - összehasonlítása 	<p>Négy szinten történik a megfigyelés eredményességének kifejezése:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. képes biztonsággal felismerni a tárgyak, anyagok, élőlények mérhető tulajdonságait 2. Nem minden esetben képes biztonsággal felismerni...

<p>fejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> - azonosító és megkülönböztető képességek fejlesztése - leíróképeség fejlesztése 	<p>- szóbeli leírása.</p> <p>a mérés eredményének rögzítése rajzban és szövegben</p>	<p>3. ritkán ismeri fel biztonsággal...</p> <p>4. bizonytalan...</p> <p>Az összehasonlításra és a szóbeli leírásra értelemszerűen alkalmazzuk a négy szintet.</p>
<p><i>3. Alapképességek továbbfejlesztése az életközösség élőlényeinek megfigyelése során</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - megfigyelőképesség fejlesztése - leíróképeség fejlesztése - azonosító és megkülönböztető képesség fejlesztése 	<p>az erdő, mező, a víz, vízpart élőlényei- nek megfigyelése</p> <p>állatok, növények felépítésének, részei- nek megfigyelése</p> <p>a fejlesztési folyamat függvényében a megfigyelések tapasztalatainak megállapí- tása rajzban, írott formában</p>	<p>Négy szinten történik a megfigyelés eredményességének kifejezése:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az esetek túlnyomó többségében képes jellemezni egyes életközösségben élő élőlényeket az önállóan alkalmazott algoritmus szerint. 2. Nem minden esetben képes jellemezni...az adott algoritmus szerint 3. Ritkán képes jellemezni...az adott algoritmus alapján 4. Bizonytalan...
<p><i>4. A rendező, rendszerező képesség fejlesztése</i></p>	<p>azonos életközösségben élő növény- és állatfajok rendszerezése, csoportosítása, fajok felismerése</p>	<p>Négy szinten történik a megfigyelés eredményességének kifejezése</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. képes biztonsággal felismerni ... 2. képes felismerni... 3. ritkán ismeri fel... 4. nem ismeri fel...
<p><i>5. térbeli-időbeli tájékozódási képesség fejlesztése</i></p>	<p>Tájékozódás az iskolához közeli park- ban, erdőben, vízparton.</p> <p>Tájékozódás a természetben zajló időbeli változások felismerése során</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. biztonsággal, jól tájékozódik 2. kevésbé biztonságosan tájékozódik 3. nehezen tájékozódik

ÉNEK-ZENE 1-2. ÉVFOLYAMON

1-2. évfolyam

<i>A körjátékokban:</i>	szívesen vesz részt	kötelességszerűen vesz részt	vonakodva vesz részt
<i>Éneklése:</i>	feltűnően biztos	néha bizonytalan	morgós
<i>A zene hallgatásakor:</i>	lelkes; találó, eredeti megjegyzéseket tesz	figyelmes	nem mutat különösebb érdeklődést
<i>A készségfejlesztő játékokban:</i>	ügyes	átlagos	néha ügyetlen

RAJZ ÉS TECHNIKA 1-2. ÉVFOLYAMON

A gyermekek egyenkénti megfigyelése a folyamatban:

<i>Az új elvárásokra való reagálás:</i>		
gyorsan felfogja, és kreatív módon alkalmazza	felfogja és végrehajtja	külön magyarázatra szorul, és a kivitel sem megy segítség nélkül
<i>Helyzet- és problémaérzékenység</i>		
mindig „jelen van”, kíváncsi, kérdező és felfedező	alkalmazkodik, sűrűn kérdez, de ritkán kezdeményez	elkalandozik, nehezen fogja fel, miben van, csak mozzanatokra kérdez rá
<i>Akarati tényezők:</i>		
a felmerülő problémák, nehézségek nem szegik kedvét, végig akarja vinni	akarati viszonyulása hullámzó, időnként konok, máskor kedveseget	bíztatni kell
<i>Koncentráció, átélés:</i>		
többször képes teljes koncentrációval és átéléssel dolgozni	a koncentrációból kiesik, átélése hullámzó	szórakozott, gyakran marad a felszínen
<i>Együttműködés (tolerancia, segítőkészség):</i>		
a közös akciókban lelkes, figyelmes és odaadó	felszólításra készséges, társai- val türelmes	inkább „eltűnik”, noszogatásra is ritkább a pozitív reakciója

A gyermekek egyenkénti megfigyelése az alkotásban:

<i>Érzelmek:</i>		
érzelmi átélése meg tud jelen- ni a munkájában	ha érzelmi viszonyulásának nem tud formát adni munká- jában, türelmetlen lesz	munkájában ritkán mutatko- zik igazi érzelmi kontaktus
<i>Nyitottság, őszinteség</i>		
természetes közvetlenséggel	a megfelelési igyekezet gyak-	többsnyire inkább mintákat

jelentkezik az, ami szíve szerint van	ran viszi utánzásba	követ, sémákat ismétél
korábban mutatkozó készségei munkáiban rendre megmutatkoznak	már tudott dolgaira nem mindig lehet számítani	készségei igen hullámzó eredménnyel mutatkoznak munkáiban
<i>Kreatív mozzanatok az egészben:</i>		
önmagához képest újszerű elemeket és módokat talál ki, s bátran megvalósítja	vannak jó ötletei, de bátortásra és helyeslésre szorul	ha mást csinál, mint amiről szó van, az inkább figyelmetlenség
<i>Önállóság:</i>		
nem szorul segítségre	többször kér segítséget, más-szor meg önfejtőnek mutatkozik	önállótlán, addig jut, amíg a kezdőlökés ereje viszi

Egy értékelési szakasz végén

<i>Az anyag- és eszközhasználat technikai készség szintjei:</i>		
a tanult technikák mindegyikét jó szinten elsajátította	a tanult technikák egyikében-másikában (megnevezhető) még gyakorolni fog	technikai készségei még további gyakorlást kívánnak
<i>Az egyes területeken a képességek készségbázisának gyarapodása:</i>		
alkotásai igen kifejezők, szépen mutatkoznak az ilyenekhez kellő képességei	a kifejező feladatok teljesebb sikeréhez még néhány készségét fejleszteni kell	a kifejező feladatokban még többféle (megnevezhető) hátrányát kell ledolgoznia
tárgyi alkotásai jó képességeket mutatnak	a tárgykultúrában ügyesedik, néhány készsége még gyakorlást kíván	a tárgykultúrában még iparkodnia kell
a művészeti beszélgetésekben jó képességeket árul el	a művészeti beszélgetésekben még mutatkozik egy-két kisebb hiányosság	a művészeti beszélgetésekbe még nem sikerült igazán bevonni
vizuális felfogó- és közlő képessége nagyon jó	vizuális felfogó- és közlő képessége megfelelő	a vizuális fel fogó- és közlő képességet fejlesztő feladatokban még gyakorolnia kell
<i>A vizuális gondolkodás, a szemlélet érési folyamata:</i>		
fantáziája kitűnően működik, meglátásai találóak, eredetiek	fantáziáját, meglátásait néha megköti a szokotthoz való ragaszkodás	képzelete és meglátásai még kissé csapongóak
<i>Az alkotóképesség kibontakozása:</i>		
jó kreatív képességeket mutat	tevékenységeiben még óvatosan viszonyul a kínálkozó újszerűségekhez	tevékenységeiben még inkább a kitaposott utakat járja
<i>A közös értékelés közben mutatkozó további személyiségjegyek</i>		
<i>A becsvágy, a siker motivációs szerepe:</i>		
a sikertől, a dicsérettől szárnnyakat kap	a siker normális mértékben motiválja	a siker nem motiválja tartósan, dicsérettel lehet biztatni

<i>Sikertelenség lélektani hatásai:</i>		
a sikertelenség sem veszi kedvét	a sikertelenségen idővel túlte- szi magát	a sikertelenségen idővel túlte- szi magát sikertelenségre ele- ve számít
<i>A társai iránti türelem és figyelem:</i>		
mindenkit figyelmesen végig- hallgat, türelmesen magyaráz, hogyan megértsék	néha figyelmeztetni kell a türelemre, mert ő akar szere- pelni	inkább „eltűnik”, az odafigye- lésre is figyelmeztetni kell
<i>Az önkontroll bontakozása:</i>		
saját munkáját is képes kriti- kusan szemlélni, és ezt ki is nyilvánítja	az összevetések során részle- gesen képes az önellenőrzés- re, de nem szívesen nyilvánul meg	ítéleteiben általában bizonyta- lan, ezért a saját munkájának minősítésével sem nagyon boldogul
<i>A tudatosulás mértéke:</i>		
a tanulságokat képes leszűrni és beépíteni	saját és mások következteté- seit megérti, de az nem min- dig kerül a helyére	ha meg is érti a tanulságokat, azok nem mindig épülnek be

TESTNEVELÉS 1-2. ÉVFOLYAMON

<i>Mozgáshelyzetekhez való alkalmazkodás:</i>		
gyorsan	segítséggel	közömbös
<i>Mozgás fejlődése:</i>		
látványosan	átlagosan	lassan
<i>Önállóság, segítőkészség:</i>		
nem kell segíteni szívesen segít	durcás, lusta, makacs nem szívesen segít	mindig, vagy gyakran kell biztatni
<i>Koncentráció az új feladatokra gyakorlatoknál és játékokban:</i>		
mindig	nem minden esetben	többször nem
<i>Játékszabályok felismerése, végigkövetése:</i>		
könnyen felismeri	kevés segítséget igényel	sok segítségre van szüksége
<i>Játékszabályok megtartása, elfogadása:</i>		
mindig	néha	ha csak lehet, kibújik a játé- kszabályok alól
<i>Mennyire képes uralkodni érzelmein a játék során?</i>		
mindig	esetenként figyelmeztetni kell	ha csak lehet, kibújik alóla
<i>Együttműködés a csoportközösségben, csapatjátékokban:</i>		
örömmel	felszólításra	vonakodva
<i>Segítség, kritika elfogadása társaktól, tanítótól:</i>		
elfogadja	nem mindig fogadja el	nem fogadja el
<i>Az egyes belépő anyagrészeknél egyénre szabott értékelés a fentiek alapján.</i>		

**V.7. A MODULÁRIS OKTATÁS ESETÉN AZ EGYES MODULOK ÉRTÉKELÉSE ÉS MINŐSÍTÉSE,
VALAMINT BESZÁMÍTÁSA AZ ISKOLAI ÉVFOLYAM SIKERES BEFEJEZÉSÉBE**

a.) A Bem József Iskolában oktatott tantervi modulok:

- Egészségtan,
- Tánc és dráma,
- Hon- és népismeret,
- Etika,
- Mozgókép- és médiaismeret.

A tantervi anyag elsajátításáról a nevelő az iskolában alkalmazható értékelési módokon győződhet meg. A tanuló év közben érdemjegyeket kap, abban a félévben, amikor a tantervi anyagot teljesítette, bizonyítványába osztályzatot kap.

Modulok értékelése a Gárdonyi Géza Tagiskolában:

Modul	Évfolyam	Óraszám	Integrált tantárgy	Év közti értékelés	Értékelés bizonyítványban
Tánc és dráma	5.	Önálló	Testnevelés	Testnevelés érdemjegyben	Részt vett
Hon és népismeret	6.	Önálló		Történelem érdemjegyben	Részt vett
Informatika	6.	Önálló		Informatika érdemjegyben	6. érdemjegy
Ember és társadalom	8.	Önálló		-	Részt vett
Mozgókép és média	7. 8.	Önálló		-	Részt vett
Egészségtan	6.	Önálló		-	Részt vett

Választható tantárgyak értékelése a Gárdonyi Géza Tagiskolában:

Választható	Évfolyam	Óraszám	Integrált tantárgy	Év közti értékelés	Értékelés bizonyítványban
Informatika	1-5, 6. I. fé.	Önálló			Részt vett
Angol	1-3.	Önálló			Részt vett

V.7.1. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Iskolánk a **Hungarofit** módszert alkalmazza a tanulók fizikai állapotának méréséhez.

- *állóképesség-mérés*: Cooper-teszt
- *alsó végtag dinamikus erejének mérése*: helyből távolugrás (m)

- *vállövi és karizmok erő-, állóképességének mérése*: fekvőtámasz karhajlítás és nyújtás (db)
- *váll- és törzsizmok dinamikus erejének méréséhez*: tömör labda-dobás két kézzel a fej fölött hátra (m)
- *hátizmok erő- és állóképességének méréséhez*: hasonfekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan (db)
- *hasizmok erő-, állóképességének méréséhez*: hanyattfekvésből felülés és visszakeresztesedés (db)

A felméréseket egy tanévben kétszer ismételjük a tanév elején és a tanév végén. A tanulók általános fizikai teherbíró-képességének minősítéséhez az aerob-kapacitás és az általános testi erő mérésére összeállított motorikus próbákban elért teljesítményt kell mérni és értékelni.

V.8. A NEM SZAKRENDSZERŰ OKTATÁS MEGSZERVEZÉSE

A nem szakrendszerű oktatás megszervezése az 6. évfolyamon a 2011/2012-es tanévben.

A nem szakrendszerű oktatás új szabályozását a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvényt (a továbbiakban: Kt.) módosító 2010. évi LXXI. törvény vezeti be 2010. szeptember 1-jei hatállyal.

A Kt. 8. § -ának új (3) bekezdése értelmében a bevezető és a kezdő szakaszban – tehát az 1-4. évfolyamon - nem szakrendszerű oktatás folyik. A helyi tantervben meghatározottak szerint az alapozó szakasz – tehát az 5 -6. évfolyam - kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozása időkeretének legfeljebb ötven százalékában **nem szakrendszerű oktatás is folyhat**, az alapozó szakasz fennmaradó időkeretében és a fejlesztő szakaszban szakrendszerű oktatás folyik. Az új szabályozás keret jelleggel határozza meg a nem szakrendszerű oktatásra fordítható időkeret törvényi maximumát, az adott iskolára bízva, hogy az ott folyó szakmai munka és a helyi igények ismeretében a helyi tantervben mekkora teret biztosít az ötödik és hatodik évfolyamon a nem szakrendszerű oktatás keretében folyó képességfejlesztésnek. Ebből következően a nem szakrendszerű oktatás megszervezése az 5-6. évfolyamon csak lehetőség és nem kötelezettség.

Mely műveltségi területet, tantárgyat érinthet a nem szakrendszerű oktatás?

Az alapozó funkció tartamának és hatékonyságának növelése elsősorban a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika műveltségi területek (tantárgyak) esetében látszik indokoltnak, hiszen a vizsgálatok, felmérések e téren jeleznek problémákat. A magyar nyelv és irodalom tantárgyak – többek között – magukban foglalják a kommunikációs képesség és az olvasás-szövegértés fejlesztését, a problémamegoldás pedig főleg a matematika tantárgyhoz köthető. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az alapképességek fejlesztésébe ne kapcsoljuk be a többi műveltségi területet és tantárgyat, hiszen az alapképességek és alapképességek fejlesztése minden pedagógus feladata.

Alapképességek:

- *Olvasáskészség (olvasástechnika)*
Amíg a betűző olvasáskészség nem válik gyakorlott olvasáskészséggé, addig nem sajátítható el a szövegértés.
- *Íráskészség*
Bár a jól működő rajzoló íráskészséggel bármelyik szót le lehet írni, de gyakorlati célra alkalmatlan. A kiírt íráskészség azonban 4-5. osztályban a gyakorlatlanság miatt alig olvashatóvá válik, ezért nagyobb gondot kell fordítani a kiírt íráskészség fejlesztésére.

- *Elemi számolási készség*

Ezen a számírás, mértékegység-váltás és a négy alapművelet 100-as számkörbeli készségeit értjük. Könnyen belátható, hogy ezek optimális kiépülése és optimális begyakorlottsága nélkül homokvárként dőlhet össze a matematika tanítása. Ugyanakkor a kutatók azt is bebizonyították, hogy az elemi számolási készség szorosan összefügg az intelligencia fejlettségével.

A nem szakrendszerű oktatás óraszámainak megosztása iskolánkban:

A Köznevelési törvény 52. § alapján az 6. osztályban

a kötelező órák száma: 22,500 óra

a (7) bekezdés szerint ennek 25 % lehet

a nem kötelező órák száma: 5,625 óra

A HETI ÓRAKERET: 28,125 óra ≈ 28 óra

A nem szakrendszerű sávban a kötelező és nem kötelező órák összesen:

20 %-a: 5,625 óra ≈ 6 óra

A nem szakrendszerű oktatást intézményünkben a törvényi szabályozásnak megfelelően felmenő rendszerben kívánjuk megszüntetni.

2011/2012. tanév	
5. évfolyam	megszűnik a nem szakrendszerű oktatás, szakrendszerű oktatás folyik
6. évfolyam	a 2010. évi Pedagógiai Program szerint alkalmazzuk a nem szakrendszerű oktatást heti 6 órában a kötelező órá terhére és heti 1 órában a nem kötelező órák terhére

6. évfolyamon a 2011/2012-es tanévben:

Tantárgy	Heti óraszám	
	Köt. órá terhére	Nem köt. óra
Szövegértés (Magyar nyelv és irodalom)	2	
Matematika logika (Matematika)	1	
Idegen nyelvi kompetenciák	1	1
Testi, lelki egészség	2	
Összesen:	6	1

A tantervi módosítások az óraszámoknak megfelelően kerülnek kidolgozásra.

Mivel az alapkészségek fejlesztése elsősorban a magyar és matematika órákon valósul meg célszerű nagyobb órakeretet biztosítani e tárgyak esetében a nem szakrendszerű oktatás megvalósítása során. A történelem hatékony tanulásához elengedhetetlen az értő olvasás készségének és a logikus gondolkodás, az elemi számolás képességének megfelelő fejlettségi foka. Az órafelosztás megfelel a törvényi előírásoknak és kivitelezhető a Bem József Általános Iskolában. A tantervi módosítások az óraszámoknak megfelelően kerültek és kerülnek kidolgozásra. A nem szakrendszerű órákon is folyik új anyag feldolgozása, de az óravezetésben előtérbe kerülnek a kooperatív módszerek, a csoportmunka, páros munka, projekt módszer. A nem szakrendszerű órák anyagaiban a készség- és képességfejlesztés kell, hogy előtérbe kerüljön.

A nem szakrendszerű oktatás egyik fontos feladata, hogy kezelni tudja az eltérő tanulói fejlettségi szintet, és megadja a lehetőséget ahhoz, hogy a lemaradó tanuló beérje társait, felzárkózzon az átlaghoz, meghatározott időn belül elérje a helyi tanterv elvárt követelményszintjét. Ugyanakkor, tehetségnevelést végezhetünk a „szakrendszerű” keretben foglalkoztatott tanulókkal.

Ezek az órák az osztályozást a szöveges értékelés váltja fel.

A tanmenetben jelölni kell a nem szakrendszerű oktatásra fordított időkeretet, tananyag tartalmát, fejlesztett kompetenciaterületet

A nevelőtestület határozata alapján

félévkor a - nem felelt meg,

megfelelt,

jól megfelelt,

kiválóan megfelelt – szöveg kerül a gyerekek ellenőrzőjébe.

Évvégén egy erre a célra kidolgozott értékelő lapon részletes értékelést kapnak az éves munkájukról.

A tanár részvétele a nem szakrendszerű oktatásban:

A tv. egyértelműen meghatározza azon nevelők körét, akik ezeken az órákon taníthatnak.

A pedagógusok foglalkoztatását meghatározó előírás a Köznevelési törvény 17. §-ának (8) bekezdése szerint:

„**Nem szakrendszerű oktatásban a tanár akkor taníthat**, ha legalább százhusz órás pedagógus-továbbképzés vagy szakirányú továbbképzés keretében történő felkészülés keretében elsajátította a hat-tizenkét éves korosztály életkori sajátosságaihoz illeszkedő pedagógiai, pszichológiai ismereteket és az eredményes felkészítéshez szükséges módszereket. E rendelkezéseket **alkalmazni kell a szakkollégiumi végzettséggel nem rendelkező tanítókra is**, azzal az eltéréssel, hogy a felkészülés során a tizen-negy-tizenkettő éves korosztály neveléséhez és oktatásához szükséges ismereteket sajátítsa el.”

Az átmeneti rendelkezések szerint a 2012/2013 tanítási év végéig az 5.-6. évfolyamon, továbbá emelt szintű oktatás esetén, az első-negyedik évfolyamon, a nem szakrendszerű oktatásban pedagógus-munkakört tölthet be az a tanár, aki 2004. szeptember 1-jéig, legalább öt év gyakorlatot szerzett 1–4. évfolyamon. [Ktv. 128. § (20) bekezdés].

Tanár:

A kt. 17.§-a (8)-as bekezdése szerint a tanár akkor vehet részt a 2008/2009-es tanévtől a nem szakrendszerű oktatásban, ha teljesíti az akkreditált pedagógus továbbképzés keretében előírt 120 órás továbbképzés feltételeit vagy rendelkezik tanítói és tanári diplomával egyaránt. A tanár a szakjának megfelelő nem szakrendszerű oktatásban 1-től 6. évfolyamig vehet részt a továbbképzés teljesítésével.

A tanító:

A tanító 1 -4. évfolyamokon a tanítói képesítése alapján szerzett jogot a nem szakrendszerű oktatásban való részvételre.

Az 5 -6. évfolyamokon akkor jogosult a nem szakrendszerű oktatásban való részvételre, ha a tanítói diploma mellett szerzett valamely tantárgyból szakkollégiumi végzettséget vagy tanári diplomát.

Amennyiben nem rendelkezik ilyen végzettséggel, úgy a pedagógus továbbképzés keretében el kell, hogy sajátítsa a 11 -12 éves korosztály neveléséhez -oktatásához szükséges ismereteket.

Átmeneti szabályok:

A kt. 120.§-a (20) bekezdése a pedagógus munkakörök betöltéséhez átmeneti szabályokat állapít meg.

A tanár abban az esetben, ha 2004. szeptember 1 -ig legalább ötéves szakmai gyakorlatot szerzett az 1 -4. évfolyam oktatásában, akkor a 2012/2013-as tanév végéig jogosultságot szerzett a nem szakrendszerű oktatásban való részvételre, vagyis 2013. augusztus 31. lehet kitolni a nem szakrendszerű oktatásban való részvételhez szükséges továbbképzés teljesítését.

2012/2013. tanév	
5. évfolyam	megszűnik a nem szakrendszerű oktatás, szakrendszerű oktatás folyik
6. évfolyam	megszűnik a nem szakrendszerű oktatás, szakrendszerű oktatás folyik

VI. AZ ISKOLA NYILVÁNOSSÁGI CSATORNÁI

- 1) A szülőkre vonatkozó közléseinket a hivatalos csatornákon (üzenőfüzet, ellenőrzőkönyv, bizonyítvány, szülői értekezlet, iskolai vagy évfolyamszintű szülői értekezletek) juttatjuk el. Telefon, hivatalos levél, rendkívüli megbeszélés.
- 2) Tanulókra vonatkozó, velük kapcsolatos információkat, véleményeket, választ igénylő felvetéseket osztályfőnöki órán, rendkívüli évfolyam megbeszéléseken, ill. iskolagyűléseken, a diákönkormányzat vezetőségi ülésén közvetítjük tanulóinknak, ill. biztosítjuk az azonnali vagy átgondolás utáni konzultáció, véleménynyilvánítás lehetőségét. Diákparlament – diák-tanár fórum.
- 3) A nevelőtestület informálásának módját, eszközeit az iskolai SZMSZ tartalmazza.
Formái: - értekezlet,
- belső továbbképzés,
- szakmai közösségek megbeszélése,
- hirdetőkönyv, körlevél.
- 4) Az iskola közösségeinek gyors és korszerű tájékoztatás érdekében meg kell teremteni az iskolarádió feltételeit, rendszeres megjelenésűvé fejleszteni az iskolarádiót.
- 5) A tanulókra vonatkozó információ továbbadásánál minden esetben be kell tartani a *titoktartásra* vonatkozó törvényi rendelkezéseket!

A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

A szülők közösségének szervezetei:

1. Az iskolai SZMK választmánya
2. Az osztályok szülői munkaközösségei
3. A „Jót, s jól” , VIKO iskolai alapítvány működését irányító kuratórium

A szülők tájékoztatásának módjai

1. Szülői értekezletek

Feladata:

- a) szülők tájékoztatása
 - az iskola céljáról, feladatairól, lehetőségeiről
 - a helyi tanterv követelményeiről
 - a szaktanárok, osztályfőnökök, napközis nevelők értékelő munkájáról
 - az osztály neveltségi szintjéről, tanulmányi munkájáról
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól,
 - eredményeiről, problémáiról
- b) a szülők és a nevelők közötti folyamatos együttműködés kialakítása
- c) a szülők kérdéseinek, véleményének összegyűjtése,

javaslataik továbbítása az iskola igazgatója felé

Ideje: az iskolai munkatervben rögzített időpontokban, évi három alkalommal

2. Fogadóóra

a) a szülők és pedagógusok személyes kontaktusának kialakítása

b) a tanuló egyéni fejlesztésének konkrét segítése tanácsokkal

- otthoni tanulás
- szabadidő hasznos eltöltése
- egészséges életmódra nevelés
- tehetséggondozás, felzárkóztatás
- továbbtanulás
- magatartás, szorgalom problémái

Ideje: munkatervben meghatározott időpontban

3. Nyílt tanítási hét

Feladata, hogy a szülők betekintést nyerjenek az intézményben folyó nevelő, oktató munka mindennapjaiba, ismerjék meg személyesen a tanítási órák folyamatát, tájékozódjanak az iskola életéről.

4. Nyílt tanítási órák az óvodás gyerekek részére

Feladatuk, hogy az óvodás gyermekeket, szüleiket és az óvó néniket megismertessék az 1. 2. osztályban folyó munkával, szabadidős tevékenységgel.

5. Családlátogatás

Feladata a gyerek családi hátterének megismerése, tanácsadás a gyermek optimális fejlődése érdekében.

6. Az SZMK rendezvényei

- választmányi gyűlések (évente 2-3 alkalommal)
- előadások (egészséges életmóddal, a veszélyeztetés formáival, egyéb problémákkal kapcsolatban (2. 3 havonta)
- különböző iskolai rendezvények (farsang, télapó, karácsony)
- Árok- party majális

- Családi napok
- Családi egészségnap.

A szülők segítése az iskolaválasztásban:

- Az iskolánk körzetébe tartozó óvodákba eljuttatjuk bemutatkozó kiadványunkat, szórólapunkat**
- Óvodai szülői értekezleteken vesznek részt az első-másodikos kollégáink, ahol ismertetik tanítási módszereiket, tankönyvcsaládjainkat.
- Nyílt tanítási napon személyesen megismerhetik azt a pedagógust, akire gyermeküket bízják.
- A nyílt tanítási napok során a szabadidő hasznos eltöltésének formáit is megtapasztalhatják a szülők
- Készséggel adunk tájékoztatást telefonon az iskolánkban folyó munkáról
- Ha a szülő személyesen felkeresi iskolánkat, bármikor végigvezetjük az épületben, megismertetjük a körülményekkel.

A szülő szereplője lehet a tanulási- nevelési folyamatoknak azáltal, hogy az intézményünkben folyó munka sikerességét támogatja.

Színterei:	szülői értekezletek
	fogadóórák
	szabadidős tevékenységek
	kulturális rendezvények
Kezdeményező:	SZMK
	osztályfőnökök
	iskolavezetés

Pedagógiai programunk része a mellékletben szereplő:

- IMIP
- Egészségnevelési program
- Környezetnevelési program
- Az első évfolyam tantervi követelménye 2004. szeptember 01-től
- Éves időkeretünk
- Tantárgyi órakeretek
- Az iskola Alapító okiratának másolata
- Diagramok, grafikák a helyzetelemzéshez kapcsolódóan

VII. AZ INTÉZMÉNY KÉPZÉSI RENDJE

Képzési formák 1-4. évfolyamon

- * Hagyományos forma : osztály - napközi
- * Iskolaotthonos képzés
- * Tantárgycsoportos oktatás

Képzési formák 5-8. évfolyamon :

- * Szaktanári oktatás
- * Szükség szerint tanító - szaktanári oktatás (5-6. évfolyam)

Képzési specialitások

Iskolánk - az alapfeladat maradéktalan ellátásán túl - meg kívánja őrizni, illetve a lehetőségek keretén belül bővíteni a speciális egyéni arculatát az angol nyelv emelt szintű oktatásával és sportosztályok működtetésével.

Ehhez az engedélyt és a működési feltételeket Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlésének középtávú oktatási terve tartalmazza.

Az angol nyelv emelt szintű oktatása:

Iskolánk jogelődjében (3. Sz. Bem József Általános Iskola) először indult a városban speciális nyelvi képzés a 70-es évek második felében francia majd angol nyelvből.

Ez akkor még eretnekségnek számított - nyugati nyelv tanulása - de az élet igazolta, hogy ez szerencsés választás volt az iskola részéről.

Azóta mind szerkezetében, mind tartalmában, személyi ellátottságában, a tárgyi feltételek fejlesztésében sokat fejlődött az angol nyelv speciális képzése.

Kezdetben egy szakos nevelő látta el a feladatot, *László Józsefné*. Majd egy középfokú nyelvvizsgás nevelő beállításával - *Dr. Kerekesné Kádár Mariann* - javult a személyi ellátottság.

Jelenlegi épületünkbe kerülve folyamatos figyelmet fordítottunk e speciális képzési terület tárgyi, személyi feltételeinek fejlesztésére az egyre szűkösebbre szabott önkormányzati támogatás mellett..

A fenti feltételbeli javulásokat figyelembevéve, **a személyi feltételek vonatkozásában ideálisnak nevezhető** a speciális képzési terület ellátása, ami biztosítja 5. évfolyamtól a mindennapos nyelvtanulást csoportbontásban, de potenciálisan a tárgyi feltételek terén is meg van a lehetőség a további fejlesztésekre. Ez utóbbiak elsősorban *az ismerethordozó és ismeretközvetítő eszközök* megjelenésével, korszerűsödésével válnak szükségessé (hang -, álló- és mozgóképanyag CD ROM-on való megjelenése, multimédiás számítógépes felhasználás).

Az elmúlt időszakban a speciális képzésnek megfelelően igyekeztünk eljuttatni tanulóink egy részét angol nyelvű országokba, illetve onnan fogadni tanulókat. Ezen kívül külföldi sportkapcsolataink során is lehetősége volt tanulóink egy részének gyakorolni a verbális kommunikációt.

Örvedetesen növekszik *azon tanulóink száma, akik bekapcsolódnak az országos angol nyelvi versenyekbe*, részt vesznek angol nyelvi drámafesztiválokon, próbálkoznak meg a nyelvvizsga valamely szintű letételével.

Mindezekon túl egyre inkább veszik praktikus hasznát az angol nyelv tanulásának azokban *a középiskolákban*, amelyekben hasonló képzési specialitás folyik, a szakképzéshez angol nyelvi előképzettség szükséges és minden olyan területen, ahol a számítástechnikai oktatás képzési specialitás.

Utoljára, de nem utolsó sorban, a bevezetőmben is említett európai integrációs törekvéseket illetve azok megvalósulását is jól szolgálhatja e képzési specialitásunk.

A speciális képzéshez a beiskolázás terén is sokat változott gyakorlatunk, megpróbálva azt egyre életszerűbbé tenni, a szülők igényeihez igazítani. Kezdetben az óvodások közül válogattuk ki azokat a tanulókat, akik már első osztálytól kezdve az un. angol tagozatos osztályba jártak. Ez nem igazán volt életszerű, mert a kiválasztás alapját az anyanyelvi képességek vizsgálata képezte. Az utóbbi időben átálltunk arra a szisztémára, hogy az első évfolyamtól mindhárom osztályban tanulják az angol nyelvet évfolyamonként emelkedő óraszámokban, csoportbontás nélkül, majd a negyedik évfolyam végén felmérjük a tanulók tényleges angol nyelvi tudásszintjét. Az eredmények alapján a legjobb teljesítményt nyújtó tanulók tanulják tovább a nyelvet emelt szinten, csoportbontásban, mindennapos nyelvoktatással a nyolcadik évfolyam végéig.

Természetesen továbbra is nyitottnak kell lennünk minden olyan tartalmi, módszertani és szerkezetbeli változtatásra, ami az idegen nyelv hatékonyabb oktatását szolgálja, illetve jobban megfelel a szülők reális igényének.

Sportosztályok működtetése:

A helyzetelemzésben részletesen leírt tárgyi feltételeink - sportcsarnok, szabadtéri sportlétesítmények -, valamint *az ifjúság általános egészségi állapota* eleve predesztinálták, hogy a testi neveléssel illetve a testneveléssel emelt szinten foglalkozzunk.

Ebben a kérdésben támogatást és engedélyt kaptunk a fenntartónktól.

Tárgyi feltételeink eleve adottak voltak. A térelválasztók beépítésével tovább javultak, hiszen így lehetővé vált, hogy elkülönülten egyszerre három osztály illetve csoport dolgozzon a csarnokban.

Személyi feltételeinket fokozatosan építettük ki. Itt elsősorban nem a számszerűséggel volt gond, bár három fővel itt is nőtt szaktanári állományunk. Jelentősebb volt összehozni azt a nevelői csoportot, akik sportági irányoknak, általános célkitűzéseinknek megfelelően hajlandó együttműködni. Jelenlegi nevelőink – Kovácsné *Jakubovich Krisztina*, *Losonczy Lászlóné*, *Ráczné Cserés Erzsébet*, *Szabó Péterné* és *Szekér Lászlóné* - megfelelnek ezeknek a kritériumoknak, és egyre eredményesebben tudnak együtt dolgozni. Nevelőink másoddiplomás képzés keretében egyetemi képzettséget szereztek: Kovácsné *Jakubovich Krisztina*, *Szekér Lászlóné*, *Ráczné Cserés Erzsébet* testnevelő-tanári, *Szabó Péterné* pedig Gyógytestnevelő diplomát szerzett.

Sportági irányultságunk egyrészt tárgyi adottságainkból, másrészt a nevelők speciális irányultságából adódott. Így lányoknál a röplabda, fiúknál pedig a kézilabda sportág. Alsó évfolyamon a játékos sportversenyen szerepelnek diákjaink kiemelkedő eredménnyel. A jó tárgyi és személyi feltételeknek

köszönhetően iskolánkban egyre tömegesebbé válik a testnevelés, mint gyakorlat, ami széles bázist teremt a sportági osztályok működtetéséhez, egyre eredményesebb szerepléséhez.

Természetesen céljainknak megfelelően elsősorban nem az eredmények "hajszolására" helyezük a hangsúlyt, hanem a tömeges testmozgásra. Ez utóbbi célunkat jól szolgálja, hogy *az 1-4. évfolyamon sikerült megoldani a mindennapos testnevelést*, amely a kisiskoláskorúak általános testi nevelésén túl jól szolgálja a sportosztályokba kerülő gyerekek előkészítését az általános kondicionális és mozgáskoordinációs képességek fejlesztése terén.

Azzal együtt, hogy az eredményességet nem tekintjük elsődleges célunknak a széles alapon végzett tartalmas, célirányos nevelői tevékenység egyenes következménye, hogy *sportági osztályaink egyre jobb eredményeket érnek el országos szinten*, szereznek jó hírnevet iskolánkban nemzetközi téren is. Természetesen a tanulók életkoruknál fogva sikerorientáltak, így az egyre javuló eredmények *pozitív hatással vannak a személyiség fejlődésére is*.

A tömeges részvételt és az eredményességet is prezentálja az az egyedülálló teljesítmény, hogy iskolánk az elmúlt tanévben, hét sportágban, öt korcsoportban szerepelt eredményesen az országos diákolimpiai döntőkön. A játékos sportvetélkedőt, a második és harmadik korcsoportos lány röplabdát, illetve fiú kézilabdát atlétika egyéni és csapat, ökölvívást, tenisz egyéni és párost tekintve látható, hogy a sikernek részesei voltak tanulóink a második évfolyamtól kezdve a nyolcadik évfolyamig. Ezen eredmények alapján iskolánk az országos listán igen előkelő helyet foglalhatott volna el. (Meggzűnt az OTSH értékelése.)

A sportági osztályok kiválasztásában az angol nyelvi osztályok kiválasztásához hasonló változtatásokat hajtottunk végre. Nevezetesen: az óvodáskori kiválasztás helyett az alsó tagozat évfolyamain a mindennapos testnevelési órákon szereznek előképzettséget tanulóink, majd ezt követően a negyedik évfolyam végén adottságaik, képességeik és tényleges teljesítményeik alapján alakítjuk ki a sportági csoportokat, ahol 5-8. évfolyamig mindennapos testnevelés órák keretében folyik a speciális sportági képzés. A kiválasztáson túl sportági csoportjaink nem kirekesztőek, hisz olyan tanulóknak is lehetősége van bekapcsolódni a minőségi sportba, akik esetleg angol tagozatos vagy "normál" csoportba járnak.

Természetesen, az előző speciális képzési területhez hasonlóan, itt is nyitottak vagyunk a további változtatásokra mind tartalmi, mind pedig szervezeti vonatkozásban.

A kerettanterv bevezetése előtt, a pedagógiai program módosításának keretében, dönteni kell a nevelőtestületnek, hogy a kerettantervben biztosított órakeretből a 20 %-os szabad sávot továbbra is a két speciális képzésre kívánjuk-e fordítani.

AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT KERETTANTERVEK

Iskolánkban az alsó és felső tagozaton, minden tantárgyból a Nyíregyházi Tantervcsalád ill. az OM által kiadott kerettanterveket használjuk.

Az emeltszintű tantárgyak speciális képzési anyagát a 20 %-os szabadsáv biztosította időkeretében, dolgozzuk fel a nevelőtestület döntése alapján (angol nyelv, sportosztályok).

ÉRTÉKELÉS, OSZTÁLYOZÁS

A tantárgyak értékelésének alapjait a követelmény képezi, ezeket a tantervek tartalmazzák.

A szaktárgyak osztályzata a szaktanár szuverén joga.

A magatartás és szorgalom jegyek megállapítása az osztályfőnök joga, de egyeztetési kötelezettsége van az osztályban tanító nevelőkkel.

A nevelőtestület dönt: a továbbhaladás kérdésében, a nevelőtestületi dicséretnek, a jó tanuló, jó sportoló és jó tanuló-jó sportoló címek odaítélésében.

A magatartás, szorgalom értékelését segíti: a Házi rend és az Egységes nevelési eljárásokban foglalt normák helyi rendszere.

Egyéb az osztályozás-értékelés részletes gyakorlati vonatkozásai az iskola SZMSZ-ében található.

A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK EGYÜTTNEVELÉSE

A tevékenység definíciója

A közoktatás törvény 121. § 29. pontja szerint:

„Sajátos nevelési igényű az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

a/ testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos.

b/ pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).”

Az iskola az alapító okiratában megfogalmazottak alapján biztosítja a sajátos nevelési igényű, ép intellektusú hallássérült, beszéd fogyatékos tanulók integrált általános iskolai nevelését oktatását, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók integrált nevelését oktatását az 1-8. évfolyamon az ép intellektusú, a pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók körében.

Helyzetelemzés

„A sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.” (Kt. 30. §. 1. bek.)

Becslések szerint az európai népesség mintegy 10-15%-a valamilyen fogyatékossgal él. Erős társadalmi elkötelezettség bontakozott ki az Európai Unióban társadalmi integrációjuk mellett. A felnőtt társadalom akkor válik elfogadóvá, ha a szociális tanulás már gyermekkorban elkezdődik. Az ép tanulók az együttnevelés során egész életükre kiható humán értékek kifejlődésével gazdagodnak. Minél kisebb életkorban találkozik az egészséges gyermek sérülttel, annál könnyebben alkalmazkodik a helyzethez. Természetessé válik az elfogadás, a tolerancia, és észrevétlenül épül ki bennük a segítő-készség. A hátrányos helyzet felszámolásának, az esélyegyenlőség megteremtésének első, elemi szintére az oktatás. Itt kell, hogy elkezdődjön az egyéni fejlesztés, a sérülések korrekciója.

Célok, feladatok, részfeladatok, a tevékenységet végzők köre

A sajátos nevelési igényű tanulók integrációjának **célja**:

- a választott iskolában részesüljenek képességeiknek és érdeklődésüknek megfelelő nevelésben, fejlesztésben, oktatásban,
- illeszkedjenek be tanulói közösségükbe,
- tegyék képessé őket a többi tanulóval való együtt haladásra.

Ennek sikere érdekében az alábbi **feladatokat** kell megvalósítanunk:

- -a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak a sajátos nevelési igényű tanuló csoportjára jellemző módosulásait,
 - -szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján haladási ütemet biztosít,
 - -a differenciált nevelés, oktatás céljából adódóan individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
 - -a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, a hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján, ha szükséges, az eljárásait megváltoztatja, az adott helyzethez igazodó módszereket megválasztja,
 - -egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres,
 - -alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
 - -együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatba.
- - A sajátos nevelési igényű tanuló nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, a fogyatékossgal típusának megfelelő szakképesítéssel rendelkező **gyógypedagógus, terapeuta** az együttműködés során:
 - -segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését,
 - -javaslatot tesz a fogyatékossgal típusához, a tanuló egyéni igényeihez igazodó környezet kialakítására (elhelyezés az osztályteremben, bútorok, eszközök alkalmazása stb.),
 - -segítségnyújt a tanuláshoz szükséges speciális eszközök kiválasztásához, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről,
 - -javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására,
 - -figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztéshez igazodó módszerváltásokra,
 - -együttműködik a többségi pedagógusokkal, iránymutatásai során figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait,

- -terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon, a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

•

A fejlesztés **alapelvei**

- Az érzékszervi, beszéd fogyatékos illetve részképeség zavarait mutató tanulók különleges gondozási igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli. A rehabilitációs órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történik. A kialakulatlan részképeségek jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, esetleg indokolt esetben, a tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján, az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alóli mentesítés lehetőségét.
- Az iskolai nevelés, oktatás során:
 - ki kell alakítani a tanulóknál az egészséges énképet és önbizalmat,
 - növelni kell a kudarc-tűrő képességüket,
 - az önállóságra kell nevelni őket.

Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia a tanulási zavarok fogalomkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Hátterében a központi idegrendszeri sérülései, organikus eltérései, érési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódási találhatók meg, valamelyik dominanciájával. Általában differenciálatlan az aktív szókinccs, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén is új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés. A súlyos olvasás-írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép- és felsőfokú oktatásban, illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának a folyamata. Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfias tanulók.

Az írás külalakjában megjelenő tünetek:

- tájékozódási nehézségek a vonalrendszerben, a leírt betűk nagysága egy szón belül is erősen változó, a betűk dőlésszöge következetlen, a betűformák szabálytalanok,
- gyakori az átírás, áthúzás, összefirkálás, a zárójel,
- hiányoznak vagy torzulnak a betűkapcsolatok,
- gyakori a nyomtatott és írott betűk keverése.

Jellemző a helyesírási készség általános gyengesége:

- feltűnőek a tükörírási elemek és fölösleges betűelemek, a betű-, szótag-, szókihagyások,
- diktálás után betű, szótag, szó ki- és elhagyása fordul elő, a tanuló a szöveget módosítja, esetleg értelmetlen mondatokat ír,
- a tanuló kapcsolási nehézségekkel küzd, írásban is téveszti a szó-és mondatstruktúrát.

A fejlesztés **célja:**

- Az olvasás- írászavar javításának feladata az iskolás korban az, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező készségét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés **feladatai:**

- A testséma biztonságos kialakítása,
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) hangoztató-elemző, vagy diszlexia prevenciós módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenséget a szövegek auditív tolmácsolásával, az írás segítségét gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával kell segíteni.

Diszkalkulia

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más (pl. olvasás, írás idegen nyelvtanulás) iskolai teljesítményének jó színvonala mellett.

Háttérben általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, amelynek következtében zavart az érzékelés-észlelés folyamata, sérült a gondolkodás. Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés **feladatai:**

- az érzékelés, az észlelés, a figyelem, az emlékezet a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- számfogalmak kialakítása és bővítése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a műveleti fogalmak kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítése,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

Kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar

Hiperkinetikus zavarok

Jellemzi a tevékenységek csapongása, a figyelmetlenség, a nagyfokú impulzitás, a szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanság, többszöri konfrontálódás a társakkal. Gyakori a kognitív működések zavara, a nyelvi és motoros képességek fejlődésének késése. Asszociális viselkedés és csökkent önérték tudat kísérheti.

Magatartási zavarok

Jellemzi ma disszociális, agresszív vagy dacos magatartás. Viselkedése eltér az adott életkorban elvárhatótól, a szociális elvárásokat durván áthágja, hosszan tartó. Jellemzi még a nagyfokú harccosság, társakkal, tárgyakkal szembeni durva bánásmód, fenyegető erőfitogtatás, indulatkitörések, hazudozás.

A fejlesztés elvei, feladatai:

- A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére,
- az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében,
- a tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén., ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a csoportba való beilleszkedésének segítése,
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzéssel, a sikerélmény biztosítása.

A hallássérült (nagyothalló) tanulók iskolai fejlesztése

A hallássérült tanulónál – a hallás hiánya vagy csökkenése miatt – a szokásostól eltér a nyelvi kommunikáció fejlettsége (szövegértés, hangzó beszéd stb.), és ennek következtében a megismerő tevékenység és egyes személyiségjegyek fejlődése. A tanuló nyelvi kommunikációs szintje az esetek jelentős részében nem korrelál életkorával, hallásállapotával. Attól pozitív és negatív irányban is eltérhet. A hallássérült gyermekek fejlesztése az általános pedagógiai tevékenységen kívül pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárások folyamatában valósul meg. Külön gondot kell fordítani arra, hogy a tanuló minden segítséget megkapjon hallássérüléséből, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájából, fogalmi gondolkodásából eredő hátrányának és ezzel összefüggő tanulási nehézségének leküzdéséhez.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

- énkép, önismeret – érzékszervi fogyatékoságukkal együtt élve váljanak aktív részeseivé a munka világának,
- információs és kommunikációs kultúra – vizuális csatornák kiemelt szerepe,
- hon-és népismeret- időbeli, térbeli összefüggések felismerése, kapcsolatépítés, kapcsolattartás,
- európai azonosságtudat – egyetemes kultúra – kommunikációs kapcsolat építése hazai és külföldi sorstársakkal,
- környezeti nevelés – megfigyelés, tevékeny részvétel, vizuális hatások, ismeretek,
- tanulásmódszertan – információs kommunikációs technológiák megismertetése,
- testi-lelki egészség – egészségügyi ismeretek, hallásjavító eszközhasználat, életmód, életvitel hangsúlyos szerepének felismertetése,

- felkészülés a felnőtt élet szerepeire (pályaorientáció).

A nagyothalló tanulók pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációja

A pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs foglalkozásokat a gyermek állapotához igazodóan egyéni vagy kiscsoportos formában kell megszervezni.

- Nagyothalló tanulók esetében az egészségügyi célú rehabilitáció elsősorban a folyamatos otológiai és audiológiai ellátásra irányul, melyet számukra iskolai keretekben szükséges biztosítani. A nagyothalló tanuló fokozottabban támaszkodik a látására, ezért annak védelme a fülészeti ellátással azonos fontosságú.
- Nagyothalló tanulóknál is – különösen a hangos beszéd kialakulása után bekövetkezett halláscsökkenés esetén – kiemelten fontos a mentálhigiénés gondozás, a pszichológiai ellátás.
- A nyelvi kommunikáció döntő befolyással bír nemcsak a fogalmi gondolkodás fejlődésére, hanem a lelki élet egészére is. Ezért alapvető pedagógiai fejlesztési cél a lehetőség szerinti legkorábbi időponttól kezdett szakszerű szurdologopédiai ellátás.
- A beszéd-, nyelvtanulási (diszfáziás) és egyéb tanulási zavar tüneteit mutató tanulók korrekciója az iskoláztatás végéig szükséges. A számukra alkalmazott követelmények egyéni képességeik függvényében módosulnak.

A beszéd fogyatékos tanulók iskola fejlesztése

Beszéd fogyatékos az a tanuló, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság. Ennek következtében átmeneti, illetve tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben, a szociális kapcsolatok kialakításában. Az akadályozottság megmutatkozhat a beszédhangok helyes ejtésének, a beszédészlelés és -megértés zavaraiiban, a beszédritmus sérülésében, a grafomotoros és a vizuomotoros koordináció éretlenségében, valamint az általános beszédgyengeséggel együtt járó rész-képesség-kiesésben. A különböző jellegű diszfóniák, a hangadás kóros elváltozásai szintén a beszéd fogyatékos körébe sorolhatók.

A beszéd fogyatékos tanulóknál a fentiek – az egészen enyhe eltérésektől az érthetetlen beszédig – minden változatban előfordulhatnak. A súlyos beszéd fogyatékos tanulóknál a kommunikációs nehézségek miatt különböző másodlagos pszichés eltérések (magatartási zavar) alakulhatnak ki. A fenti tünetek együttesen tanulási akadályozottságot is kiválthatnak.

Célok, feladatok:

- A beszéd fogyatékos tanulók fejlesztésében törekedni kell a pszichológiai és fiziológiai tényezők összhangjára, a személyiség és a beszéd működés kölcsönhatására, funkcionális összefüggésrendszerére.
- A fejlesztés legyen tudatos és tervszerű. Ez azt jelenti, hogy a beszéd állapotának felmérésétől a terápiás terv meghatározásán át a tudatos módszerválasztáson túl a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul.
- A beszéd fogyatékos tanuló oktatásában – logopédiai ellátásában – a módszerek célszerű alkalmazásának elve megköveteli az életkor, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, az értelmi képesség, a beszédhiba típusának és súlyosságának, a korrekció adott szakaszának figyelembevételét.
- A beszéd fogyatékos tanuló fejlesztésében meghatározó a sokoldalú percepciók fejlesztés. Ennek során a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmozgási benyomások egymást erősítve fejlődnek.
- A fejlesztés fontos elve a transzferhatások tudatos kihasználása. Mivel a különböző beszédműveletek számos azonos, illetve közös elemből tevődnek össze, a fejlesztés a különböző átviteli megoldásokkal eredményesebbé tehető.

- A beszéd fogyatékos tanulók oktatása, különleges gondozása megköveteli az egyéni és csoportos foglalkozások változatos szervezeti kereteit. A csoportra irányuló munka során meg kell találni az egyénre szabott rehabilitációs programok végrehajtásának módját is.
- A súlyos beszéd fogyatékos tanulók fejlesztése legyen intenzív és folyamatos.
- A fejlesztés nem nélkülözheti a szülők támogató együttműködését.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

- énkép, önismeret – szociális kapcsolatrendszer kommunikációs bázisa, kommunikációs szándék tudatos megvalósítása,
- információs és kommunikációs kultúra – informatikai eszközök használata tanítási órákon is, a számítógép írástechnikai segédeszköz, tanulási és munkaeszköz a tanulók számára,
- tanulásmódszertan – informatikai eszközök tudatos alkalmazása,
- testi-lelki egészség – a tanuló viszonyulása beszéd fogyatékoságához, motiváció a beszédhibák leküzdésére.

IPR program

Iskolánkban a 2007/2008-as tanévben bevezettük a Képesség-kibontakoztató és Iskolai Integrációs Programot (továbbiakban IPR).

A rendelet szerint a képesség-kibontakoztató és az integrációs felkészítés, a résztvevő tanulók nevelése és oktatása, tudásának értékelése a közoktatási törvény 95. §-a (1) bekezdésének j) pontja alapján kiadott integrációs program alkalmazásával történik.

Az itt kiadott iskolai integrációs program (iskolai IPR) nem ad meg részletes tanítási tartalmakat, választandó tantervet, tankönyvet, stb., nem nevez meg konkrétan alkalmazandó programokat, viszont kinyilvánítja **az egyéni különbségekre alapozott nevelés kialakításának szükségességét**. Kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, s nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik.

A differenciálás mindenki számára a **saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. A nevelés, az oktatás igazodik a gyermekhez, s ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek a gyermek részese.**

Ha az integrációs nevelés ezt a célt eléri, működőképessé válik.

Az iskolai integrációs program a következő elemeket tartalmazza:

- I. Az alkalmazás feltételei
- II. A tanítást-tanulást segítő és értékelő eszközrendszer

III. Elvárható eredmények

IV. Intézményi önértékelés

A program bevezetésének célja, a tanulók szociális helyzetéből és a képességek fejlettségéből eredő hátrányok ellensúlyozása, enyhítése.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés intézményünk számára új oktatásszervezési formákat jelent.

Iskolánk nevelő-oktató munkájának célja olyan speciális tanítási eljárás, módszer alkalmazása, amely lehetővé teszi a tanárok számára a magas szintű munka szervezését olyan osztályokban, ahol a tanulók közötti tudásbeli különbség és kifejezőkészség tág határok között mozog, és az osztályban végzett munka eredményeként **a hátrányos helyzetű tanulók leszakadását lassítja vagy megakadályozza.**

Iskolai munkánk középpontjában az a kérdés áll, hogy **milyen lehetőség adódik az osztályban leszakadt, hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, tudásuk gyarapítására.**

E vonatkozásban munkánk célja

- az integrációs felkészítés jogszabályoknak megfelelő alkalmazása a 11/1994 (VI. 8.) MKM rendelet ide vonatkozó előírása szerint,
- a hátrányos helyzetű tanulók integrációs felkészítésének pedagógiai rendszere (IPR) egyes elemeinek alkalmazása,
- az integrációs munka tervezése és értékelésének kidolgozása.

Az IPR követelményeinek megfelelően a HHH tanulók együtt – egy osztályban és csoportban – tanulnak a nem HHH társaikkal.

Az integrációs oktatásban iskolánk minden tanulója részt vesz, különös tekintettel arra a tanulóra,

- akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, illetve szülei – az iskolai felvételi körzet megállapításával összefüggésben a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint vezetett nyilvántartás alapján készült statisztikai adatszolgáltatás, a gyermeket, tanulót megillető szolgáltatás megállapításához a szülő nyilatkozata szerint – legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be, fejezték be sikeresen,
- akit tartós nevelésbe (állandó gondozásba) vettek,
- akiket a jegyzők védelembe vettek és egyik szülőnek sem magasabb az iskolai végzettsége 8 általánosnál.

Az integrációs oktatásban részt vevő HHH gyerekek szüleinek mindegyike nyilatkozott a fenti körülmény meglétéről.

A program sikeres megvalósítása érdekében IPR fejlesztési stratégiát készítünk.

A pedagógiai programot a Bem József Általános Iskola Gárdonyi Géza Tagintézménye elfogadta:

2011. augusztus 3. Nevelőtestület:.....

Véleményezte:

2011. augusztus 3. Szülői munkaközösség:

2011. augusztus 3. Diákönkormányzat:.....

A pedagógiai programot a Bem József Általános Iskola Hermann Ottó Tagintézménye elfogadta:

2011. augusztus 3. Nevelőtestület:.....

Véleményezte:

2011. augusztus 3. Szülői munkaközösség:

2011. augusztus 3. Diákönkormányzat:.....